יצרני החלב בישראל
- מאז 1926 -

משק הבקר והחלב

המגזין המקצועי של התאחדות יצרני החלב בישראל

חוברת מס: 421
דצמבר 2022

קריאה לממשלת נתניהו:
ענף חלב חזק הוא הפתרון ליוקר המחיה

בר מגן מחדשת!

בר מגן בתהליכי התחדשות מתמדת וגם המיתוג שלנו התרענן והתחדש. אנו ממשיכים לחדש ולתת לכם שירות מעולה בכל התחומים:

- תוספי מזון
- תחליפי חלב
- מוצרים ליונקים
- שירותי מעבדה
- תרכיזי ויטמינים ומינרלים
- ייעוץ מקצועי

BAR MAGEN

Animal Health & Nutrition, Feed Technology

דברו איתנו: 09-7603020 / מכירות **073-2566742**

marketing@bar-magen.com

בר-מגן א.ת. עמק חפר / bar-magen.com

דבר העורך
קוראים כותבים ומגיבים

שלום לכולם,

ההתרסקות הפתאומית של מחלבות רמת הגולן, סימנה את הדרך, ענף החלב הגיע לנקודת האל חזור, יש כאלה שיאמרו כי אנחנו כבר שם. בכל מקרה, זו העת למאבק אמיץ, בלתי מתפשר ועיקש על עתיד הענף. מתכנון והקמת מחלבה בבעלות הרפתנים ועד למאבק על דעת הקהל וכוונת הפוליטיקאים להפוך את ענף החלב הישראלי, למפעל בשליטת טייקונים תוך חיסול הרפת המשפחתית ושחיקת הרווחיות של היצרנים

שלא יהיה ספק, שר האוצר המיועד, סמוטריץ, דוגל בכלכלה "חופשית" ובהפרטה קיצונית, סמוטריץ סמוך לשולחן פורום קהלת ואם מישהו חשב שליברמן גרוע, חכו לשר האוצר הבא. זה נכון שהסתלקותו של פורר ממשרד החקלאות הוא צעד מבורך וחשוב וכעת המערכה תעבור לוועדות הכנסת ולשר החקלאות הנכנס, שיהיה כנראה מתנועת ש"ס. יש תקווה כי הממשלה הנכנסת תהיה טובה יותר לחקלאות. אך אם תשאלו אותי, המאבק האמיתי הוא על דעת הקהל, ענף החלב על קברניטיו, שתק זמן ארוך מדי ולמעשה רובנו חשב כי אם נשתוק, הכל יסתדר. אך המציאות הוכיחה אחרת, אז יש את חוק החלב, מחיר מטרה ומכסות, אך הגיע הזמן לומר את האמת, הענף הולך ומצטמצם, הרווחיות נשחקת והעתיד לא ברור, לא ברור בכלל. וזה הזמן לצעוק את שלנו.

זמן חסד

זה לא סוד שממשלת השינוי של לפיד בנט, נכשלה כישלון חרוץ בשמירה על החקלאות והפקירה את החקלאים בשם השמירה על הממשלה ובכך למעשה נתנה אור ירוק לליברמן ושליחו פורר לפגוע קשות בחקלאות הישראלית, להגדיל את היבוא, לטעון טענות שקריות כי החקלאים אחראים על יוקר המחיה ובכך לגרום נזק אדיר, תדמיתי ותקשורתי לחקלאים בכלל ולרפתנים בפרט. ממשלת לפיד וחברי הכנסת המזוהים ביותר עם החקלאות ח"כ בן ברק, ח"כ שוסטר, ח"כ שפע ועוד, לא יכלו לליברמן ופורר ובכך למעשה שיתפו פעולה עם מי שבא לחרב את החקלאות הישראלית בשם המאבק ביוקר המחיה. כיום כבר ברור לכולם, כי יוקר המחיה כלל אינו קשור לחקלאות הישראלית ולמרות היבוא המתגבר בכל חודש, מחירי המזון המיובא יקר ברובו מהייצור המקומי וזאת

מבלי לדבר על הטעם והאיכות. ממשלת בנט לפיד קיבלו זמן חסד ועשו את כל הטעויות האפשריות בטח בפן הכלכלי. וכותב השורות שהצביע בעד ממשלת השינוי, מודה כי האכזבה היא קשה ועצומה וכעת הציבור שלח את מפלגות מרכז שמאל לבדק בית ולברור היטב את מטרותיהם ויעדיהם.

העתיד כבר כאן

נכון, כותב השורות לא מתיימר להיות אובייקטיבי והעיתון מייצג את יצרני החלב בישראל ועדיין, מאבק הרפתנים והחקלאים בישראל, הוא אולי המאבק הצודק ביותר מכל הבחינות, כלכלית, חברתית, פריפריאלית וכן, המילה הזו שנעלמה מהשיח הישראלי, ציונות, תעשיה ישראלית כחול לבן, המעסיקה עשרות אלפי משפחות, נשים גברים בכל רחבי ישראל בעיקר בפריפריה המשוועת לעבודה. מאבק החקלאים הוא בעצם מאבק על דמותה של ישראל לעשורים הבאים. מאבק על עבודה עברית, שדות ירוקים, מושבים, קיבוצים, מפעלים. והעתיד כבר כאן ויש מי שמנסה להרוס את החקלאות הישראלית בשם יוקר המחיה. יש פוליטיקאים המעדיפים את חקלאי תורכיה, ירדן, רצועת עזה וחקלאי אירופה על פני חקלאים מבאר טוביה, בית הלל, ישובים בעוטף עזה, בצפון, ברמת הגולן. וכעת זה הזמן שלנו, לקום ולומר בבירור, ללא חשש ופחד, אנחנו לא ניתן. ללא הבדל דת, השקפה פוליטית, זה הזמן לקום ולומר, עד כאן!! כי רק האמיצים מנצחים.

גיליון הכנס

ועדיין יש לנו ענף נהדר, מצליח, מלא בפעילות, איכות והגשמת מטרות. ובגיליון זה נסענו לאורך כביש 90 ופגשנו את ישראל היפה, העובדת, המתאמת להחזיק לעיתים בכוח, תעשיה מפוארת. חלק ראשון של המסע שלנו לאורך כביש 90 הוא בעצם מסע לישראל הטובה, הערכית, הציונית. יש גם פרויקט מיוחד על חברות סטארט אפ בענף כי אנחנו אופטימיים ויש גיליון עמוס בכתבות, מחקרים, רת. עיתון המייצג, כך אני מקווה, נאמנה, את אחד מהענפים המפוארים בישראל 2022.

ענף החלב, אז, היום ומחר!

שלכם ובשבילכם,
עורך המגזין, ראובן זלץ
050-5518827
meshekhabakar@gmail.com

תוכן העניינים

דבר העורך [3]

דברים בשם אומרם ליאור שמחה [6]

שוטף ענפי [10]

שיאון

ראיון עם המנכ"ל והמנהל המקצועי של חברת ליעילות הייצור" ראובן זלץ [14]

שיאון "הרמה הגנטית של העדר, הגורם החשוב

השירותים הוטרינרים

מנהל השירותים הווטרינרים: מפקד הבקר הארצי הכרחי למתן כלים מודרניים למגדל
ראובן זלץ [20]

נוקדים.COM

אילנית דדוש קלפון [24]

אישים בענף

עוזי אנגל "אף אחד בממשלה לא יגיד את זה, אבל המדיניות היא לצמצם את הרפתות המשפחתיות ולהשאיר רק רפתות גדולות"
ראובן זלץ [26]

החקלאית

B.V.D - Bovine viral diarrhea
ד"ר ליאור עופר וד"ר איתי עסיס [32]

גבי קניגסוולד רופא ראשי "החקלאית" "תוכניות שליטה ומעורבות פעילה" ראובן זלץ [36]

באה מאהבה

אחרון ודי – הגר קון [38]

זוית אישית

קריסה צפויה מראש טור אישי ארנון אושרי [40]

בקר לבשר

זיו בן ארי מנכ"ל בני בקר "עם ישראל אוכל יותר בשר ומבין באיכות" ראובן זלץ [44]

סיור ברפתות

עשור לרפת באר מילכה יפתח גורני "הרפת הזו היא סוג של נס" ראובן זלץ [48]

רפתות כביש 90 – פרויקט דרכים מיוחד

כתיבה וצילום: ראובן זלץ [52]

חדש בענף

אורי שמרת מנכ"ל MSD "בעתיד הקרוב נראה טכנולוגיות חדשות בענף" ראובן זלץ [76]

סטארט אפ ברפת הישראלית

אייל ברייר "מהפכת הרפת המושלמת The Meadow Sense בדרך" ראובן זלץ [80]

קריאה לרפתנים "בואו למקסם רווחים ולהיות שותפים במהפיכה בריאותית" ראובן זלץ [86]

חברת מילואטיס: תחליף יעיל לשימוש באנטיביוטיקה
ראובן זלץ [89]

הזנה

שימוש בתוצרי הלוואי של כותנה להזנת בקר לחלב
יואב גולן, יונתן עמנואל, יואב שעני, דניאל ביקל, עירא פלך, גבי עדין [92]

התאחדות יצרני החלב בישראל
ת.ד 3015 פארק התעשייה קיסריה 3088900
טל- 04-6279700 פקס. 04-6273501
www.icba.org.il

עורך: ראובן זלץ – טל. 050-5518827
meshekhabakar@gmail.com
מרכזת מערכת: נירית הקר, טל. 050-5288969
nirithaker08@gmail.com

הפקה ומודעות: שנאר מדיה ומידע בע"מ
טל. 03-6959352 פקס. 03-6956116
דואר אלקטרוני: **nirithaker08@gmail.com**

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות המאמרים ומודעות הפרסומת הם על דעת הכותבים בלבד ואינם משקפים את דעת המערכת

אפליקציית DataFlow™ II החדשה מאפשרת לעבודה לזרום

עם אפליקציית **DataFlow™ II** החדשה והמתקדמת שלנו יש לך גישה לנתוני הרפת בזמן אמת ובכל מקום בכדי שתוכל לעבוד באופן יעיל יותר ולהיות מחובר יותר.

אנו גאים להשיק את האפליקציה החדשה והמתקדמת DataFlow™ II המאפשרת לך להיות מחובר בזמן אמת לרפת שלך, לקבל את כל המידע הדרוש לקבלת החלטות בנושאי פוריות, בריאות וייצור, בכדי ליצור זרימת עבודה חלקה ויעילה.

MSD
Animal Health

ליאור שמחה
"הרפתנים חייבים להיות בעלי אמצעי לייצור חלב"

ראובן זלץ

ליאור שמחה, מנכ"ל התאחדות יצרני החלב "באינטואיציה הראשונית, אין בכלל ספק כי הגיע העת למחלבה שתדע לייצג את היצרנים ואת האינטרס הכלכלי שלהם". ליאור משחרר אמירה מפתיעה על ממשלת השינוי המסיימת את דרכה "הציבור שלח את מפלגות השמאל והמרכז לעשות שיעורי בית" •

שמחה "כל מי שמאמין בתכלית הראויה, בחקלאות הישראלית ובתעשיה המקומית, המצב הכלכלי של מחלבות רמת הגולן, הינו כמו אגרוף בבטן. מחלבת רמת הגולן איננה חשובה רק תחרות במשק החלב, אלא כסמל לתעשיית כחול לבן בפריפריה הרחוקה במדינת ישראל, המפרנסת יותר ממאה משפחות עובדים..."

הבוחר שלח את מחנה השמאל מרכז לעשות שיעורי בית. שמחה

ענף החלב עומד בפני תקופה מאתגרת, מורכבת שתשפיע מבלי ספק על המשכו ועתידו הכלכלי. הנפילה הגדולה של מחלבות רמת הגולן שהיוותה עוגן חשוב בפעילותו של ענף החלב בצפון הארץ, טרף את הקלפים וכיום המציאות מכתיבה צעדים מהירים בכדי לשמר את הענף, הייצור ואולי אף להחזיר את השליטה ליצרנים. האמצעי אולי החשוב ביותר, הקמת מחלבה שתהיה בבעלות הרפתנים. זאת לצד מאבק תדמיתי, כלכלי, תקשורתי על חשיבותו ומקומו של ענף החלב בישראל ובתעשיה כחול לבן. ליאור שמחה, מנכ"ל ההתאחדות בהחלט מודע למצב ושומע את הקולות. ימים ספורים לפני כנס הבקר, שמחה מתייחס לאירועים האחרונים.

מחלבות רמת הגולן זה הגיע כרעם ביום בהיר?

"אכן כן, אך כל מי שמאמין בתכלית הראויה, בחקלאות הישראלית ובתעשיה המקומית, המצב הכלכלי של מחלבות רמת הגולן, הינו כמו אגרוף בבטן. מחלבת רמת הגולן איננה חשובה רק תחרות במשק החלב, אלא כסמל לתעשיית כחול לבן בפריפריה הרחוקה במדינת ישראל, המפרנסת יותר ממאה משפחות עובדים. שבוע שעבר מונה נאמן כמפעיל זמני של המחלבה בניסיון למצוא פתרון כלכלי שיחזיר את המחלבה למסלול. אני שמח כי תנובה הסכימה לקלוט את החלב ולקלוט את היצרנים של המחלבה הצפונית. יחד עם זאת, רפתני רמת הגולן נשארו עם חובות כבדים שטרם הוסדרו ואני מקווה שימצא פתרון מהיר לטווח הקצר ולטווח הארוך. על כולנו מוטלת האחריות על עתיד הרפתות בגולן ובכלל ולא נברח מהאחריות למציאת פתרון שיביא הבטחה כלכלית לרפתנים שלנו".

אולי זה הזמן להכריז על הקמת מחלבה לרפתנים ולפעול להקמתה המהירה?

"ממש בימים אלה, הצוות האסטרטגי בהתאחדות עובד על תוכנית ארוכת טווח לרפת החלב הישראלית, אשר באינטואיציה הראשונה ואני אומר זאת בזהירות, הרפתנים חייבים להיות בעלי אמצעי ייצור, מחלבה שתדע להביא ולייצג את האינטרס הכלכלי, המוסרי והרעיוני של רפתנים ישראל. אך יחד עם זאת, אין בכוונתנו להשקיע בעסק לא כלכלי או בעל פוטנציאל כלכלי נמוך. אני חייב להדגיש כי המטרה הראשונה שלנו כהתאחדות, הוא הרפתן הישראלי. אך עסק המפסיד כסף אינו מהווה פתרון נכון למצב העכשווי. בכל מקרה, אנחנו בהתאחדות מודעים למצב ונפעל אך ורק לפי האינטרס של הרפתנים ויצרני החלב, מבחינתנו כל האופציות על השולחן".

הרי כבר ברור כי יוקר המחיה איננו קשור ליוקר החלב ומוצריו?

"יוקר המחיה הינו בעיה ארצית אשר מתחילה דווקא בשוק המוניטרי והדבר משפיע ישירות על שוק הנדל"ן. בעיית יוקר המחיה איננה עניין של 15 אגורות תוספת בחלב או 2.5 שקל תוספת בק"ג גבינה צהובה. אם בקבוק מים מינרליים עולה 10 שקלים וליטר חלב עולה 6.23, הרי שמוצרי החלב אינם הבעיה של יוקר המחיה והגיע הזמן שגם הפוליטיקאים יבינו ויפנימו כאן. החקלאים והרפתנים הם הפתרון ולא הבעיה. הגיע הזמן שהמדינה תיקח אחריות על הנעשה במרחב החקלאי ותיכנס מתחת לאלונקה כדי להילחם ביוקר המחיה. הדרך היחידה שהוכיחה את עצמה לאורך השנים, זה חיזוק התעשיה והחקלאים ולא הצפת השוק בסחורה בדרך כלל ירודה ופגיעה באלפי משפחות ברחבי הארץ ובפריפריה בפרט. ובאשר למחסור במוצרים בפיקוח, אני לא ראיתי מחסור וזה בהחלט חלק מהסיפור המעוות על היבוא המטורף לישראל. העדפת

מחלבת רמת הגולן היא סמל לתעשיית כחול לבן בפריפריה הרחוקה. שמחה

החקלאים מאירופה על פני חקלאי ישראל, הוא לא פחות מטירלול מה גם שבמבחן התוצאה, יוקר המחיה אינו יורד ככול שהיבוא גדל, נהפוך הוא".

בסופו של דבר, הממשלה היוצאת היתה רעה לחקלאים?

"ב-12 השנים האחרונות הממשלה בראשות בנימין נתניהו לא פגעה בחקלאות כמו הממשלה היוצאת ולדעתי בין השאר, זו אחת הסיבות העיקריות להפסד בבחירות. מפלגות הבית ההיסטוריות של החקלאות, נטשו בעצם את החקלאים ובבחירות האחרונות הם שלמו את המחיר. אין ספק שהציבור ידע להחזיר באותה מטבע. בבחירות נובמבר 2022 הציבור שלח את מחנה השמאל מרכז, לעשות שיעורי בית ולהתכונן לבחירות הבאות".

כנס הבקר, לאחר שנתיים של הפסקה?

"הכנס השנתי שלנו, הוא זמן מצוין לנוח, להתרענן, להיפגש אך מנגד, זה המקום להפגנת העוצמה של משק החלב הישראלי המייצר כ-15 אחוז מהמקרר של החברה הישראלית". ▲

תוצאות גדולות מתחילות בפרטים הקטנים.

אנחנו במילובר מקפידים על כל פרט,
במטרה לספק שירותים ומוצרים
איכותיים ומתקדמים,
שיסייעו ללקוחותינו להגיע לתוצאות
עסקיות מעולות.

מילובר

אנרגיה מתחדשת וחקלאות מקיימת

עוד צעד משמעותי בדרך לשילוב של אנרגיה מתחדשת וחקלאות בת קיימא. כ-17 מיליון שקל יושקעו בכ-130 פיילוטים, בתוכנית ראשונה מסוגה לייעול השימוש בקרקע חקלאית ושילוב ייצור חשמל נקי בליווי מחקר לבחינת ההשפעות על הייצור החקלאי, על פי הערכות מדובר בהיקף כולל של כ-2,000 דונם ●

יותר מ-130 אתרים להקמת פיילוטים המשלבים מחקר ופיתוח ובוחנים את השילוב בין גידול חקלאי לייצור חשמל סולארי הומלצו אתמול (יום ג') לקידום על ידי ועדת המשנה של המועצה הארצית לתכנון ובנייה (הולנת"ע). היקף התכנית עומד על כ-17 מיליון ₪ לשנת 2022: 14 מיליון שיוקצו ממשרד החקלאות, ועוד 3 מיליון ממשרד האנרגיה. מדובר בתוכנית ראשונה מסוגה, פורצת דרך, לייעול השימוש בקרקע, שתסייע לעמידה ביעדי ייצור חשמל נקי, תוך בחינת ההשפעה על יכולת הייצור החקלאי. מדובר בהיקף כולל של כ-2,000 דונם לקידום הבחינה המחקרית.

הגדלת יעד ייצור החשמל

הפיילוטים יאפשרו פריסה של מתקנים לייצור אנרגיה סולארית בחלקות חקלאיות ברחבי הארץ, בטכנולוגיות שונות ובמגוון גידולים חקלאיים, במסגרת תמ"א 10/ ד/15 וילוו בבקרה של המדענית הראשית במשרד החקלאות ופיתוח הכפר. מדובר בצעד מהותי אותו מקדמים משרדי האנרגיה והחקלאות במסגרת החלטת הממשלה להגדלת היעד לייצור חשמל מאנרגיות מתחדשות ל-30% בשנת 2030, תוך שמירה על המשך תפוקה של תוצרת חקלאית מניבה באותם השטחים וייעול השימוש בקרקע חקלאית, ובהמשך לצעדים הרבים ולמאמץ הנרחב של המשרדים לעבור לייצור חשמל נקי ככלי להתמודדות עם משבר האקלים, לקידום חקלאות מקיימת, ולאפשר מקור הכנסה נוסף לחקלאי ישראל. בשלב הבא תגיע התוכנית לדיון במועצה הארצית לתכנון ובנייה, לשם העברת התוכנית להערות ולהשגות. ▲

ותודה לליברמן ופורר

אז ממשלת השינוי הצליחה לחסל גם את ענף השום. מאות טון הושמדו בימים האחרונים. כי הרפורמה בחקלאות נעשתה בצורה חד צדדית ובעוד המכס על היבוא בוטל כמעט לחלוטין, התמיכה הכספית הישירה בחקלאים לא הגיעה כלל.

והנה כך, בהינף יד של פוליטיקאים חסרי אחריות, פופוליסטים, הולך להיעלם עוד ענף מצליח בחקלאות כחול לבן. ושוב, תודה ליברמן ופורר. המשבר בחקלאות מחסל מפעל ציוני עשיר ומצליח. ומי מרוויח? הטייקונים, היבואנים, רשתות השיווק והחקלאים הסינים. ולא אמרנו מילה על הטעם, האיכות ועל ציונות נעלמת. בכיה לדורות!!!!

היבוא הפרוע וחסר השליטה, לא הביא לירידה במחירים וביוקר המחיה, לפחות נכון לעכשיו. מה שכן, רואים זה צמצום בשטחים חקלאיים ברחבי הארץ, צמצום במספר חקלאים, הפסדים כבדים ועתיד חסר אופק. ואם אתם חושבים שזה לא יגיע גם אלינו לענף החלב, אתם טועים!!!!! ▲

בחזית החקלאות הישראלית
נמצאים החקלאים

ביטוח פינוי לבקר וצאן

רכישת ביטוח פינוי וכילוי בענפים:

בקר לבשר במפטמות
בקר לבשר במרעה
בקר לחלב ברפתות
צאן

קנט כי לטבע חוקים משלו

כן לחקלאות ישראלית

הגן על העסק שלך עם ביטוח של קנט

קנט מציעה ביטוח פינוי וכילוי לענפי הבקר והצאן. כי לטבע חוקים משלו.

טל. 03-6270200 | פקס. 03-6270206 | kanatpage ב- | www.kanat.co.il

קָנַט
קרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות

meshBranding

גיוס כספים למיזמים חקלאיים

תשואה מהאדמה: הושקה חברת ההשקעות בחקלאות "ארץ נושבת" החברה תגייס עשרים מיליון דולר לטובת השקעה במיזמים חדשניים לחקלאות הישראלית ●

לפני כחודש התקיים אירוע ההשקה לחברת ההשקעות בחקלאות "ארץ נושבת" מבית ארגון "השומר החדש".

מנכ"ל השומר "צו השעה, דור חקלאים צעיר"
מנכ"ל ומייסד השומר החדש, יואל זילברמן: "בשנים האחרונות עסקנו בעיקר בסיוע לחקלאים במצוקה וחיבור הנוער, אבל כעת צו השעה הוא לגדל את הדור הבא של החקלאים בישראל. לפני יותר משנתיים מייקל אייזנברג נכנס לתפקיד היו"ר, והתחלנו לחשוב יחד איך אנחנו מייצרים תשתית שתוכל לייצר את בטחון המזון בישראל. גם בקורונה וגם במלחמה בין רוסיה לאוקראינה ראינו את שאלות בטחון המזון. כל האירועים האלו האיצו את התהליך של הקמת חברת ההשקעות. יש פה חקלאים שהחלום זה לראות אותם משגשגים הולכים וגדלים. הערב הזה נועד כדי לחגוג ולהתניע את זה ולהאמין שאפשר לעשות דברים גדולים ביחד". חברת ההשקעות 'ארץ נושבת' מבית 'השומר החדש' הוקמה לאחר עשור וחצי של פעילות אינטנסיבית ברחבי הארץ מתוך הבנה שיש צורך לתמוך ולקדם חקלאות צעירה, חדשנית ועתידית במדינה. החברה נוסדה כעת כחלק מתהליך אסטרטגי שמטרתו לקדם את עתיד החקלאות הישראלית. החברה תשקיע בחקלאות עתידית, מניבה, ברת קיימא וצעירה, כל זאת במטרה להניע יותר צעירים וצעירות להתחבר לאדמה ולראות בחקלאות פוטנציאל כלכלי אמיתי וקיים בראי האתגרים העולמיים. ▲

תשלומי קנט לחקלאים, בעליה מתמדת

קנט שילמה למגדלי הפלחה כ-115 מיליון ש"ח בחמש השנים האחרונות - מתוכם כ-14 מיליון בשנה החולפת 69 מיליון ש"ח שולמו במסגרת ביטוח ההכנסה הייחודי •

בחודשים האחרונים אנו עדים לנזקים אדירים שנגרמו לגידולי הפלחה ברחבי העולם כתוצאה ממשבר האקלים. תופעות של בצורות קשות, בעיקר באירופה ובארה"ב, פגעו במאות אלפי דונמים של גידולי חיטה, תירס וסויה. המחסור החמור בגשם הביא לפגיעה הן בהיקף היבולים והן באיכותם. לכך הצטרפה בשנה החולפת גם הפלישה הרוסית לאוקראינה והמגבלות על ייצוא החיטה משתי המדינות. מדובר על שתי מדינות האחראיות על כ-30% מאספקת החיטה העולמית. בעקבות המשבר, מחיר החיטה זינק בשיאו ל- 1,756 ₪ לטון, גבוה בכ-70% ממחיר החיטה בתחילת 2022. גם בישראל היינו עדים לנזקים גדולים שנגרמו לגידולי הפלחה בשנה החולפת. מנתוני קנט, הקרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות, עולה כי במהלך 2022 שילמה קנט למגדלי הפלחה כ-14 מיליון ש"ח בגין נזקי מזג האוויר, כ-8 מיליון מתוכם שולמו במסגרת ביטוח ההכנסה הייחודי. מהנתונים עולה כי עיקר הנזק נגרם כתוצאה מקרה אביבית שהתרחשה בחודש מרץ ופגעה בגידולי הפלחה למיניהם, וכן בגלל מחסור בגשמים בדרום הארץ. עוד עולה כי בחמש השנים האחרונות שילמה קנט למגדלי הפלחה סכום כולל של כ-115 מיליון ש"ח, מתוכם כ-69 מיליון ש"ח שולמו במסגרת ביטוח ההכנסה. כזכור, ביטוח ההכנסה פותח על ידי קנט בשיתוף המדינה וארגון מגדלי הפלחה. זאת מתוך מודעות והכרה בחשיבות הלאומית של החזקה ועיבוד השטחים הפתוחים. הביטוח מאפשר למגדלים להבטיח את היקף הכנסתם מגידולי החיטה, השעורה, שיבולת שועל ודגני חורף לתחמיץ ולתת מענה לשינויי המחיר ושערי המטבע הצפויים. בכך מתאפשר למגדלים ייצוב מהותי בהכנסות ויכולת משופרת לתכנון כלכלי. בקנט מציינים כי ההצטרפות לביטוח ההכנסה אפשרית רק למגדלים שירכשו בקנט ביטוח נזקי טבע לאותם גידולים. ביטוח נזקי הטבע בפלחה לעונת 2022-2023 אותו מחדשת קנט בימים אלה מכסה סיכוני טבע מוגדרים כגון: קרה, סערה, שיטפון, עצירת גשמים ועוד. במסגרת חידוש הביטוח עודכנו תעריפים וסייגים שונים, נוספו קודי גידול כך שניתן יהיה לבטח גידולי שחת (דגנים וקטניות) עם כיסוי גשם וללא כיסוי גשם (בדמי ביטוח מופחתים) עודכן מחיר זרעי החיטה למקרה של זריעה שנפסדה ועודכנו סכומי הביטוח בגידולי החיטה לגרעינים ולתחמיץ. ▲

רכב חשמלי תפעולי מוגבה מפואר!

במבצע לחגים!
*36,000₪

היחיד בארץ עם מצבר ליתיום!

מפרט טכני ואבזור:

- מבחר דגמים: 2, 4, 6 נוסעים
- מצבר ליתיום עוצמתי 48VOLT/130AH
- מנוע AC, הספק 6.3KW
- מסך מולטימידה "9, רמקולים+דיבורית Bluetooth
- מושבים מפוארים בשני צבעים תואמים
- גלגלי בלון "14 כולל חישוקי אלומיניום עם פסי צבע תואמים
- חגורות בטיחות לכל המושבים
- כיסוי חורף מקורי נשלף
- חלון זכוכית בטיחותית + מגב
- צבעים לבחירה: אדום-כחול, לבן, שחור, כסף, צהוב, ירוק
- פגוש צינורות קדמי - מקורי
- מצלמה לנסיעה לאחור + חיישני חניה
- גלגל הגה בעיצוב ספורטיבי

תא מרווח ומפנק לנהג

מערכת מולטימדיה

תאורת LED

ProDesign

אחריות מלאה של היבואן למשך 12 חודשים.

* המחיר לדגם 4 מושבים ואינו כולל מע"מ. כל הדגמים מאושרים ע"י משרד התחבורה. התמונות להמחשה בלבד.

יבואן בלעדי בישראל: **יו.די.אס אינטרנשיונל בע"מ**
אולם תצוגה: האורגים 36, א.ת. חולון, טל' **03-5599811**

התקשרו עוד היום:
***5532**
www.electric-cars.co.il

ראיון עם המנכ"ל והמנהל המקצועי של חברת שיאון

"הרמה הגנטית של העדר, הגורם החשוב ליעילות הייצור"

ראובן זלץ

מספר ימים לפני כנס מדעי הבקר בירושלים, נפגשנו עם מנהל שיאון והמנהל המקצועי, לראיון עומק במגוון נושאים ותחומים. שיעורי ההתעברות, שמירה על מחיר נמוך בסביבה של עליות משמעותיות במחירי התשומות מבלי להתפשר על האיכות והצמיחה, הפרויקטים הנוכחיים והעתידיים של החברה כמו גם כיוונים עתידיים וייעוד. בשיאון מתרגשים לקראת פתיחת פרויקט הדגל של החברה, המעבדה ומערך למיון זרמה •

פרויקטים להאצת הטיפוח. יואל זרון

שיעורי ההתעברות, נושא הנמצא זמן רב על הפרק

שיעורי ההתעברות ברפת החלב הינם אחד מהפרמטרים המשפיעים על יעילות ותכנון הייצור. בשנים האחרונות נרשמה ירידה במדדי הפוריות ברפת החלב בישראל. בחברת שיאון למדו לעומק את הגורמים לירידה והמשמעויות ונערכו בהתאם למצב החדש.

ככלל כששיעורי ההתעברות גבוהים יותר, נחסכים ימי סרק וריבוי הזרעות, יכולת תכנון ותזמון הייצור עולה ועוד. לא מעט נכתב על הגורמים המשפיעים על מדדי הפוריות ושיעורי ההתעברות. הפוריות היא ערך רב גורמי והיא מושפעת מבריאות ומצב גופני של הפרה, אקלים, ממשק, מספר התחלובה, מרחק מהמלטה, תזונה, אירועים אפידמיולוגים, ניהול, עקות שונות, וגם פוריות הזרמה והגנטיקה.

גיורא " בניתוח הגורמים לירידה, נמצא כי חלק ממנה מוסבר ע"י ירידה בפוריות הזרמה הישראלית. נציין כי קיימת שונות גדולה בין הרפתות, בשיעורי ההתעברות, וברפתות רבות לא נרשם פער בפוריות הזרמה ושיעורי הפוריות של הפרים הישראלים סבירה ואף טובה".

שיאון מייבאת זירמת פרים, מה באשר למהימנותם?

יואל זרון "אכן, במסגרת המחויבות שלנו לשיפור מדדי הפוריות, מייבאת שיאון זרמת פרים נבחנים אשר מהימנותם בישראל גבוהה, עם תכונות פוריות טובות וחלופה זו זמינה לרפתנים. במקביל נעשים מאמצים גדולים למציאת כשלים ולשיפור תהליך הייצור, ואכן, בחודשים האחרונים, הפער בשיעורי ההתעברות הצטמצם כמעט לגמרי".

שימוש בחלופת יבוא לא עלול לפגוע בטיפוח המקומי?

יואל "הרפתנים בישראל אכן השתמשו בחלופת היבוא באופן משמעותי וקיים חשש כי שימוש מוגבר בזרמה מיובאת יצמצם את היתרונות היחסיים והמשמעותיים של הטיפוח המקומי שהושג במשך שנים רבות. לטענתנו, אחד הגורמים החשובים ביותר ליעילות הייצור הינה הרמה הגנטית של העדר.

הרמה הגנטית של הטיפוח הישראלי היא מהמובילות בעולם והיא הגבוהה בעולם לייצור, הישרדות, התמדה ופוריות בנות בתנאי הסביבה והסחר בישראל.

גנטיקת העדר בישראל מובילה בתכונות הרלבנטיות ליעילות הייצור ולכלכלת הרפת

1. **מדדי הייצור** (חלב ורכיביו), ואכן התנובה של הפרה הישראלית היא הגבוהה בעולם.
2. **הישרדות**. מדובר במדד קריטי לרווחיות הרפת ובעיקר בתנאי הסחר בישראל בהם עלות גידול העגלות לתחלופה מאוד גבוהה (עלויות מזון). מנתוני ספר העדר עולה כי תוחלת החיים של בנות פרים ישראליים גבוהה בכחצי תחלובה מבנות פרי יבוא.
נזכיר כי השיקולים להוצאת פרה מהרפת הם של מנהל הרפת ומכאן נגזרים נתוני ההישרדות. מרשימה העובדה שהטיפוח המקומי משיג פער גדול בתכונה חשובה זו.
3. **התמדה**. מדד זה מאפיין את אחידות הייצור לאורך התחלובה וכמובן שעדיף ייצור אחיד ככל הניתן. הפרה הישראלית מאופיינת בהתמדה גבוהה. תכונה זו, כאמור הינה תכונה רצויה כשלעצמה ובנוסף, ממזערת את הנזק

	מדינה	ממוצע חלב לשנה	% שומן	% חלבון	שומן	חלבון	סך מוצקים
1	ישראל	12,002	3.90	3.40	468	408	876
2	ארצות הברית	10,862	3.96	3.34	430	363	793
3	דרום קוריאה	10,412	3.98	3.22	414	335	750
4	דנמרק	10,100	4.32	3.62	436	366	802
5	קנדה	9,982	4.11	3.36	410	335	746
6	אסטוניה	9,966	3.90	3.40	389	339	728
7	פינלנד	9,524	4.42	3.56	421	339	760
8	צ'כיה	9,443	3.91	3.42	369	323	692
9	בלגיה	9,349	4.28	3.51	400	328	728
10	ספרד	9,266	3.76	3.32	348	308	656
11	הולנד	9,209	4.43	3.61	408	332	740
12	גרמניה	8,550	4.13	3.47	353	297	650

מקור: ICAR 2021

אחת מהמטרות החשובות, איכות גבוהה, מחיר נמוך. גיורא פוין

גיורא "מדובר בפרויקט גדול ושאפתני, בסיומו של התהליך שיאון תוכל לספק ללקוחותיה גם זרמה ממוינת של הפרים הטובים בעולם"

הנובע מריבוי ימי סרק כאשר שיעור ההתעברות יורד (התנובה היומית נשארת גבוהה גם בימי הסרק).

4. **פוריות בנות הפר**. במשך 21 שנים, ישראל הכניסה מדד זה לאינדקס הטיפוח במשקל גבוה. התוצאה כאמור באה לידי ביטוי ברמה הגנטית הגבוהה של הפרים המקומיים לתכונה זו.
5. **גודל גוף**. בארצות הברית ובמדינות אחרות נהגו לטפח לפרות גדולות ומרשימות. ניצולת המזון של פרות אלה נמוכה, מאחר וחלק מצריכת האנרגיה מופנית לקיום הגוף. בישראל הטיפוח הוא לגודל גוף קטן ולאו דווקא לתחרויות יופי.
6. **קירבה בשארות**. קרבה בשארות ("נישואי קירבה") פוגעת במספר תכונות ומהווה סיכון בטווח הארוך. בישראל אנו מקפידים ביתר שאת על הימנעות מריבוי בשארות. בעולם ההקפדה חמורה פחות ומספר קווי הדם מצומצם בגלל המבנה ההיסטורי של עדרי הטיפוח. שימוש מוגבר בפרי יבוא מגדיל את הסיכון של ריבוי בשארות.

מכונות מיון תאי זרע

עדיפות לזרמה מקומית

מנכ"ל שיאון מדגיש בהמשך לנתונים שהוצגו כאן "ולאור הסיבות שפורטו, למרות בעיית הפוריות, יש עדיפות ברורה לזרמה מהטיפוח המקומי. עם זאת, אנחנו נמשיך להתמודד עם אתגר הפוריות ונחזור למדדי הפוריות הטובים שהכרנו". המנהל המקצועי מוסיף "במקביל אנחנו מממשים את תוכנית הטיפוח הישראלית אשר לאחרונה מציגה פרים צעירים ברמות גנטיות שלא הכרנו בעבר. בלוח הפרים המעודכן, נמצאת נבחרת פרים נבחנים באיכות גנטית גבוהה מאוד. אם נבחן את נבחרת העלית ברפתות הישראליות בהיבט הגנטי נמצא כמה עובדות המחזקות את האמור לעיל:

100 העתודות הגבוהות ביותר בישראל – פאר הטיפוח הישראלי *

- ✓ פרת העתודה הגבוהה ביותר: פרה 8523 בתחלובה 3 מגנוסר, בת סאמנוXראלב (אב וסב ישראלים).
  נתוניה הגנטים: 1,371 חמ"מ, 964 ק"ג חלב, 44.6 ק"ג שומן (+0.07%), 37.2 ק"ג חלבון (+0.05%), 0.31(–) סת"ס, 96 ימי הישרדות, 0.52% פוריות בנות, 2.9% התמדה
- ✓ 45 עתודות נמצאות ברמה של 1,004 עד 1,371 חמ"מ
- ✓ 55 עתודות נמצאות ברמה של 968 עד 998 חמ"מ
- ✓ ל-77 מ-100 העתודות הגבוהות ביותר, יש אב ישראלי, ל-23 מהן יש אב חו"ל
- ✓ ל-93 מ-100 העתודות הגבוהות ביותר, יש סב ישראלי (מצד האם), ל-7 מהן יש אב חו"ל
- ✓ 32 מהעתודות הגבוהות ביותר הן עגלות G –

* חשוב לציין: הזרעה שנתית של 1,000 פרות העתודה בישראל נעשית בתוכנית מוסדרת המשלבת פרים מקומיים ופרי חו"ל לטובת ערבוב קווי הדם וניסיון להפיק את המירב גם מהפרים המצטיינים בחו"ל.

מחיר ואיכות

אחת המטרות החשובות של חברת שיאון, לשמור ככול הניתן על מחיר נמוך מבלי להתפשר על איכות. גיורא "שמירה על מחיר נמוך בסביבה של עליות משמעותיות במחירי התשומות מבלי להתפשר על האיכות והצמיחה, זו אחת המטרות שלנו. שיאון היא למעשה בבעלות הרפתנים ואינה למטרות רווח אלא השאת ערך גבוה ככל הניתן לבעליה שהם גם לקוחותיה. כלומר, לספק את חומר הגלם הגנטי הטוב ביותר במחיר הנמוך ביותר שניתן".

ADM®

היבואנית המובילה של חומרי גלם איכותיים להזנת מעלי גירה ובעלי כנף

יבוא ושיווק סל מגוון של: גרעיני מספוא מוצרי גרעינים
תירס חיטה שעורה גלוטן פיד DDG כוספאות למיניהן
ומבחר תוצרי לוואי של תעשיות שונות מהספקים הגדולים בעולם

ADM ישראל מייבאת על בסיס קבוע מוצרי לוואי וגרעינים של תאגיד הענק האמריקני

ADM - מהחברות המובילות בעולם בייצור ואספקה של חומרי גלם להזנת מעלי גירה

"חברת ADM ישראל" מאחלת לבאי כנס מבלי הדבר
ברכות לכנס מוצלח ומחכים

מנחם בגין 5, בית דגן, 5020000, ישראל | טל. 03-977-5070 | פקס. 03-977-5080
www.adm-israel.com | info@adm-israel.com

פריית שיאון

מחיר נמוך ואיכות גבוהה לא תמיד הולכים ביחד?

גיורא "האסטרטגיה העסקית שלנו מתבססת על הפנמת יתרונות לגודל וזו אחת הסיבות שחשוב לנו מאוד לשמר את לקוחותינו. ירידה במספר הלקוחות עלולה להעמיס על האחרים עלויות קבועות. בנוסף, אנו פועלים להתייעלות מתמדת הן באופן שוטף והן ע"י פרויקטים והשקעות שמטרתם בסופו של יום להוזיל את העלויות לרפתן: איחוד אתרי גידול, הצבת מערכות סולריות על גגות הפריה, מערכות לאופטימיזציה של מסלולי מזריעים, יצוא, מערכות דיגיטליות של גביה והנהח"ש ועוד.

הפרויקטים הנוכחיים והעתידיים

פרויקט הדגל של התקופה האחרונה הינו הקמת מעבדה ומערך למיון זרמה. מדובר בטכנולוגיה שתאיץ את ההתקדמות הגנטית והיעילות ברפתות ותאפשר לקבל נקבות מפרות מצטיינות בעוד שהפרות הפחות טובות יוזרעו בזרמת גזעים לבשר. גיורא "מדובר בפרויקט גדול ושאפתני שהצריך שיתוף פעולה עם חברות בין לאומיות לרכישת הטכנולוגיה, הידע והציוד ההיקפי. בסיומו של התהליך שיאון תוכל לספק ללקוחותיה גם זרמה ממוינת של הפרים הטובים בעולם. איכות המוצר תהייה גבוהה מאוד ותעמוד בכל הסטנדרטים הגבוהים של החברה האמריקאית השותפה לנו בתהליך. בדיקות האיכות, וההקפדה על כל הפרטים הקטנים בתהליך המיון והייצור, תשפיע ללא ספק גם על תהליכים ובדיקות האיכות של הזרמה הרגילה. תאריך היעד להתחלת ייצור של זרמה ממוינת מקומית הוא ינואר 2023".

שיאון נכנסה לתקופת התייעלות?

גיורא "ניתן לומר, אנחנו בוחנים כרגע פרויקט התייעלות שנמצא על הפרק שמשמעותו בחינת ייצור עצמי של חומרים ושירותים שכיום נקנים מגורמי חוץ. לדוגמא, ייצור עצמי של חנקן נוזלי המשמש להקפאת ואחסון הזרמה. בנוסף, אנו בוחנים טכנולוגיות מתקדמות של הפריה חוץ גופית והשתלות עוברים אשר ישתלבו בהתקדמות הגנטית של הרפת ובבחירת הפרים הצעירים לשיאון. שיאון גם מעורבת ביזמויות פורצות דרך בתחום הגנטיקה, הטיפוח ואיכות תאי הזרע הטרי והמופשר בשיתוף מוסדות מחקר".

ומה באשר ליצוא?

יואל "הגנטיקה הישראלית מעניינת ומבוקשת ברחבי העולם ובעיקר במדינות מתפתחות בהן ענף החלב נמצא בצמיחה משמעותית. מסיבות רגולטוריות ישנם קשיים לממש את פוטנציאל היצוא באירופה ובארה"ב. במדינות המתפתחות (בעיקר בדרום מזרח אסיה), מתמודדת הגנטיקה הישראלית מול ענקי הטיפוח העולמי בצורה מכובדת. לאחרונה חתמנו הסכם ייצוג בדרום מזרח אסיה וכבר יש ניצנים ראשונים להסכם זה.

כיוונים עתידיים וייעוד?

גיורא "בעת האחרונה, שיאון קלטה לשורותיה לא מעט עובדים צעירים, מזריעים ועובדי מעבדה כשדגש מיוחד ניתן על איכות שירות ללקוחות ועבודת הצוות. בעתיד הקרוב, שיאון תממש תכנית הדרכה שבבסיסה התקשורת הבין אישית והתקשורת עם לקוחותיה. המטרה היא כמובן לשפר באופן מתמיד את השירות והמקצועיות שאנו מספקים. בנוסף, אנו מפתחים גם את מערכת ההדרכה שלנו שבהם המדריכים פוגשים רפתנים רבים ומנסים ביחד עם אנשי מקצוע מהענף, לשפר את הביצועים של הרפת. הדים מאוד חיוביים קיימים לביקורים הללו וזהו אחד מנקודות המפגש החשובים של שיאון עם לקוחותיה ושבהם ניתן לשפר נקודות ממשקיות, גנטיות ומדדי פוריות ברפת המשפחתית והמשותפת, בכל רחבי הארץ".

ומה באשר למישור המקצועי?

יואל "במישור המקצועי–טיפוחי אנחנו עמלים על פרויקטים להאצת הטיפוח (IVF לזכרים מפרות עתודה, לדוגמא), "פרייה ירוקה" ורווחת בעלי חיים. לצד כל אלה אנו יוזמים פרויקטים של התייעלות שיאפשרו להמשיך ולספק את הזרמה והשירות במחיר נמוך. היעוד שלנו – טיפוח מיטבי של עדר החלב בישראל לתנאי הסביבה והסחר המקומיים". ▲

צמיתות 81 בע"מ
תעשיות אבן ומינרלים

תוספי מזון לבעלי חיים

דואר: ת.ד. 10037 מפרץ חיפה 26110, **המפעל:** א.ת. טמרה,
טל: 04-9942333 פקס: 04-9942336 www.zmitut.co.il

מנהל השירותים הווטרינרים:

מפקד הבקר הארצי הכרחי למתן כלים מודרניים למגדל

ראובן זלץ

משרד החקלאות יחל בתחילת דצמבר 2022 במפקד בקר ארצי, תכלית המפקד, עדכון מספרי הבקר, איחוד האגרות לאגרה שנתית אחת ולטענת המשרד, מתן כלים טובים יותר למגדל. ד"ר תמיר גשן, מנהל השירותים הווטרינריים בראיון ל'משק הבקר והחלב' פונה למגדלים "בואו ננצל את ההזדמנות ולעשות סדר במערכת המחשוב הממשלתית". ד"ר גשן עושה סדר במצב העדכני על המחלות בעדרי הבקר בארץ •

מדובר על איחוד אגרות. ד"ר גשן

במהלך השנים מצבת ראשי הבקר בישראל, הרשומה במערכת הממשלתית, הפכה ללא תואמת את מצבת ראשי הבקר הנמצאת במשקים. בשירותים הווטרינריים החליטו לעשות סדר בנתונים ולעדכן. ע"פ ההערכה חיים כיום בישראל כ-710 אלף ראשי בקר. המפקד יעשה באמצעות טופס שיישלח אל כל המגדלים בישראל. ד"ר תמיר גשן "החלטנו כי הגיע הזמן לעדכן את נתוני מצבת הבקר, לאחר שנים רבות של חוסר עדכון. התכלית, שיפור השליטה ומיקום ראשי הבקר, על מנת למנוע הפצת מחלות. לוודא שבעלי החיים מקבלים את החיסונים הדרושים ושהתנועה שלהם נעשית בתנועה מבוקרת וגם למנוע שחיטה שחורה". אך ראוי לציין כי יש מי שיטען כי המהלך נועד בעצם לחסוך ליבואני הבקר ולהדק את הפיקוח והרגולציה על עדר הבקר בישראל. כך או כך, המפקד יוצא לדרך.

מדובר על ייקור האגרות?

"המהלך הכרחי על מנת לתת למגדל כלים מודרניים לביצוע פעולות שוטפות באופן עצמאי. דבר היקל על ההתנהלות היום יומית שלו. כרגע, בתחילת דצמבר 2022 אנחנו מתחילים בפיילוט במספר משקים שנבחרו. אנחנו נפיק רשימה של רשימת בעלי החיים המצויה במשרד החקלאות ונעביר את הנתונים למגדל והוא יחזיר קובץ מעודכן של מספרי האוזן של בעלי החיים המצויים ברשותו בפועל וכך נעדכן את הרשומות הממשלתיות. כמובן שהמגדל יצטרך לוודא שהרשימה תישאר מעודכנת. כל ראש בקר שישלח לבית המטבחיים יש לוודא שהוא נגרע מהמערכת וכנ"ל המעברים לרשות הפלסטינאית, רצועת עזה ומכון הכילוי. גם במקרה של סימון מחדש של בעל חיים, יהיה חשוב לוודא שהסימון וההודעה על הסימון מתבצעת בהתאם לתקנות כך שהמערכת תתעדכן כל הזמן. המהלך יאפשר שליטה טובה יותר על הפצת מחלות וגם אגרה אחודה שתשולם פעם בשנה, או פעם בחיים על הובלה וסימון בעלי חיים וכן העברת פעולות לביצוע על ידי בעל המשק כמו הפקת היתרי הובלה באופן עצמאי במערכת הממשלתית, חיסון הבקר נגד פה וטלפיים על ידי הרופא המטפל ועוד".

מתי יסתיים המהלך?

"הפיילוט מתוכנן להסתיים עד סוף 2022 ואחריו יופקו לקחים ונצא במהלך חכם מול כל מגדלי הבקר. המטרה העיקרית שלנו, לעשות סדר בנושא".

האגרה האחודה יוצרת כעס בקרב המגדלים?

"יש גופים המתנגדים אליה ויש כאלה שלא. אני לא חושב שיש התנגדות משמעותית למהלך. יש מי שמצפה להוזלת האגרה אך בסוף איחוד האגרות הוא משחק סכום אפס. בסוף מדובר על איחוד אגרות סימון והובלת בקר, בכך אנו רוצים לנתק את הקשר בין תשלום האגרה להובלה. ובכך למנוע את ההובלה ללא היתר או דיווח, הנעשית מטעמים של חיסכון מצד המגדל ובכך ימנע תמריץ בכדי להסתיר הובלות ולחסוך באגרות".

סטטוס מחלות

השירותים הווטרינריים עסקו רבות במחלות שהתפרצו בעדרי הבקר ואף ספגו לא פעם ביקורת, בשל התנהלות איטית ותגובה לא מספיק מהירה, בעיקר בנושא החיסונים. כעת, ד"ר תמיר גשן עושה סדר בסטטוס המחלות, נכון לקראת סוף נובמבר 2022.

פה וטלפיים "עברנו שנה מאוד קשה, הכנו אצלנו במכון תרכיב חירום בכמות מוגבלת, נגד אותו נגיף שגרם להתפרצות הקשה בשנה שעברה. בנוסף, על מנת להגדיל את זמינות התרכיבים במשק הישראלי, נעשתה בחינה של תרכיב נוסף מתוצרת ארגנטינה כנגד איום נגיפים אפשריים בסביבת ישראל ונמצא כי ההגנה של התרכיב הארגנטינאי מספקת והוא יירשם בשירותים הווטרינריים. נכון להיום אין דיווחים רשמיים מהרשות הפלסטינאית או מירדן, על תחלואה שם. אך יש שמועות על תחלואה דומה של פה וטלפיים באזור ג'נין. השירותים הפלסטינאים מכחישים. האירוע האחרון אצלנו היה בספטמבר 22 בלהבות הבשן. יש לציין כי בחודשים האחרונים הגיעו דיווחים מהספרות העולמית על בידודי נגיפים מתת זנים דרום אמריקאים השייכים לזנים a o שככול הנראה הגיעו עם בקר חי שיובא למצרים ממרכז אמריקה".

חיסון לפה וטלפיים "בימים הקרובים יפורסמו לציבור התנאים בהם משקים יוכלו לחסן את עדרי הבקר כנגד פה וטלפיים על ידי הרופא הפרטי שלהם במידה וחלילה תהיה התפרצות נוספת. יצרנו מסלול של רכש תרכיב על ידי רופא המטפל בדמי שירות וללא עלות עבודה. כך שעלות התרכיב תהיה זולה יותר".

שחפת "העדר בכפר רופין שוחרר לאחר סבבי בדיקה וניקוי ונמצא נקי, נכון להיום לא ידוע לנו על רפתות נגועות נוספות. בבדיקת סקר שנערכה בעמק הירדן ולא נמצאו רפתות נגועות".

כלבת "המחלה ממשיכה להוות אתגר בעיקר בגבול לבנון וירדן ואנו עדים בחודשים האחרונים לתנים נגועים בסמיכות לגבולות. כאשר לפחות באחד המקרים תן נגוע נכנס לרפת חלב שלא היתה מחוסנת. חיסון הבקר פעמיים בגיל צעיר מקנה באופן מעשי הגנה ל-3 שנים ומומלץ לחסן את עגלות התחלופה ועדרי הבקר לאורך הגבול על מנת למנוע סגרים מתמשכים בעקבות אירוע כלבת".

> ד"ר גשן "בימים הקרובים יפורסמו לציבור התנאים בהם משקים יוכלו לחסן את עדרי הבקר כנגד פה וטלפיים על ידי הרופא הפרטי שלהם במידה וחלילה תהיה התפרצות נוספת. יצרנו מסלול של רכש תרכיב על ידי רופא המטפל בדמי שירות וללא עלות עבודה. כך שעלות התרכיב תהיה זולה יותר"

קטרת העור "בהערכת מצב שנערכה בשירותים הווטרינריים בשיתוף האקדמיה ומומחים נוספים, הגענו להחלטה להחזיר את החיסון רשות לקטרת העור בעדי הבקר בישראל. יחד עם זאת חשוב לזכור כי אין מידע על המתרחש בסוריה ולבנון והמידע לגבי מדינות אחרות חלקי. על עדרי בקר הסמוכים לגבולות עם הרשות, רצועת עזה, ירדן סוריה ולבנון, מומלץ להמשיך לחסן בכדי למנוע את הדבקת הבקר. רוצה להוסיף כי בהתפרצות האחרונה שהיתה בישראל לא מצאנו ולא בעל חיים אחד שחוסן בוודאות ונדבק".

ברוצלוזיס "השבוע (אמצע נובמבר) התבשרנו על סיום צעדי הטיפול והביעור של חיידקי הברוצלה משתי רפתות נוספות. כרגע יש בארץ 2 רפתות נגועות הנמצאות בתהליך ביעור, אחת מתוכן אחרי סבב נקי אחד. כל מקרי הברוצלוזיס בשנתיים האחרונות היו בצפון הארץ, בעיקר בגליל המערבי, למעט מקרה אחד ברפת מושבית בנגב. לאור העובדה שהנגב והגליל המערבי הם עדיין האזורים בהם שיעור הנגיעות בקרב עדרי הצאן, הוא הגבוה ביותר, חובה על בעלי הרפתות להקפיד על בטיחות ביולוגית ומניעת מגע של הבקר עם צאן והפרשותיו". ▲

VetMarket

תרופות

תרכיבים

תוספי תזונה

ציוד

ציוד מתכלה

הדברה מתקדמת לעופות, בקר וצאן

ליצירת קשר ופרטים על המוצרים השונים ניתן לפנות ל:

שרות לקוחות וטמרקט: 03-9393000

אתר וטמרקט www.vetmarket.co.il

וטמרקט הינה החברה המקצועית בישראל לשיווק והפצה
של תרופות, מוצרים וציוד וטרינרי לחיות משק, עופות סוסים וחיות מחמד.

אנו מציעים למגדלים מגוון מוצרים איכותיים מהחברות המובילות בעולם הכולל תרופות, תרכיבים, ציוד רפואי ודיאגנוסטי, תוספי תזונה, מזון ועוד.

השירות שלנו מתבסס על מתן פתרונות עסקיים נרחבים,
מענה לוגיסטי מקצה לקצה וכפוף לתקנות.

וטמרקט פועלת מאתר בית מסחר לתרופות מורשה GMP & GDP.

אנו שותפים ומחויבים בדאגה לבריאות בעלי החיים, לאספקת מוצרים איכותיים ולמתן שירות מסור ומקצועי ללקוחותינו.

סמי אונגר 052-6035756 | **ד"ר שמעון וידמאייר** 054-2525672

ד"ר אמיר שיפמן 054-3535062 | **אבישי פסי** 054-2525661 | **תומי רוגובסקי** 054-3535207

מוריה ויקרוביצקי 054-6762200 | **גל קטן** 03-9393059

נוקדים.com

אילנית דעדוש קלפון
dadosh100@014.net.il

הנה אנחנו נפגשים היום בכנס המדעי לבקר ולצאן ה-33. ענף הצאן משולב כבר כמה שנים בכנס השנתי לענף החלב הישראלי. תהליך השילוב החל לפני מספר שנים. ואני שמחה להיות מאלו שפעלו ודחפו למען מטרה זו. כיום, ענף הצאן מתנהל ומנוהל בכלים זהים לענף הבקר. והנה אנחנו לפני פתיחת הכנס וענף הצאן מקבל במה ראויה ומכובדת בכנס הבקר החשוב ביותר בארץ •

הכנס החשוב מתפרס על פני שלושה ימים של חגיגה עסקית, מקצועית וחברית שבמהלכו ניתן לפגוש את כל האנשים שסובבים את הענף במהלך כל השנים לשמוע הרצאות מעניינות וכן, גם להשתתף במושב הצאן שלנו.

להיות ענף מעודכן ומתוקשר

היו כאלה שחשבו אחרת ממני וחשבו שענף הצאן צריך להמשיך בכנסים מקומיים קטנים ולהישאר "ענף בוטיק" אך תמיד טענתי כי ענף הצאן אינו רק ענף בוטיק, אלא ענף ככל ענף עם הייחודיות והגודל שלו וראוי שיקבל במה ויזכה לחשיפה בכל מדיה, כנס או אמצעי תקשורת אחרים. כיום נערכים כנסים מקומיים ובנוסף האירוע הגדול השנתי אשר בו שותפים שלושה ענפי חלב ובעלי חיים עם מכנה משותף עסקי ערכי ניהולי רחב. השנה אגודת עזיזה הזמינה ומארחת מרצה בעל חווה לגידול עיזים לחלב מהולנד. חווה מרשימה עם ביצועים מרשימים בכל התחומים, בתחום היצרנות, רווחת בעלי החיים, הגנטיקה ועוד. בואו של בעל החווה ההולנדי תביא לכם החקלאים תכנים מעניינים מהעולם על קידום עדר ועובדות על חוות עיזים מצליחה גדולה ומפותחת וכל זאת להיות מעודכנים. המרצה יהיה זמין לשאלות בכל זמן הכנס לפני שיחזור לעיסוקיו ויוכל לתת לכם החקלאים מענה וטעימה מענף הצאן ההולנדי. אני יודעת כמה קשה לצאת מהמשק בכלל וממשק צאן בפרט אבל אני מאמינה בכל מאודי במהלך הזה שעשינו בשילוב ושינוי הכנס גם לנוקדים והדבר שווה את המאמץ הפיזי והכלכלי. חקלאים מכל העולם נוסעים למדינות רבות ומקומות רבים כדי לפגוש חקלאים אחרים, לקיים שיח מפרה ולשמוע הרצאות מעניינות. והכי חשוב לפגוש חקלאים אחרים, לשמוע דעות, חדשות ולהיפגש עם כל העוסקים בענף במקום אחד בזמן מרוכז. אני פה מחכה לפגוש אתכם ואת משפחותיכם לשוחח עם רבים מכם השנה ובשנים הבאות. אנחנו בשנתיים מאתגרות מאוד, השנה האחרונה שמה לכולנו אתגרים שרבים מהם בכלל לא בשליטה שלנו. או ניתנים לשינוי כלל, מחירי התשומות. גידול צאן הינה משימה קשה גם בצד המקצועי ועכשיו יותר בצד הכלכלי. השיח השנה היה על שלושה נושאים עיקריים משמעותיים, מחירי התשומות במשק. ייבוא מוצרי חקלאות והשיח האלים כנגד החקלאים והחקלאות.

ייבוא שנוי במחלוקת

הייבוא הוא כלי כלכלי שצריך וניתן להשתמש בו על מנת להצמיח את הכלכלה במדינה אבל בשנה האחרונה נעשה בו שימוש לקוי שפגע קשות בחקלאים ולא תרים לירידת יוקר המחיה. היבוא הפך לכלי ניגוח, ככלי להרסני שעם שימוש לא נכון גרם להרס וכבר הורס את הכלכלה הישראלית. ולצערי הרב, החקלאות הישראלית הראשונה להיפגע. בגלל אופי העבודה, עבודת ידיים רבה ובגלל הסיכונים, ענף עם סיכונים רבים וגדולים אשר לא נשלטים על ידי אף אחד מאיתנו, ענף הצאן לא היה בשנת כהונת ממשלת השינוי בכותרות לשמחתנו ולצערנו אך בשקט בשקט הענף נפגע בצורה קיצונית ונמצא לפני סכנה ממשית. הציבור יהיה האחרון להיפגע, אם יוחלף נתח הטלה הישראלי בפולני או פורטוגזי הצרכן הישראלי יתרגל, לא המגדלים, לא אנחנו. נכון לעכשיו ועם כל היבוא, מחיר הנתח לא יורד בינתיים וההערכה שלי שגם לא ירד כי הריכוזיות נמצאת במקטעים אחרים. הראשונים להיפגע הם הנוקדים אשר מצביעים ברגלים באהבה שלהם למדינה ובמגפי העבודה חורשים שטחים רבים בארץ ומגדלים את הטלה הישראלי למרות העליה במחירי התשומות. ולצערי למגדל הישראלי אין להם שום יכולת להתמודד עם טלה שמגיע לארץ בחצי מחיר מעלות הגידול שלהם.

אילנית "השנה ייובאו לארץ 500 אלף טלאים. והנוקד הישראלי הולך ומאבד כל סיכוי לרווחיות ראויה. היחידים שמרוויחים מהמצב הם היבואנים, הטייקונים הצוחקים כל הדרך לבנק על חשבון המגדל הישראלי..."

וגם אם ירצו מאוד להקטין את העלויות שלהם עד כדי שכר עצמי זעום, אין לנוקדים יכולת להקטין עלויות ועדיין לא יוכלו להתחרות ולספק את הנתח הישראלי במחירי הבשר הפולני. השנה ייובאו לארץ 500 אלף טלאים. והנוקד הישראלי הולך ומאבד כל סיכוי לרווחיות ראויה. היחידים שמרוויחים מהמצב הם היבואנים, הטייקונים הצוחקים כל הדרך לבנק על חשבון המגדל הישראלי. לכן כיום, היבוא ככלי כלכלי, מייבש את החקלאות המקומית. יותר ויותר חקלאים מתייאשים מלחתום על עוד הלוואה ומגיעים למסקנה שעם כל הכאב אין ברירה אלא לסגור את מפעל חייהם. כך הכלכלה האזורית הפריפריאלית תסבול מחוסר צמיחה כלכלית באותו אזור ואם לא יצמח משהו אחר יהיה גם שינוי מבני של אזורים רבים בארץ. אנחנו מתכוננים לכינון ממשלה חדשה שאיתה נוכל אולי לנסות ולתקן מה שניתן ולקדם את הענף. להוביל את הממשלה החדשה לשימוש בכלים הכלכלים הללו נכון יותר לטובת ענף הצאן הבשר והחלב והצרכן הישראלי. יש איזו תקווה שהדברים ישתנו והממשלה החדשה תהיה יותר ידידותית, לנו המגדלים. צר לי לומר אך בשנה האחרונה התבצע, בחסות הממשלה, בעיקר משרדי החקלאות והאוצר, פשוט רצח אופי לחקלאים לחקלאות הישראלית. אנחנו אחרי שנה של ד- לגיטימציה ארוך וכואב לחקלאות ולחקלאים. זה הזמן לעשות בקרת נזקים ולסמן מסלול חדש אולי טוב יותר.

בעבר קראנו לזה ק"ולב - קשר וטרינר לקוח במשק

הקשר בין הנוקד לווטרינר של המשק כבעל מקצוע מלווה הינו חשוב מאוד. אני רואה בחשיבות עליונה את הקשר בין המגדל לרופא הווטרינר. ושמחה לציין זאת דווקא בתקופה שהמציאות משתוללת הכול יקר כול פעולה שלנו במשק נגזרת בתקציב מאתגר במילא. וכאן אני פונה אליכם, חברים, נוקדים יקרים, אל תתמודדו עם הקושי לבד "קחו לכם רב" היצמדו לבעל מקצוע ווטרינר תקדמו ותייצבו את המשק. כמובן גם אני למענכם וכאן עבורכם לכל עצה נקייה וכנה בנושאים כללים ואחרים. רוצה לסיים בברכה לחורף גשום וטוב עונת המלטות פורה ופורייה. מבקשת להזכיר לכולם לפני החורף לבדוק את העדר ולחסן פה וטלפיים בעדרים לוודא שאנחנו מחוסנים בתקופה זו.

"כשהגלים גבוהים החזקים מתגלים "

שלכם

אילנית דעדוש קלפון ▲

העגלים ישנים בשקט?

עם הגדר הטובה
גם אתם תישנו בשקט

חברת הגדר הטובה מציעה מגוון גדרות:

- גדרות חשמליות
- גדרות רשת מתכת מסוגים שונים
- גדרות חכמות (משולבות במערכת אזעקה)
- שדרוג גדרות קיימות

הגדר הטובה
מתקדמים בגידור

אנחנו מגיעים לכל הארץ

יפתח: 050-5330351
hagaderha@gmil.com
חפשו אותנו: | hagaderhatova.co.il

עוזי אנגל

"אף אחד בממשלה לא יגיד את זה, אבל המדיניות היא לצמצם את הרפתות המשפחתיות ולהשאיר רק רפתות גדולות"

ראובן זלץ

סיפור חייו של עוזי אנגל שזור בעבותות לסיפור רפת החלב בישראל. בן למשפחת רפתנים מהמושבה יוקנעם, בעל רפת משפחתית וב-24 שנים האחרונות, המנהל המיתולוגי של מרכז מזון נהלל. עוזי, מהאנשים המרכזיים בעיצוב דמותם של מרכזי המזון בארץ, איש מקצוע מהטובים שהיו וישנם. רגע לאחר הפרישה ומסיבות הפרידה, עוזי אנגל מדבר על הכל. השורשים, המשפחה, הרפת המשפחתית, מרכז מזון נהלל ובעיקר מביט קדימה בחשש. עוזי אנגל, ראיון אחרון ופרידה •

מרכז מזון נהלל

עוזב בתחושת סיפוק אדירה. עוזי אנגל

עוזי אנגל, נולד בשנת 55 במושבה יוקנעם, ילד חמישי להורים ניצולי שואה שעלו לישראל מיד אחרי המלחמה. המשפחה נחתה במושבה הציורית ואכה עמק יזרעאל והקימו שם משק חקלאי לתפארת. לפני עלייתם ארצה עברו הוריו בהולנד, הכשרה וקורס מזורז ברפת חלב. לכן מטבע הדברים מייד שהגיעו, הקימו רפת שהפך מהר מאוד לענף העיקרי במשק המשפחתי. עוזי "המשפחה החלה עם פרה ועגלה ומאז התקדמנו, הרפת עדיין קיימת בשותפות שלי ושל אחיו אילן".

ואז הגיעה הרפורמה

הרפת כיום מונה כ-130 חולבות ומכסה של 1.6 מיליון ליטר לשנה. גם עוזי יודע שרפת בסדר גודל כזה, יהיה קשה לה לשרוד לאורך זמן ובהתחשב במדיניות הממשלה המעדיפה את הגודל וייבוא, אך עוד נחזור לזה. עוזי שגדל עם הרפת המשפחתית מאז ילדותו, מטבע הדברים העדיף בית ספר חקלאי והגיע לכפר גלים, שם סיים את לימודיו ומייד התגייס לצה"ל, שם שירת בסיירת צנחנים. עוזי "תראה, היה ברור שלאחר הצבא אני חוזר למשק, אך מכיוון שאילן אחי היה הבן הממשיך, עוזי הצטרף אליו ועיקר התעסקותו, הקמת מרכז מזון קטן לרפתני יוקנעם וגידולי שדה. זה בעצם היה אחד ממרכזי המזון הראשונים בארץ". אך הימים היו ימי טרום הרפורמה ועננים החלו להתקדר מעל ענף החלב. עוזי שירת את רפתני יוקנעם עד סוף שנת 1999 ואז החלה הרפורמה שלמעשה שינתה לעד את ענף החלב בישראל. עוזי "מיד לאחר תחילת הרפורמה, אחי ואני הגענו להחלטה כי אחד מאיתנו חייב לצאת להתפרנס בחוץ, כי פשוט לא היתה מספיק עבודה לפרנס שתי משפחות. ואז באותה תקופה פנו אלי מנהלל וביקשו שאבוא לנהל את מרכז המזון שם שהיה במשבר רציני מאוד".

השותפות עם אחיך פורקה?

"לא פירקנו את השותפות בינינו אך אני עזבתי את יוקנעם, אמנם היה ניסיון להכניס את אחד מהילדים של אילן למשק, ניסיון שלא צלח. אך מרכז המזון ביוקנעם נסגר והתחלנו לקנות את האוכל בנהלל, כך למעשה עד עצם היום הזה".

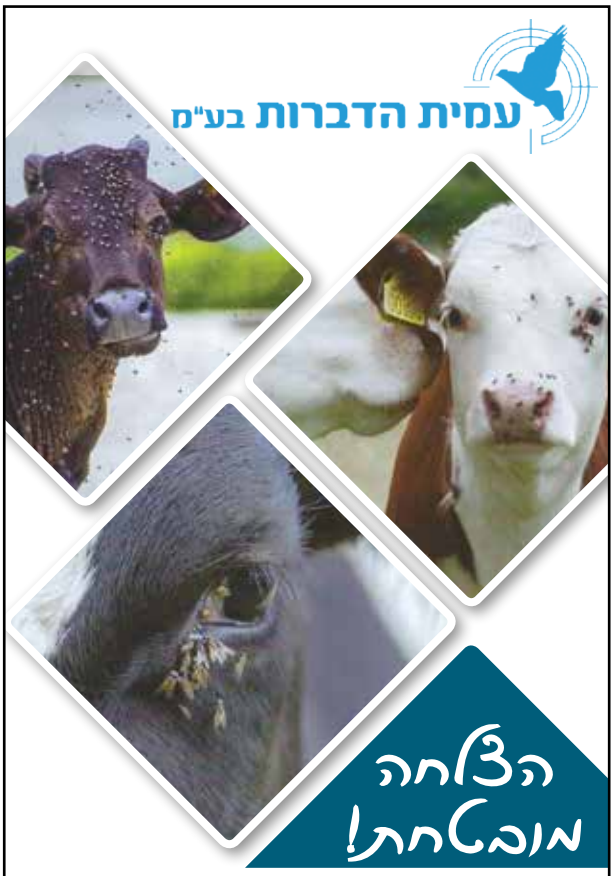

הדברת זבובים בכל הארץ

בחומרים מובילים

- הרחקת בעלי כנף יונים אנפות ועוד
- הדברת מכרסמים במכוני חליבה וסביב הרפת
- נזקי חקלאות תנים ודררות

עמית המאירי 054-7070780

www.amithadbarot.com

מרכז מזון נהלל

ואז החל פרק מאוד משמעותי בחיי עוזי, פרק נהלל. עוזי הגיע לנהלל בינואר 1999 ונשאר שם עד יולי 2022, אז פרש לפנסיה.

איזה מרכז מזון פגשת בנהלל?

"הגעתי למרכז מזון שהלקוחות לא מרוצים והרבה לקוחות עזבו אותו. מרכז מזון שהיה במחזורים של כ-20 מיליון שקלים בשנה ואני מסיים שם עם מחזורים של כ-80 מיליון שקל. חשוב לי לומר כי רק כ-30 אחוז מהלקוחות הם חברי נהלל וכל שאר הלקוחות, חיצוניים".

מה שינית בהגעתך?

"תשמע, כל השנים האלה, כל מה שראיתי לנגד עיניי, זה בעצם את הלקוחות ואני הייתי מאוד מעורב בכל התחומים, כי רק כך אני מאמין שניתן להצליח. זה תחום מאוד רגיש, לעיתים אמוציונאלי, עם המון כסף וזה בעצם התחום החשוב ביותר ברפת החלב. הייתי מעורב גם אם זה הגיע לסכסוכים בין אחים או בין משפחות ובקשו ממני להיות המפשר והיועץ. לאורך השנים גם קיבוצים קנו מאיתנו מזון עד שארגוני הקניות הקיבוציים לא אפשרו להם ובלית ברירה הרפתות הקיבוציות עזבו לאחר לחץ שהופעל עליהן".

הייחודיות של מרכז מזון נהלל?

"בעצם זה מרכז המזון היחידי שנשאר בידי האגודה, המשמעות לזה היא מאוד גדולה. לא סתם האגודות רצו להיפטר ממרכזי המזון. צריך להבין כי מרכזי המזון במושבים הוקמו בשנות ה-80 כמרכזי שירות לרפתנים באותו מושב. ועם השנים, בגלל כל הרפורמות, סגירות הרפתות, אינפלציות, ארגוני הקניות, מרכזי המזון הפכו למעין נטל על האגודות.

ברכות ופרידה

לעוזי אנגל חברנו היקר

ברכה זו היא אוסף ולקט כפי שנאמר עי רפתנים רבים. השנה נהלל חוגגת 101 שנה ומרמ"ז נהלל בן 40, את מרכז המזון ייסדו והקימו הורינו הרפתנים. דור שני בנהלל. אלו שעוד הובילו את החלב כילדים עם האסל ושני הדליים למחלבה, קצרו עם חרמש את הזון והתלתן והובילו אותם לרפת עם סוס ועגלה ואחר כך בטרקטור. עוזי, אתה הגעת לנהלל לפני 24 שנים, הנתונים שלך היו, בוגר בית ספר חקלאי בת גלים, ויש שמועות שמספרות שהיית מעורב גם במעשי קונדס פה ושם עם אחיך ג'וחה. אחר כך רפתן וחקלאי, ניהלת מרכז מזון קטן ביוקנעם. הבחירה שלך לנהל את מרכז המזון היתה בינגו ! והסתברה כנכונה וכזו שהוכיחה את עצמה ברבות השנים. הכנס לזכרו של ד"ר ברוך שופטי ז"ל שאנו מציינים היום, התחיל ביוזמתך ומתקיים שנה אחרי שנה. עוזי, אתה כסלע איתן, סבלני, אדיב ומקרין בטחון וידע רב לרפתנים. בשנים הרבות שעבדת כאן, מרכז המזון גדל, התפתח שיפר איכות, מקצועיות ואחריות והכל בחיוך ובחברות. היית קשוב לרפתנים, תמיד עם שירות אישי, על הטנדר מגיע למשקי הדיר הפיטום, האורווה והרפתות עם חבילת חציר, בלה ארוזה או שק תערובת.. רק שלא ייחסר אוכל לבעלי החיים של חקלאי מרכז המזון. אתה אחד מחברי פרלמנט העמק, איש אהוב, אוהב אדם ואדמה. במשך שנותיך היית מאבני היסוד של מרכזי המזון בישראל ואחד ממעצבי הרפת הישראלית, תמיד לנגד עיניך טובת הרפתן ומרכז המזון. ועכשיו הזמן להיות יותר בבית, לטייל, לבלות בחיק המשפחה, למצוא עיסוקים ותחביבים חדשים שימלאו את חייך, בבריאות טובה ובנחת. ומי יודע אולי בעתיד ניפגש גם ברפת שתתאים את עצמה לשינויים העתידיים.

בהערכה ובידידות בשם החקלאים
שקיבלו את שירותך במרכז המזון בנהלל
לביא מנור - נהלל
אלי שמואלי ציפורי
משה כהן

חלק מדברי הפרידה של עוזי

הגעתי לפני 24 שנים ואנשים שהכירו אותי ואת אנשי נהלל לא נתנו לזה סיכוי גדול או לפחות הזהירו אותי שהנהללים "יואכלו" אותי חי. וכך לאחר ראיונות ומבדקים נבחרתי לתפקיד. היום במרחק הזמן אני מבין שהייתי "תמנון רב זרועות". גם מזכירה, גם חשב כלכלי, גם גובה כספים, גם איש מכירות ואיש הרכש. ואווו עשיתי את זה!. אז בתכל"ס התחלנו עם תעודות משלוח ידניות ואני מסיים כשהכול נישלח און ליין דרך הענן. לאורך השנים ראיתי לנכון חשיבות עצומה בקשרים האישיים עם הלקוחות. הרבה מעבר לחלוקת המזון, הייתי זמין עבורם, נוכח וקשוב גם בשעת משברים והתלבטויות הקשורים במעבר הבן דורי. אני יוצא לדרך חדשה ישנה, בתחושת סיפוק גדולה מאוד. בעיקר מההחלטה לרכוש מכונות אריזה לבלילים יעודים. ההחלטה נבעה מהרצון והחשיבה שלצד הספקת המזון הסטנדרטית, יש לצייד את מרכז המזון בדבר ייחודי שעדיין אין. זה הרגע לומר תודה להנהלות השונות שליוו אותי לאורך הדרך, ובעיקר לגלעד יפה שהאמין בחזון להרחיב ולייחד את מרכז מזון נהלל. זאת ההזדמנות לומר תודה למשפחתי ובעיקר לאניה שאיתי, שלפעמים התבלבלתי ומרכז המזון הפך להיות קודם למשפחה. נתראה בשמחות.

המשך בעמוד 30 >>

לנדיני סדרה 5

השותף שלך לעבודות ברפת!

100 | 110 | 120 כ"ס

100%
made in Italy

תא מפעיל מפואר

ProDesign

מבית:
Landini®

לפרטים: 03-9533200
www.czapnik.co.il

צפניק

חברים מברכים ונפרדים מעוזי

גם בקיבוצים נסגרו מרכזי מזון. זה לא פשוט להחזיק מרכז מזון מצליח ומרוויח, חייבים מימון וניהול מקצועי מעולה. אך צריך לציין כי בשנים האחרונות ולאחר ההתייצבות הכלכלית של הקיבוצים, יש הרבה קיבוצים החוזרים להפעיל מרכז מזון, בסוף הכל מתחיל ונגמר באנשים ובמקצועיות שלהם".

בהתחשב במצב השוק העולמי על כל משבריו, כמה מסוכן זה לנהל מרכז מזון מצליח?

"לא הייתי אומר שזה מסוכן, כי מרכזי מזון המופעלים על ידי רפתנים הנעולים על מחיר המטרה כך זה פחות מסוכן. היכן זה מתחיל להיות בעייתי, אם מרכז מזון משקיע המון כסף והלקוחות עוזבים, תיווצר בעיית תזרימים. תאר לך מרכז מזון שקנה סחורה ב-60 מיליון שקל ולא יהיה לו למי למכור. תהיה בעיה קשה. אך רבים ממרכזי המזון בבעלות הרפתנים ולכן אין להם שום סיבה לעזוב. גם אצל מרכזי המזון הגדולים יכולה להיווצר בעיה מאותה סיבה. מזון זה הדבר היקר ביותר ברפת החלב ובסוף הכל קשור לאוכל ולכן מרכז מזון הוא השחקן אולי הכי חשוב ברפת החלב".

הסוד בניהול מרכז מזון מוצלח?

"הקפדה מאוד גדולה על הדברים הקטנים, יחס אישי בין המנהל ללקוחות. זה עניין של עבודה קשה מהבוקר ועד הערב. מכיוון שאני באתי מהרפת וכרפתן, ידעתי איך לדבר עם הרפתנים. כנראה שזה עזר לי גם". צריך להיות סבלני וקשוב. בסוף כמו בהרבה תחומים, הכל מתחיל ונגמר באנשים".

איך המלחמה באוקראינה השפיעה?

"אני אפתיע אותך, במקרים כאלה אני תמיד אומר, שהקושי למרכז מזון הוא דווקא באספקת המזון הגס, שהיא הרבה יותר קריטית בארץ, מבחינת מחירי הגרעינים וחומרי גלם זה רק פסיכולוגי. כי בסופו של דבר כל עוד יש מחיר מטרה אז המחיר מתעדכן במוקדם או מאוחר. רפתנים מתנהלים בצורה נכונה עם תזרים המזומנים לא אמורה להיות בעיה. כמובן שהרפת חייבת להתנהל בצורה מקצועית, כי יום אין כמעט מקום לטעויות מבחינה כלכלית ומבחינה תזרים מזומנים ברפת החלב, שלא לדבר על הבחינה המקצועית. אך בגלל מחיר המטרה הסיכוי שהרפתן לא ירוויח כסף הוא סיכוי קלוש. מחיר המטרה מגן על הרפתן מתנודתיות קיצונית, חזקה".

העתיד כבר כאן

ולמרות האופטימיות ואהבת הענף, גם עוזי יודע כי רפת החלב הולכת ומשתנה ומאבדת את עצמה אל מול דרישות המדיניות הכלכלית של ממשלות ישראל. הרומנטיקה מתה ואולי גם הציונות, אומר בצער ובכאב עוזי אנגל "רפת זה הרבה יותר מכלכלה, רפת זו חקלאות, הקשר לאדמה".

אז רפת החלב לאן?

"קודם כל צריך לציין ולומר כי רפתנות זה דרך חיים ומה שאנחנו בעצם הופכים את זה, לצערי, זה פחות כדרך חיים ויותר למפעלים. העתיד לא וורוד מכל מני סיבות. הסיבה העיקרית, דור ההמשך לא מוכן להגיע, גם בגלל האינטנסיביות בעבודה וגם בגלל חוסר הוודאות. הדבר הנוסף, ברפת המשפחתית הנחלות קטנות מדי ולא ניתן בהרבה מושבים, לבנות בניה חדשה או מקומות חלופיים. קח את הרפת שלנו, גם אם היה לנו כסף אין לנו אפשרות ואיפה לבנות. אז מה זה אומר, הרפת שלנו מועמדת לסגירה מכל הסיבות שאמרנו".

עצוב לא?

"מאוד עצוב, כן, אחת הסיבות שעדיין לא קבלנו החלטה על סגירה זה האלמנט הרגשי. לפני 70 שנה ההורים הקימו רפת מכלום ואנחנו צריכים לסגור אותה זה לא נשמע הגיוני. זה פשוט עצוב מאוד".

המדינה לא רוצה רפתות משפחתיות?

"אף אחד לא יגיד את זה, אבל המדיניות היא לצמצם את הרפת המשפחתית ולהשאיר רק יחידות רפת גדולות מאוד וזה חבל. כי רפת זה קודם כל ציונות, חקלאות, החיבור לאדמה, זה אורח חיים. אני גדלתי בבית שכל מה שדברו בו ועסקו בו, היתה רק הרפת המשפחתית שלנו. כיום זה כבר אחרת וחבל, חבל מאוד. לצערי אני רואה בחמש השנים הבאות עוד עשרות רפתות שיאלצו או יצטרכו להיסגר".

אתה מאוכזב מהממשלה האחרונה מול החקלאים?

"בהחלט מאוכזב, מה שליברמן ושורר עשו זה פשוט איום ונורא. ליברמן נלחם כמו אריה לקבל את משרד החקלאות והכניס בכוונה את פורר לקעקע ולפגוע בסופו של דבר, בחקלאות כחול לבן ולהביא הכל מחו"ל. השנה האחרונה היתה אסון לחקלאות, פחות לרפת החלב יותר לחקלאים. ענפים שלמים קרסו או יקרסו לגמרי. רק בגלל חוק החלב הרפתות עדיין שורדות ומתקיימות. מה שמציל את העסק זה מחיר המטרה ומשטר המכסות. אך בגלל שפתחו ללא התחשבות את היבוא של מוצרי חלב, המכסות לא עולות ואולי יגיע הרגע שיצטרכו לרדת ואז זה יהיה באמת נורא".

דברים לסיום?

"אני נולדתי בענף, לצערי הענף משתנה כי כנראה הוא לא יגדל ודבר שלא גדל אז הוא בסוף ייגמר. תמיד יצטרכו חלב אך השאלה מהיכן יגיע ומי ייצר אותם". ▲

תבואת הארץ
הזנה לשלוחות הייעודיות ברפת

תבואת הארץ חלוצת ייצור מזון איכות לבעלי החיים כבר 100 שנה, ממשיכה לחדש ולהציג סטנדרט חדש ללקוחותיה.
ממשק ההזנה - בממשק ההזנה ברפת ישנה חשיבות למתן תשומת לב לכל שלוחה בהתאם לצרכיה ויעדי הרפת המשתנים. לעיתים, גודל המשק והקבוצה מכפיפים את היעדים לכורח המציאות וזה מקשה לתת לכל קבוצה את הקשב הדרוש. לתבואת הארץ יש פתרון להזנה ייעודית:

בקר:
- ✓ בליל יונקים לעגלות גידול 0-3 חודשים, לעגלים/עגלות פיטום 0-5 חודשים
- ✓ בליל עגלות 4-6 חודשים
- ✓ בליל עגלות 7-12 חודשים
- ✓ בליל פיטום

צאן:
- ✓ טלאים לפיטום
- ✓ בליל קיום
- ✓ חולבות צאן
- ✓ בליל אמהות מניקות

- תבואת הארץ מתמחה בבניית מנות שונות המתאימות לשלוחות ברפת ובדיר.
- הבלילים מסופקים בשני גדלים: מארזים גדולים (350-550 ק"ג) ובמארזים קטנים. (17-25 ק"ג) המשקל משתנה ע"פ סוג הבליל.
- דיוק המנה והתאמתה למשק הקיים מונעת פחתים.
- אנו מספקים ליווי מקצועי ללקוחותינו באמצעות אנשי מקצוע והזנה מובילים, להעשרת הידע והנגשת מגמות וחידושים בתחום.
- תבואת הארץ תמשיך להוביל הזנה מותאמת לקוח עבור הרפת והדיר הישראלי לתוצאות טובות יותר ושגשוג ענף הבקר והצאן.

CERTIFIED ISO 9001 CERTIFIED

100 שנות חקלאות מרכז מזון נהלל

מוזמנים להתייעל עם המומחים שלנו:

טל: 04-6515093

מייל להתקשרות: sales@nahalal.org.il

נהלל הלב הירוק של ישראל

תְּבוּאַת הָאָרֶץ

בעל היתר מס 1109 מהאגף לפיקוח על מזון
לבעלי חיים השירותים הווטרינרים, משרד החקלאות

B.V.D
Bovine viral diarrhea

ד"ר ליאור עופר וד"ר איתי עסיס
מרכזים את נושא השליטה במחלה זו ב"החקלאית"

עם תחילתו של סקר ארצי מקיף של החקלאית במשקים ברחבי הארץ, מציגים ד"ר ליאור עופר וד"ר איתי עסיס סקירה מקצועית חשובה על האספקטים השונים של מחלה מדבקת זו. מטרת הסקר לזהות את רמת הנשאות בכל הארץ ובכל משק ומשק בפני עצמו •

על מנת לעקוב אחר מצב העדר ברמת המשק, אנו ממליצים על ביצוע סקר עגלות שנתי. הסקר מבוצע ע"י דיגום עגלות לפני חיסון ראשון ומטרתו לבדוק האם למרות מאמצים למנוע המחלה, קיימת בעדר חשיפה לנגיף

רקע

המופע הקליני של המחלה יכול לנוע מהדבקה תת קלינית (ללא תסמינים), דרך מופע סוער ואקוטי (מהיר) של מחלת מעיים, ועד להתפתחות של "קומפלקס מחלת הריריות" הקטלני שמאופיין בדלקת מעיים חריפה ומפושטת, בליווי פצעים אופייניים בריריות הגוף השונות.
נגיף ה BVD יכול להיות מעורב גם בתחלואת נשימה בבקר. ככל הנראה, BVD גם גורם לדיכוי חיסוני המאפשר לפתוגנים של מערכת הנשימה לשגשג ולגרום למחלה.

הדבקה

קיימות שתי צורות הדבקה אפשריות:
הדבקה חולפת (Transient Infection) – זוהי הדבקה "אופקית", כלומר, פרה אחת חולה, מעבירה מחלה לפרה

עגל הסובל מפגיעות שלד עקב חשיפה לנגיף במהלך ההריון בעודו ברחם

דוגמה למראה הכללי של עגל נשא קבוע של הנגיף

שלידה, אם זה בגלל ששתו באותו זמן מהשוקת או בגלל שהצואה של אחת נפלה על האוכל של השנייה או כל דרך מגע אחרת שאתם חושבים עליה. זאת הצורה הנפוצה והמוכרת לנו. הוירוס חודר לבעל החיים ולאחר מספר ימים גורם להתפתחות מחלה בגוף המאכסן (קלינית או תת קלינית).
לאורך תקופת המחלה הפעילה, המאכסן מפריש את הוירוס לסביבה בהפרשות הגוף (שלשול, נזלת, רוק, דמעות, אירוסול) וכך יכול ליצור הדבקות אופקיות נוספות.
ברוב המוחלט של המקרים, המאכסן מייצר נוגדנים כנגד הוירוס ומחלים. צריך לזכור שתקופת ההדבקה החולפת יכולה לפגוע במידה מסוימת בהתפתחות העגל/ה. הדבקה קבועה (Persistence Infection) – הדבקה קבועה מתרחשת כאשר נגיף BVD חוצה את השלייה ומדביק את העובר במהלך ארבעת חודשי ההיריון הראשונים. העגל שייוולד נגוע בווירוס, יישאר נשא לכל שארית חייו, יהיה עמיד לווירוס וימשיך, בהפרשות הגוף, להפיץ את הווירוס בתוך העדר מבלי להראות סימני מחלה (עגל PI).
דרכי העברה אפשריות נוספות: העברה מכנית, זירמה מבעל חיים נגוע, או מגע עם הפרשות של בעלי חיים בסביבת המשק (כלל חיות בר).
דרך נוספת חשובה לחשיפה לנגיף היא בעקבות חשיפה אנכית: האמא שנדבקת בנגיף מעבירה אותו בצורה אנכית – דרך השליה, אל העובר.

סימנים

סימני המחלה יכולים לנוע בין נגיעות תת קלינית ללא תסמיני מחלה הנראים לעין, לבין מחלה סוערת עם תמותה ניכרת. בפרות תתבטא המחלה בחום, ירידה בתנובת חלב, ירידה בתאבון, נשימה מואצת, הפרשות מרובות מהאף, דמוע מוגבר ושלשול. הסימנים בדרך כלל נמשכים עד כשלושה ימים. ההחלמה היא יחסית מהירה והיא מלווה ביצור נוגדנים למחלה. כאשר ההדבקה מתרחשת במהלך ההיריון:
למועד בהיריון בו תהיה חשיפה לנגיף יש השלכות על הפגיעה בעובר: עד 120 ימי הריון לערך הדבר יכול לגרום להפלה או לוולד שנושא בדמו את הנגיף, מעל 120 ימי היריון הדבר יכול להוביל להפלה או המלטות של וולדות מעוותים (סימנים עצביים, פתולוגיות בעיניים (עיניים קטנות מהרגיל, קטרקט מולד, קרטיטיס, מבנה גולגולת לא נורמלי ופיגור התפתחותי), או מומיות (שיתגלו לרב בבדיקה לפני ייבוש). כאשר חשיפת העובר לנגיף היא מעל 180 יום ייתכן וייוולד עגל בריא עם נוגדנים כנגד הנדיף בדמו.
"מחלת הריריות" – זהו שמה של המחלה שמחולל הנגיף. המחלה יכולה להופיע בעגלות ועגלים שמוגדרים כ-PI (ראו הדבקה קבועה). המחלה תגרם במידה ובגנום של הווירוס מתרחשת מוטציה נדירה ההופכת את הנגיף לקטלני ביותר. הביטוי הקליני של המחלה ינבע כתוצאה מפגיעה בכל ריריות הגוף וסימניה העיקריים יהיו שלשולים לעיתים דמיים וסימנים של מחלת נשימה קשה.

טיפול

אבחון בע"ח חיים חולים, נפלים או חשיפה של בעל חיים לנגיף יש לאשש ע"י בדיקות מעבדה.
חשיבות האבחון המעבדתי מודגשת כאשר אנו רוצים לשלול אבחנות מבדלות אחרות כגון נזלת ממארת או דבר הבקר.
הטיפול במחלה, מתבסס על טיפול תומך ותרופות נוגדות דלקת. לא ניתן לטפל בעגלים שהם PI ויש להוציאם מהעדר!

כיבים בחך ובחניכיים

כיבים בקיבה האמיתית (אבומאזום)

כיב נרחב במעי הדק

במקרים של התפרצויות של מחלות, בהן לשירותים הווטרינריים יש פעילות שליטה, כמו כלבת, פה וטלפיים וברוצלה, החקלאית משתתפת בדיונים ובתחקירים. במקרים בהם נדרשת עזרה ביישום המלצות או קושי בהבנת הוראות השו"ט אנחנו שם מעורבים ומשפיעים

נזקי המחלה

נובעים בעיקרם מפגיעה בפוריות, הפלות, מחלות נשימה בעגלים ודיכוי חיסוני המעלה תחלואת נלווית.
הנזק הכלכלי למשק בעקבות נגיעות העדר בנגיף (גם ללא סימנים קליניים ברורים) מוערך ב-200 ₪ בממוצע לחולבת לשנה (60,000 שח לעדר של 300 חולבות), ויכול להגיע ל-5,000 ₪ לפרה ואף יותר בעדר לא מחוסן שחלילה ייחשף לזן שדה.

מניעה

הדרך הטובה ביותר להימנע מנזקי המחלה היא ע"י שילוב מספר פעולות הכוללות מניעה ומעקב: בקרה קפדנית על בטיחות ביולוגית, איתור והוצאה של פרטים שהם PI, היצמדות לפרוטוקול חיסונים מסודר והקפדה על בדיקות דם לפני קניה. היות והנגיף יכול להיות מועבר גם בזירמה ישנה חשיבות לשלול שימוש בפרים נגועים או בזרמה מפרים שייתכן ונחשפו לנגיף סמוך לאיסוף הזרמה.
על מנת לעקוב אחר מצב העדר ברמת המשק, אנו ממליצים על ביצוע סקר עגלות שנתי. הסקר מבוצע ע"י דיגום עגלות לפני חיסון ראשון ומטרתו לבדוק האם למרות מאמצים למנוע המחלה, קיימת בעדר חשיפה לנגיף. ניתוח הממצאים מסייע לרופא להעריך את הצלחת המשק במניעת המחלה.

סיכום

BVD הינה מחלה נפוצה וחשובה שיכולה לגרור אתה נזקים כלכליים גדולים, והמפתח להתמודדות איתה היא דרך המניעה.
כאמור, בימים אלו רופאי החקלאית מבצעים במשקים ברחבי הארץ סקר מקיף לבחינת המצאות הנגיף.
פנו לרופא.ה המטפל.ת שלכם לפרטים נוספים.
הצלחת הסקר תלויה בשיתוף פעולה שלכם. ▲

אמריליו

דבק צהוב להכנת יריעות ולוחות דביקים, ללכידת זבובים וחרקים

השוואת יעילות אמריליו לסרטים דביקים מתחרים

על סרט חדש של מתחרה נמרח אמריליו בשני צידי הסרט.

להלן התוצאות:

אמריליו ניתן לחידוש על אותו בסיס מספר פעמים ויכולת הלכידה שלו חזקה מאוד ולאורך זמן.

לאחר שנבדק במשך יותר מ-10 שנים, על מבחר גידולים ומעופפים רבים הוכחה יעילותו ויכולת הלכידה ההמונית מול סרטים דביקים מתחרים.

אמריליו פותח ומיוצר בישראל בגוון הצבע המדוייק ובאיכות הדבק הנכונה והמתאימה ביותר.

צולם בעמותת פגסוס אוגוסט 2022

למידע נוסף, ניתן ליצור קשר עם דניאל גולצמן 050-2933326

ניתן להשיג אצל המפיצים החקלאיים

צור 545-

לוכסמבורג תעשיות בע"מ
טל: 03-796 4300 www.luxembourg.co.il
לוכסמבורג
לחקלאות בריאה יותר

גבי קניגסוולד רופא ראשי "החקלאית"

"תוכניות שליטה ומעורבות פעילה"

ראובן זלץ

כתבתם של ליאור עופר ואיתי עסיס עוסקת באחת המחלות איתן החקלאית מתמודדת באמצעות תוכנית שליטה. נוסף לתחום זה אנו מפעילים תוכניות שליטה או מעורבות פעילה במחלות נוספות ובתחומים הקשורים לבריאות העדרים. העיסוק בתחומים השונים מגובה במידע ובניתוח פעיל של מחלקת רפואת העדר של החקלאית שמייצרת את הבסיס העובדתי להחלטות ולדרך העבודה •

במקרים בהם נדרשת עזרה ביישום המלצות או קושי בהבנת הוראות השו"ט אנחנו שם מעורבים ומשפיעים. כך היה בהתפרצות הפה וטלפיים האחרונה בה רופאי המשקים בהם התפרצה המחלה ואני נכחנו בהערכות המצב ופעלנו להקלות בסגרים ופתרון לבעיות פרטניות הקשורות בהם

במקרים של התפרצויות של מחלות, בהן לשירותים הווטרינריים יש פעילות שליטה, כמו כלבת, פה וטלפיים וברוצלה, החקלאית משתתפת בדיונים ובתחקירים. במקרים בהם נדרשת עזרה ביישום המלצות או קושי בהבנת הוראות השו"ט אנחנו שם מעורבים ומשפיעים. כך היה בהתפרצות הפה וטלפיים האחרונה בה רופאי המשקים בהם התפרצה המחלה ואני נכחנו בהערכות המצב ופעלנו להקלות בסגרים ופתרון לבעיות פרטניות הקשורות בהם. לחקלאית נציגים בפורם הברוצלה העוסק בהיבטיה השונים של המחלה.
מיכאל ואן סטרטן חוקר את האפידמיולוגיה של המחלה יחד עם סבטלנה ברדנשטיין ממעבדת הברוצלה ורופאי המשקים החיוביים למחלה פעילים בישום פעולות השליטה והניטור.

הרופאים שלנו עם היד על הדופק

בנוסף, בתחומים ומחלות בעלי חשיבות כלכלית ו/או בריאותית רבה, בהם אין למדינה מעורבות, הקמנו צוותי עבודה או אחראיים לתחומים השונים.
ד"ר עמית תומר מרכז את נושא הבטיחות הביולוגית.
הדבר מתבטא בהערכות סיכונים במשקים הפונים אלינו, כתיבת נהלי עבודה בשגרה ובהתפרצויות והדרכה במפגשים עם לקוחות.

מחלת הנאוספורה והשליטה בה מנוהלים על ידי ד"ר מאור קדמי וד"ר דליה סולומון. משקים המעוניינים בשליטה בתחלואה בודקים את כלל החולבות לנאוספורה במעבדת מאל"ה. חלופות השליטה השונות הכוללות מדיניות הזרעה, הוצאת פרות ובטיחות ביולוגית מנותחות במודל שהכין ד"ר מיכאל ואן סטרטן ומוצגות ומלוות על ידי האחראיים למחלה.

מחלת בת השחפת ותוכנית השליטה בה מלווה על ידי ד"ר אורי קורן שבעבר ניהל את הנושא במועצת החלב ובעל ניסיון של מעל 15 שנה בנושא וד"ר שקד דרוקר שהחל לעסוק בתחום בשנים האחרונות. מדניות השליטה במחלה נקבעת בעזרתם במשקים הפועלים לשליטה במחלה חשובה זו.

ד"ר שלומי לוי כאיש בריאות עטין בחקלאית לקח על עצמו לטפל במקרי המיקופלסמה במשקי החקלאית. מחלת עטין זו שונה מתחלואת העטין הקלאסית ושלומי מייעץ לרופאים ולמשקים בשיתוף עם פעילות מאל"ה בתחום.

בתחומים נוספים מתקיימות פעולות ייעוץ בהתאם לבקשות המשק. בריאות הטלף, בריאות היונקים, הזנה קלינית ועוד מתקיימים.

שותפים פעילים לרפתנים, במיגור ומניעת מחלות.
ד"ר קניגסוולד

כל אלה מגובים בפעילות המחלקה לרפואת העדר שעושה זאת בנוסף לעיסוק ברפואת הייצור במסגרת מפגשי רפואת העדר השנתיים במשקים, תכנון מחקרים וניתוח פעילות הרופאים בשגרה במשקים. ▲

פינוי וכילוי
פסולת מן החי

א.ע. ביו אקולוגיה בע"מ
מתקן ארצי לפינוי וכילוי פסולת מן החי

- המתקן מפנה ומכלה את כל פגרי הבקר מרפתות החלב, מפטמות מרעה, מבתי חולים וטרינריים ומבתי המטבחיים.
- החברה אחראית על פינוי וטיפול בפגרים בהתאם לתקנות השירותים הוטרינריים.
- מערכת איסוף הפגרים הארצית מאפשרת לכל היצרנים בארץ להנות מהשירות, בכך נמנע הצורך של המגדל לדאוג לפינוי הפגר.
- איסוף וכילוי הפגרים תורם הן במישור האקולוגי והן בצבירת מאגר מידע בכל הקשור למחלות בעלי חיים.

חדש! למכירה כלוב נייד לאצירת פגרים. מותאם לדרישות השירותים הוטרינריים. גודל 2X2.5 גובה 1.5

טל. 04-9069500
email: info@bioecology.co.il

כשפניתי בפעם הראשונה להגר קון, מנהלת רפת צאלים, בבקשה שתכתוב טור לעיתון, תגובתה הראשונית היתה מבט השמור לתגובות של שאת נפש. אך התעקשתי, חשבתי אז ועדיין חושב היום כי דעתה ותובנותיה של הגר, חשוב שתשמענה. הגר המנהלת את אחת מהרפתות הטובות והמוצלחות בארץ, עושה זאת ממקום של אהבה ובדרך נכונה ולב במקום הנכון. הטור שלפניכם הוא הטור האחרון שלה (עד שאנדנד לה שוב) ואולי החשוב ביותר שכתבה. תקראו אותה ותביטו עלינו. קריאה טובה! ראובן זלץ

באה מאהבה

אחרון ודי – הגר קון

חזרתי. רק לגיחה קטנה. אמנם סיימתי מזמן עם הטור הקבוע, הרגשתי שמיציתי ואמרו חכמים שצריך לדעת מתי לפרוש, אבל כשראובן פנה אליי וביקש רק עוד טור אחד, הרגשתי שמתאים לי לנצל את הבמה לסגירת מעגל. אז מכיוון שכך, וגם בגלל שסיימנו לקלח את הפרות מסביב לשעון והתפנה לי קצת זמן, טור אחד אחרון ודי! •

אז למה לי פוליטיקה עכשיו...?

האמת, אין סיבה. לא טוב ללב, לא טוב לנשמה. בכל מקרה מעדיפה לכתוב על דברים שרואה מקרוב. הבטחתי "סגירת מעגל". אז אפתח בכך. זו לא סגירה טובה. בעייני מאוד עצובה, אך זו המציאות בה אנחנו חיים.

הטור השני שכתבתי נקרא: "**זרה לעבודה זרה**". שם זעקתי "מדינה מתוקנת צריכה לעודד עבודה מקומית! מדינה מתוקנת צריכה לתת בונוסים למי שאינו מייבא עובדים זרים". המחלבה האחרונה שעוד הסכימה לקלוט חלב "טמא", חלב, אבוי לנו, שנחלב על ידי יהודים בשבת- גם היא סגרה את שעריה בפני האפשרות הזו.

כמו בכל דבר – רק כלכלת השוק קובעת, וזה כל כך חבל וגם לא ראוי מוסרית וערכית. בכל זאת לא אמרתי נואש וקצת כמו דון קישוט קראתי למועצת החלב להרים את הכפפה ולפעול למען המטרה הכול כך צודקת הזו! לא שהייתי אופטימית מדי, אך עדיין, דבריי נפלו על אוזניים ערלות. שנים הצלחנו לקיים רפת עם עובדים ישראלים בלבד. צאלים

מדינה מתוקנת צריכה לעודד עבודה מקומית! מדינה מתוקנת צריכה לתת בונוסים למי שאינו מייבא עובדים זרים

וגם מחר תזרח השמש מעל רפת צאלים. הגר.
צילום: הגר קון

קיבוץ שיתופי (כן, עדיין). יגידו כל יודעי דבר, לא קל בכלל לגייס חברי משק לאייש את החליבות בשבת. ובכל זאת, מתוך אמונה שענפי המשק צריכים להתבסס על עבודה עצמית, הצלחנו במשימה.

ויתרנו על התוספת הכספית של חלב מהדרין והיינו ממשיכים לעשות כך אם הייתה לנו את האפשרות. מחר- כבר אין.

קצת הזוי בעייני שענף כל כך מפותח מבחינה טכנולוגית, עם זיהוי מרחוק, עם ניטור העלאת גירה, והתראות על המלטות, כל כך מתקשה בייצור מכשור זמין לכל דורש, שיוכל "להכשיר" חלב שנחלב על ידי יהודים. כנראה שאין מספיק עניין. **חבל!**

מעניין לעניין באותו עניין...

יום שישי. הולכת לכלבו לקניות של שבת, ואין קוטג' ואין חלב.

"רעות, שוב אין חלב" אני שואלת "מה יהיה?"

"דברי עם החברים שלך..." היא משיבה לי.

אז לא תמיד הם כל כך חברים שלי, ובטח לא בעניין הזה. כל שנה בתקופת החגים, אותו סיפור. ואנחנו ממשיכים "לירות לעצמנו ברגל."אם לא נשכיל לספק מוצרי חלב טובים ואיכותיים משלנו, לכל דורש וכל השנה, הצרכן יעבור למוצרים מיובאים או לתחליפים. אנחנו כבר שם. מועצת

> "אם לא נשכיל לספק מוצרי חלב טובים ואיכותיים משלנו, לכל דורש וכל השנה, הצרכן יעבור למוצרים מיובאים או לתחליפים"

החלב כבר נערכת לשנה קשוחה. שנה של צמצום הרצועות והתמורה עבור החריגה. כי- ההיצע גדול מהביקוש. כי מייבשים חלב וזה עולה כסף.

אבל, במכולת, בספטמבר - התמונה המצטיירת לגמרי שונה.

סביר שזה בכוונת מכוון, אבל שוב (לדעתי) כאן הייתה צריך לבוא לידי ביטוי מועצת החלב. למצוא את הדרך לעבד (ולא לאבד) את החלב גם בשבתות ובחגים. לא לתת תחמושת לכל שוחרי היבוא, לשמור על כל השלוחות של יצרני החלב בישראל ולא לכרות את הענף עליו אנחנו יושבים. ולאחר שפרקתי מהלב, כי מעבר לכך די ברור שלא יקרה כלום, הולכת להוציא את השביס והחצאית מהבויידם ומאחלת לכולנו- שרק יהיה לנו טוב - בע"ה. ▲

קריסה צפויה מראש

טור אישי ארנון אושרי

לאחרונה התבשרנו על קריסת מחלבות הגולן והגעה לחדלות קיומה של המחלבה. כל זה לא קרה בחלל ריק, אפשר היה לקרוא את הכתובת על הקיר וזו נכתבה כבר מזמן. כיום ניתן לומר בוודאות, מדיניות ה"רק יבוא" נכשלה ולא האטה את קצב עליית המחירים. נהפוך הוא. וגרמה לחיסולה האיטי אך המתמשך של חקלאות כחול לבן •

קואופרטיב עכשיו ומייד. ארנון אושרי

"אם רק נחשוב מעט מעל לענייני היום יום ונבין שהליכה לשיתוף פעולה ענפי (קואופרציה , הנה אמרתי את המילה המפורשת) נהיה תמיד נתונים להתעמרות של כל מיני גורמים אינטרסנטים שלא אנחנו בראש מעיניהם.."

כשמחיר הליטר לרפתן מתעדכן (מנגנון עדכון מעוגן במחיר המטרה) עקב התייקרות מחירי תשומות היצור, סירבה הממשלה לעדכן את מחיר המפוקחים למחלבות ולמחלבות הגדולות שלהן סל מוצרים מגוון ורובו לא נמצא בפיקוח רטנו ובצדק יש לומר, אבל התמהמהות האוצר בעדכון מחיר המפוקחים, לא היווה איום על קיומן. מחלבה קטנה כמחלבות רמת הגולן, שייצרה מוצרים בפיקוח, פשוט לא יכלה לעמוד בעליית מחיר החלב הגולמי וקרסה.

ביטחון מזון? לא בישראל

כשמדברים בישראל ובעולם בכלל על בטחון מזון, זו לא סיסמא ריקה, אלא אמירה ערכית שיש אחריה אחריות לאומית. בישראל, בטחון המזון זו סיסמא ריקה, משום שמדיניות ממשלתית שמייתרת את היצור המקומי, משתלחת בחקלאים, ומעדיפה יבוא (כיאה לכל סוחר טוב) מעמידה את החקלאים ואת המחלבות בפני תחרות לא הוגנת עם תוצרת מיובאת. ברור לכל שלייצר מזון עולה כסף, ליצר ליטר חלב באירופה, לא יותר זול מאשר בישראל וגם בהולנד עלות המזון היא כ60% מעלות היצור הכוללת, כל ההבדל הוא בתמיכה המעניק האיחוד האירופי ליצרן המקומי, וכמובן שאין תוספת מע"מ לעלות המוצר הסופי. כנגד זה, נאלץ החקלאי הישראלי ליצר את תוצרתו במחיר תשומות גבוה שאת רובו קובעת המדינה. זה כמובן לא שוק חופשי וזו לא תחרות הוגנת, רחוק מכך. אבל כאמור בישראל, התפיסה הכלכלית, שאותה מוביל פורום קהלת לו מהלכים מרכזיים בכל צומת כלכלית במדינה ובמיוחד באוצר, משתמשת בסיסמאות כמו שוק חופשי או הסרת כל

המשך בעמוד 42 >>

50₪ הנחה

באתר תנובה מרקט ללקוחות חדשים

מזמינים ממגוון מוצרי החלב, ירקות, פירות,
ולחמים טריים ונהנים מהטבה בקניה מעל 250 ₪.
והכול מגיע אליכם במארז מצונן מיוחד עד הבית!

הזמינו אונליין: TNUVAMARKET.CO.IL | קוד קופון: HANUKA

בתוקף עד 31.12.22. מימוש 1 ללקוח. ללא כפל קופונים. ללקוח רשום.

תנובה מרקט

חסמי יבוא, אבל לא באמת רואה את טובת משקי הבית או היצרנים המקומיים. השיטה הנהוגה כיום רואה את טובתן של קבוצות קטנות באוכלוסייה. יש לזכור כי הכותרת "יבוא זול" יכול להעניק לשר נקודות זכות בציבור, שברוב חסדו דואג לכאורה למשקי הבית. אבל המציאות הגלובאלית רחוקה מכך.

"..אך הבעיה היא קשה ועמוקה הרבה יותר, פקידי האוצר ופוליטיקאים חסרי מעוף, רואים בנו החקלאים ובאדמותינו, בעיקר מאגר נדל"ן. טייקונים, קבלנים ונדלניסטים, בסיוע לוביסטים, פקידי ממשלה ושרים, לוטשים עיניים לאדמות החקלאיות ובדמיונם רואים רק בטון ומלט וכשהמהלך יחל חלילה, לא יהיה אפשר להחזירו לאחור.."

מדיניות חסרת אחריות וסיכון אסטרטגי

אפשר לראות כיצד דווקא כשמתנהלת מלחמה באירופה, משבר האקלים בתחילתו או בעיצומו גורמים לכך שמחיר המזונות בעולם עולה, מחירי ההובלה הימית עולים או יורדים ממש כמו גלי הים ויציבות אין בהם, כל אלו מובילים להתייקרות מוצרי המזון המיובאים ולחוסר יציבות במחירים לצרכן. כל עוד היו אלו סיסמאות שהיבוא מוזיל ומסייע למשקי הבית וכך אמנם היה, אפשר היה למכור את הסחורה הזו לעיתונות, אבל כשסיסמאות נתקלות במציאות ומחיר התוצרת המיובאת גבוה, זה כבר לא תופס. אך מדיניות ממשלתית חסרת אחריות כפי שזה קורה כבר לאורך שנים, מובילה בשורה התחתונה לחיסול המשקים המשפחתיים ולמעשה, משקים חקלאיים, בעיקר משפחתיים, כורעים תחת הנטל ומתחסלים. דור צעיר ממעט לחזור למשקי ההורים והתוצאה ארוכת הטווח היא שהחקלאות בישראל תשנה את פניה ותהפוך לחקלאות תאגידית, כלומר יהיו בישראל מספר תאגידים, חלקם הגדול בידיים זרות (תנובה לדוגמא) והם יהיו אלו שישלטו על שרשרת הערך ועל בטחון המזון במדינת ישראל. זוהי המגמה וזה הסיכון האסטרטגי שמדינת ישראל צועדת אליו. כל זה קורה כתוצאה מהיעדר חזון וחשיבה לטווח ארוך. אך הבעיה היא קשה ועמוקה הרבה יותר, פקידי האוצר ופוליטיקאים חסרי מעוף, רואים בנו החקלאים ובאדמותינו, בעיקר מאגר נדל"ן. טייקונים, קבלנים ונדלניסטים, בסיוע לוביסטים, פקידי ממשלה ושרים, לוטשים עיניים לאדמות החקלאיות ובדמיונם רואים רק בטון ומלט וכשהמהלך יחל חלילה, לא יהיה אפשר להחזירו לאחור. יש למהלכים האלה השפעה דרמטית על מבנה המשק הישראלי, על בטחון המזון ועל יכולת המדינה לשמור על עצמאותה בקבלת החלטות וכמובן שמירה על האינטרסים החיוניים ביותר שלנו, האזרחים. הדרך למנוע את התהליכים האלו היא בראש ובראשונה בידי המדינאים, אם עדיין נותרו כאלה, שלהם צריכה להיות חשיבה אסטרטגית וראיה בעלת חזון על עתיד המדינה.

אבל לא רק, גם לנו , החקלאים אחריות, כל עוד איננו מבינים את חשיבות ההתאגדות ויצירת רצף של שרשרת הערך, מהשדה עד לצרכן, כל עוד מי שמנהל את המשק הישראלי אלו סוחרים או מתווכים, לא נוכל להתרומם למלוא היכולות שלנו. אם רק נחשוב מעט מעל לענייני היום יום ונבין שהליכה לשיתוף פעולה ענפי (קואופרציה , הנה אמרתי את המילה המפורשת) נהיה תמיד נתונים להתעמרות של כל מיני גורמים אינטרסנטים שלא אנחנו בראש מעיניהם. לאורך ההיסטוריה של מדינת ישראל המתחדשת ועוד בטרם קום המדינה, היו החקלאים חוד החנית של הציונות וההולכים בראש, אין סיבה אמיתית שלא נתעלה מעל היריבויות החשדות וחוסר האמון ונקים קואופרציות יצרנים שיבנו את שרשרת הערך מתחילתה ועד סופה, זה קרה לפני מאה שנים כשהקימו את תנובה, זה קיים באירופה וזה כורח המציאות כאן אצלנו. ויפה שעה אחת קודם. ▲

חדש ובמיוחד
לגיל השלישי!

שטראוס
דנונה

MULTI

פלא היוגורט

דל לקטוז | 13 גרם חלבון
ברזל | סידן | ויטמין D
אבץ | מגנזיום

כל מה שטוב ביוגורט, עם כל מה שטוב בשבילכם

BBR Saatchi & Saatchi

זיו בן ארי מנכ"ל בני בקר
"עם ישראל אוכל יותר בשר ומבין באיכות"

ראובן זלץ

נגמרו הימים של סטייק מהפריזר או סינטה יבשה, הלקוח הישראלי רוצה ודורש בשר איכותי. אך בעוד השוק גדל, היבוא נמשך והמחירים ברשתות המזון עולים. הרי שהמגדל הקטן חווה תקופה קשה ולא רואה הרבה רווח בפיטום. זיו בן ארי, מנכ"ל בני בקר ,בסופו של דבר הכל זה היצע וביקוש ולצערי המגדלים הקטנים סובלים" •

זיו "בסוף המגדל הקטן, הוא כלי בידי הגדולים היכולים להוריד את המחיר למגדל שכרגע הוא החולייה החלשה, אין קשר בין המחיר שהחקלאי מקבל לבין המחיר ברשתות. אתה רואה את המחיר ברשתות עולה ועולה והמגדל בקושי שורד.."

בני בקר, זו האגודה הגדולה והחזקה ביותר בארץ בתחומה ממוקמת בצפון הארץ. האגודה עוסקת בעיקר במכירת פרות ועגלות של יצרני החלב. לוח המחירים של האגודה נחשב לאורים ותומים בענף ומשמש כבסיס של "הדף כחול" ולמעשה 'בני בקר' אחראים על מחירי הבשר בארץ, בדרך זו או אחרת, בטח בפלח שוק של פרות החלב. זיו בן ארי משמש כמנכ"ל כ-6 שנים, חבר קיבוץ עין חרוד מאוחד, כ-80 משקים חברים באגודה.

מה קורה בשוק הבשר?

" למרות שהשוק שלנו הוא בעיקר פרות ומקטע השוק העובר תקופה קשה מאוד זה בעיקר בעגלים דווקא בפרות הייתה עדנה בשלוש השנים האחרונות, בחלקו אולי בגלל הקורונה, הישראלים שחזרו הבייתה אכלו יותר בשר. גם תוכניות האוכל בטלוויזיה, יוצרות איזה טרנד של אכילת בשר ובעיקר בשר איכותי, הלקוח הישראלי רואה יותר, מבין יותר ודורש איכות יותר מבעבר. שוק פרות החלב נמצא בתקופה טובה, אני לא מדבר על פרות דחק אלא על פרות טובות מראה המתאימות יותר לשוק היהודי. יש בהחלט ביקוש במשך כל השנה .
בשנתיים האחרונות אנחנו עדים לזה שדרך מנגנון מחיר המטרה עליית מחיר הבשר השפיעה על הורדת מחיר החלב בגובה של 4-5 אגורות".

המשך בעמוד 46 >>

יטבתה
חדש!
משקה חלב
בטעם
פיסטוק
מהדורה מוגבלת
BBR Saatchi & Saatchi
יטבתה
פיסטוק
משקה חלב בטעם פיסטוק | 1.5% שומן | 1 ליטר

כרגע שפל, מקווה שיהיה קצר. זיו בן ארי

"תראה, שר החקלאות בשנה האחרונה לא עסק בחקלאות אלא הגדיר את עצמו כשר ליוקר המחיה במזון ולשם הוא כיוון, אך עזוב אותי מפוליטיקה. חוקי ההיצע והביקוש עובדים גם אצלנו, בסוף השוק מתאזן וכולם נשחטים"

שוק העגלות בירידה?

"עגלים ועגלות מיובאים ברמה של 300 אלף פריטים בשנה בעיקר מאירופה, העגלות והעגלים צריכים לאכול אוכל מאוד יקר, (מחיר המזון התייקר ועל כן, הרווחיות יורדת). כמובן שיש קשר לכמות העגלים והעגלות שמייבאים. אם יגיעו 50 אלף עגלים פחות אז המחיר למגדל יעלה. בסופו של דבר, זה היצע וביקוש. הנושא יחסית פשוט, כשאפשר לעלות מחירים, אז מעלים. חלק גדול משוק הבשר מרוכז בידי מעטים מידי שבגדול הם עובדים לטובת האינטרסים של עצמם. מעבר לזה, כמות הבשר הנכנסת לארץ גדלה ושום דבר לא נשאר ברפתות, אנשים קונים. יש ביקוש הולך וגדל של בשר חי הנשחט בארץ האוכלוסייה בארץ גדלה וקונים יותר בשר".

בשר מצונן מיובא?

"מגיע בשר מארגנטינה באיכות טובה ובמחיר גבוה – זול אך במעט מהבשר הטרי בארץ. ישנם כ–400 אלף עגלים מגודלים בארץ 300 אלף מיבוא ו– 100 אלף עגלים ישראלים מתוכם חלק גדול הולך לרשות, מדובר בעיקר על העגלים שחור לבן של רפת החלב ושם המצב מאוד קשה. לרשות יש פחות כסף לשלם ולא רוצים לשלם יקר לוחצים על המחיר כלפי מטה. זו בהחלט נישה בעייתית למגדל".

יש בשנים האחרונות את הנישה המתפתחת של פרות מפוטמות?

"זה נכון, יש נישה נוספת שנכנסה בשנים האחרונות, פרות מפוטמות , פרות גדולות, עבות בשר. (עולות מעל ק"ג ביום) ומיועדות בעיקר לשוק היהודי הכשר והאיכות של בשר זה אפילו יותר טובה מבשר עגלים ועגלות "אניני הטעם ומביני עניין", מעדיפים את המוצר הזה. זו נישה מיוחדת אך לא לכל אחד יש את המקום והיכולת לנצל אפשרות זו. אנחנו מדברים על אחוזים הולכים וגדלים בתחום הזה".

אז היבוא גדל והמחירים עדיין עולים?

"תראה, שר החקלאות בשנה האחרונה לא עסק בחקלאות אלא הגדיר את עצמו כשר ליוקר המחיה במזון ולשם הוא כיוון, אך עזוב אותי מפוליטיקה. חוקי ההיצע והביקוש עובדים גם אצלנו, בסוף השוק מתאזן וכולם נשחטים. אנחנו מדינה ההולכת וגדלה וצריך אוכל ועובדה שקונים בשר והרבה ועדיין אנחנו המדינה שאוכלת הכי הרבה עוף".

בסוף תמיד המגדל יוצא מופסד?

"בסוף המגדל הקטן, הוא כלי בידי הגדולים היכולים להוריד את המחיר למגדל שכרגע הוא החולייה החלשה, אין קשר בין המחיר שהחקלאי מקבל לבין המחיר ברשתות. אתה רואה את המחיר ברשתות עולה ועולה והמגדל בקושי שורד. לצערי המגדל הקטן נשחק לגמרי. או שהוא ימציא עצמו מחדש ימצא נישה אחרת או שחס ושלום יעלם. אולי בעתיד יקום גוף של "קטנים" שייצרו בשר איכותי מאוד ויבנו אמון בין הסוחר, למגדל וכמובן לצרכן . יש בעולם נישות המייצרות ערך מוסף למגדל ולסוחר".

מה המצב, נכון לנובמבר?

"בתקופה הנוכחית נובמבר דצמבר ינואר מחירי הבשר למגדל מגיעים לשפל ורק לקראת האביב מתחילה התאוששות. זה עדיין לא אומר משהו על המחיר ברשתות שכמעט לא מכיר את המושג "ירידת מחיר". אני באמת מקווה שהשפל יהיה קצר כמה שיותר".

איך סגרתם את השנה?

"החצי הראשון של השנה היה קשה במיוחד בעקבות עליית מחירי המזון, החצי השני נראה טוב יותר אך עדיין אי אפשר לדעת אם נגמור את השנה בפלוס. הסיכומים של החצי הראשון נעשו בסוף אוגוסט והיו מגדלים ומשקים שהפסידו בחצי הראשון. לצערי מפטמי העגלים מרפת החלב נמצאים בבור עמוק ללא טיפת אור לעתיד, רק ירידת מחירי התשומות בכלל והמזון בפרט ישפרו את מצבם. אני אומר זאת בכאב מכיוון שהם ממש בשר מבשרנו, אך חייבים בעת הזאת להתארגן ולחשוב אחרת". ▲

השומר החדש
HaShomer HaChadash

התנועה החדשה

תנועה אחת קדימה!

התנועה החדשה נאה להציג:

תנועה אחת קדימה לשנת פעילות חדשה ומרגשת

תשפ"ג בסימן חיבור הצעירים לאדמה

הקמה של עשרות חוות חקלאיות
ופרמקלצ'ר, ברחבי הארץ

תשפ"ג בסימן ערבות הדדית

כ-50 מלגות למד"בים,
מלגות לחניכים וחניכות
שידם אינם משגת

תשפ"ג בסימן חינוך ערכי אינוותי

מערך הכשרות הדרכה
בחוות ההכשרה 'הבוסתן'
ובניידת 'בוסתנוער' עד ליישוב

עשור לרפת באר מילכה
יפתח גורני "הרפת הזו היא סוג של נס"

ראובן זלץ

מושב עובדים שעלה לקרקע בשנת 2006 באזור פתחת ניצנה מהאזורים הרחוקים והיפים בארץ, רק 1 ק"מ מגבול מצריים. כיום מתגוררות במושב 48 משפחות המתפרנסות בעיקר מחקלאות, עגבניות, מטעי רימונים, אננס, אוכמניות, כרמים, חממות פרחים, תיירות ואירוח ומקצועות חופשיים •

יפתח גורני, באר מילכא

בשנת 2008 ניתנה מכסת חלב מושבית ומיד הוקמה אגודת חלב השייכת לכל משפחות המושב. ואז החל תהליך ארוך של תכנון ולמידת הענף. בתחילת הדרך ליווה את צוות ההקמה, יעקב שחף מחוות השחפים. בשנת 2011 שכרו את חברת פרוג'קט בר להקמת הרפת וניהול הרפת בשלוש השנים הראשונות. יפתח גורני, מגרעין מייסדי המושב המכהן כמנהל הרפת מספר "בתחילת אוקטובר 2012 נחלבו הפרות הראשונות במשק. ליקטנו את הפרות מכל רחבי הארץ, מדובר על כ-20-15 קיבוצים ומושבים שמהם אספנו את הפרות. בין השאר קנינו פרות מרפתות אייל, נגבה, שריד, רמת דוד, מושב בית שערים, יונתן בגולן, אושה, יד מרדכי, עין חרוד, כפר יחזקאל, אפק, תימורים, כפר ויתקין, נען, שובל, רפת השרון, גבים, רביבים ומעגן מיכאל". בנובמבר השנה ערכו רפתני באר מילכה אירוע גדול עם אורחים רבים לציון עשור לרפת. יפתח "היה אירוע מכובד ומושקע ונראה שכולם נהנו והתרגשו יחד איתנו. צריך להבין, כשהקמנו את הרפת היו רבים שהרימו גבה ולא האמינו בפרויקט. והנה לאחר עשור, הפרויקט קם, פועל, רווחי ומקווה שרק ימשיך הלאה, ניתן לומר כי כל הפרויקט הוא סוג של נס. התחלנו בחששות וכמעט ללא משאבים ולשמחתי, הצלחנו. פעם קראו לזה ציונות". מסיים יפתח בחיוך.

לא חוששים מהעתיד

כיום רפת באר מילכה בעלת מכסה של 3.1 מיליון ליטר לשנה, כ-270 חולבות, מכון חליבה של scr פרלל 12 על 12, 3 חליבות ביום, מזון לחולבות מחברת אמבר דבירה, עגלות ויבשות מכינים בבית, החלב משווק ליוטבתה.

10 שנים אחרי?

"הדבר היחיד שמגביל אותנו זה מגבלת המכסה, יש לנו בפועל 7 מכסות המרכיבות את האגודה והיינו שמחים לגדול. המכון והשטח יכולים להכפיל את עצמם בייצור עם אותם אמצעים. קיווינו לקבל עוד מכסות ולא קבלנו, בגלל כל הקטע עם האגודה. יש משהו המגביל את האגודות מלקבל תוספות, כנראה שנכנענו לסיפור ומתכננים להתחיל לקנות".

בעיות?

"חוץ ממגבלת המרחק, אין בעיות מיוחדות, אנחנו כמובן מאוד בעד התכנון וחוק החלב ולראיה תראה מה קרה עם מחירי המזון ואני לא רוצה לחשוב מה היה קורה ללא מחיר המטרה ששמר עלינו השנה. אך יחד עם זאת, אנחנו לא חוששים מהעתיד, מבחינתנו אנחנו ממשיכים הלאה, יש לנו פוטנציאל לגדול ואם צריך נהיה גדולים ויעילים".

פשיעה חקלאית?

"לצערי יש כאן בהחלט, זה קפץ בשנתיים האחרונות בצורה ממש אגרסיבית. גניבות יום יומיות בחממות המשקים (רשתות צל, מיכלי דשן, סולר וכלי עבודה) אנחנו חווינו גם כאן ברפת גניבת עגלות ותערובת. אבל כאן המשקים בפתחת ניצנה החליטו לקחת יוזמה ואחריות. יש כאן מחסום בכניסה לישובים בכביש הראשי והפשיעה ירדה לאפס. אך ברור שמי שצריך לטפל בזה זו המשטרה ולא התושבים! ▲

סדרת הביופקט

לטיפול ומניעת שלשולים בעגלים טלאים וגדיים

- עלות הטיפול בביופקט - נמוכה משמעותית היות והמינונים המומלצים הינם נמוכים ביחס לחומרים המקבילים
- ניתן לרכוש אצל המשווקים המורשים

Dor.Ky D&D Ltd.
דור.קי פיתוח ושיווק בע"מ

טלפון: 08-9333474, אורן: 050-2246719, פקס: 08-9330109
אתר החברה: www.dorky.co.il ■ Email: office@dorky.co.il

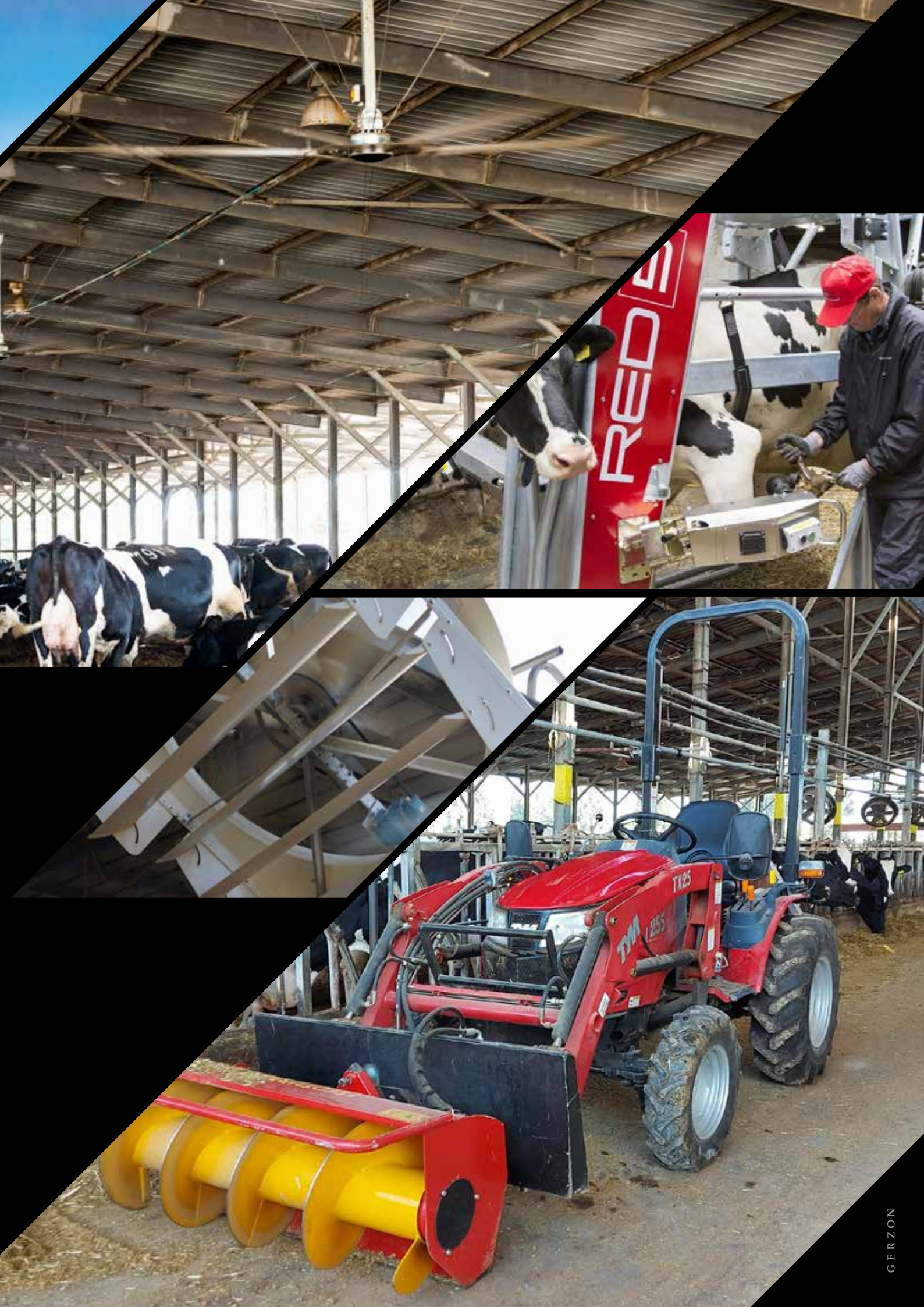

GERZON

BullTech

מובילים

באיכות, בשירות
ובאחריות

לפרטים נוספים ולהזמנת שירות:

מכירות: 052-3020988 • 054-4921009 • 052-3040155 • **טל':** 04-6231057 • **פקס:** 04-6231046

מרכז שירות: 054-3298918 • **מייל:** office@bulltech.co.il • www.bulltech.co.il

BullTech
איכות, שירות, אחריות

רפתות כביש
פרויקט דרכים

צילום: גיל אליהו

90 מיוחד

כתיבה וצילום: ראובן זלץ

כביש 90 הוא הכביש הארוך ביותר בישראל, 480 ק"מ הנמתחים לאורכו של הגבול המזרחי ממטולה בצפון ועד אילת בדרום. אם תרצו, הכביש מסמן בבירור את גבולות הפריפריה הישראלית ואת ההזנחה המתמשכת של ממשלות ישראל לאורכו. עשרות רפתות חלב פועלות לאורכו של הכביש או בסמוך לו. אנחנו יצאנו למסע ארוך לאורכו של הכביש, במציאות מורכבת, לא ברורה, מלאת חששות אך גם עם לא מעט אופטימיות. כי בסוף, בכדי להיות חקלאי, רפתן בישראל 2022, חייבים להיות אופטימיים.

כביש 90, פרויקט מיוחד.
מסע לישראל הרחוקה מכותרות העיתונים והחדשות. חלק ראשון.

גילוי נאות, הסדרה המאלפת, הנהדרת על כביש 90 של מודי בר-און ז"ל ליוותה אותי במהלך הכנת פרויקט זה והיתה מעין קטליזטור לפרויקט זה. סיבה ראשונה, ריבוי הרפתות לאורך הכביש, הזיקה לפריפריה ויחס הממשלה לרפתנים ולחקלאים וניסיון להביא את הלך הרוח של הרפתנים המשקפים, מן הסתם את מצב הרוח בפריפריה כולה. הסדרה של בר-און המוכשר עד מאוד, עסקה בישובים לאורך הכביש הארוך, מביאה תמונת מצב ריאליסטית, עצובה ומורכבת של האזורים, הישובים והאנשים החיים לצד כביש 90. הדרך לרפת הצפונית ביותר בארץ, בכפר גלעדי עוברת דרך תוואי כביש, מהיפים בארץ, נוף גלילי לצד מטעי פרי ורמת הגולן משקיפה ממזרח. 5 רפתות קיבוציות פועלות בגליל העליון כשמעל מחלקן מרחף איום סגירה, ממגוון סיבות אליהן נגיע מאוחר יותר. במהלך הכנת הכתבה, שמענו על קריסת מחלבת רמת הגולן, דבר שלא תרם אופטימיות וזאת בלשון המעטה. יש לומר בגילוי לב ובכנות, ענף החלב נמצא תחת מתקפה מתמשכת מצד ממשלות ישראל לדורותיהן, דבר שהביא את הענף ורפתות החלב למצב של חוסר וודאות, רווחיות נשחקת ובעיות נוספות, וברפתות הצפון המצב עגום והעתיד לא ברור, כמו גם ברפתות אחרות אך בצפון המשבר נראה עמוק יותר בגלל הריחוק מהמרכז ורשויות מקומיות שנדמה כי אינן מעוניינות ברפתות חלב באזורן. או כמו שאמר לי מנהל רפת כפר גלעדי "קברניטי האזור לא מעוניינים ברפתות. היום האזור הולך לכיוון שכונות הרחבה, צימרים, תיירות והרפת מפריעה להם". כל הסיפור במשפט עצוב ומקומם כאחד. אפילו הדיבורים על רפת משותפת ל-5 רפתות הצפון לא נשמעים ריאליים במצב כיום. שאלנו שאלות, שמענו תשובות אמיתיות, ואפילו קבלנו תשובה למה יחסית הרבה חברי קיבוצים ומושבים בצפון הצביעו לבן גביר?

רפת קיבוץ כפר גלעדי

הרפת הצפונית ביותר בארץ, ממוקמת מול הנוף המרהיב של עמק החולה, החרמון. קיבוץ כפר גלעדי, הוא קיבוץ מופרט מאז שנת 2004 וכ-300 חברים מתגוררים בו. הענפים העיקריים, מחצבות, מלון וחקלאות הכוללת ענף מטעים, גד"ש, רפת, לול ופטם •

עומרי "הדבר הקריטי, זו ההבנה כי קברניטי האזור לא מעוניינים ברפתות. היום האזור הולך לכיוון שכונות הרחבה, צימרים, תיירות והרפת מפריעה להם..."

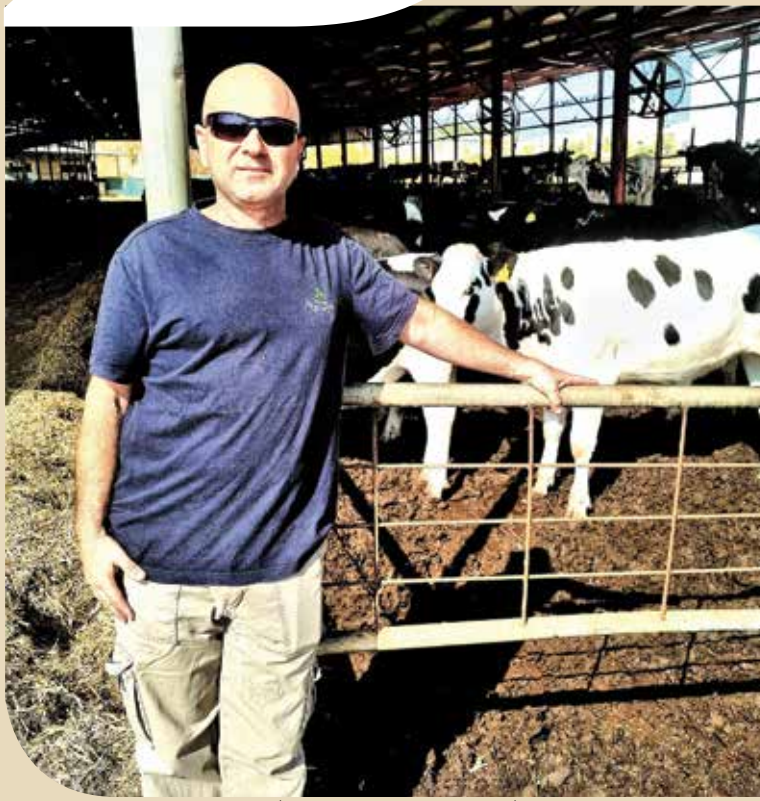

מרגישים לא רצויים באזור. עומרי זלצר

על הוויכוח המר בין אנשי כפר גלעדי לחברי איילת השחר, בשאלה מי הוקם קודם, אין מנצח, כל צד טוען שהוא הראשון, אך נדלג ברשותכם על נושא זה. הרפת במתכונתה החדשה פועלת מאז שנת 1978, מכון חליבה חדש יחסית scr פרלל 14 על 14 מאז שנת 2014. עומרי זלצר, חבר קיבוץ כפר גלעדי, מנהל את הרפת כבר 19, בעל מקצוע מהטובים, רפתן הצופה במתרחש ובעתיד ומבין כי מה שהיה לא יהיה עוד. עומרי "תשמע, רפת כפר גלעדי היא רפת מצוינת, יש לנו כ-350 חולבות, 3 חליבות ביום, זוהי הרפת הגדולה באזור. המזון מסופק ממרכז המזון מילובר, שבקיבוץ עמיר, מכסה כ-3.960 מיליון ליטר בשנה. הצוות מונה כ-4 אנשים קבועים וסטודנטים ממכללת תל חי העוזרים בחליבות. כרפת מהדרין התאילנדים של המטעים עושים את חליבות החגים והשבתות".

בוא נדבר על הבעיות?

עומרי מחייך במרירות "מאיפה להתחיל" וממשיך "אני לא אוהב להגיד את הזה, אבל אין עתיד לרפתות בגליל העליון. אנחנו כעת בשלב של צריכים לקבל החלטה. אם רוצים להמשיך, או ללכת לשותפות, אולי למכור את המכסה וזאת מתוך ראיה לעתיד מה הולך לקרות ולהיות בענף ומתוך פחד של היום שאחרי".

הרפת רווחית?

"תראה, הרפת רווחית אבל היא יכולה להיות הרבה יותר רווחית. אבל זה לא השיקול אם להמשיך או לא. יש לנו הרבה חסרונות יחסיים בגליל העליון, הכל יותר יקר, הובלת זבל, מכירת בקר במכרז, כל דבר כאן עולה הרבה יותר מהמרכז, זה הסיפור של הפריפריה. והדבר הקריטי, זו ההבנה כי קברניטי האזור לא מעוניינים ברפתות. היום האזור הולך לכיוון שכונות הרחבה, צימרים, תיירות והרפת מפריעה להם. תראה, יש לנו כאן שכונה שקמה כאן לידינו בשנים האחרונות ויש התמודדות לא פשוטה. עיקר התלונות זה על הזבובים וגם כשאתה מוציא עשרות אלפי שקלים בשנה על טיפול ולטווח הארוך. אנחנו די לבד, בודדים בצריח ונלחמים

רפת כפר גלעדי, עתיד לא ברור

לבד גם מבפנים וגם מבחוץ. אני כמנהל רפת מרגיש שלא מקבל עזרה גם לא מקברניטי הענף עצמו. זו אולי אמירה קשה, אך אלו העובדות לצערי".

השקעות עתידיות?

"כרגע אין מה לדבר, יש לי הרבה תוכניות, אבל צריך לקבל החלטות עקרוניות ואז לראות מה יקרה בעתיד".

ואיך יחס חברי המשק?

"הרפת התנתקה כבר מזמן מהקיבוץ, אני חבר המשק היחיד שעובד כאן. יכול להיות שיש חברים מבוגרים עם סנטימנטים לרפת אך בגדול, הקיבוץ בעצם התנתק מהרפת".

יונקיה?

"יש לנו יונקיה עם מיינקת אוטומטית, 4 תאים והעגל יכול להיכנס כרצונו והמכונה יודעת לקרוא כמה אוכל לתת ומתי".

שפכים, זבל?

"התקנו לפני כחצי שנה מתקן של Upflow מעין נפה רוטטת המפרידה את המוצקים מהים, מדובר בחברה ישראלית וכרגע זה נראה טוב".

יש דיבורים על הרפת המשותפת?

"אני לא רואה שמישהו ידחוף את זה, כמו שאתה רואה אנחנו מתלבטים אם להמשיך את הרפת, גם בכפר בלום יש מחשבות, זה פרויקט ענק בקנה מידה שלנו אך מישהו צריך לקחת את זה כפרויקטור וידחוף את זה קדימה. נותרו כאן 5 רפתות קיבוציות וכנראה שהעתיד לא לטובתנו".

אתה נשמע פסימי?

"תשמע, זאת המציאות, אי אפשר לייפות אותה. הרפת שלנו מסודרת, השקענו המון בשנים האחרונות. בעצם משנת 2007 מאז שהקמנו את הסככה הראשונה במתכונת החדשה ועד היום, אני מעריך שהשקענו כ-7 מיליון שקלים. מדבר על השקעות בתשתיות ולא בקניית ציוד מתכלה. הרפת עובדת,

מיינקת אוטומטית ביונקיה

תוצאות מקצועיות טובות, התוצאות הכלכליות טובות אך אני תמיד שואף ליותר. אך במצב הרוח הקיים, הרפת הפכה לילד הלא אהוב בכיתה".

עתיד הענף?

"לענף עצמו, בינתיים יש עתיד, לא נראה לי שיפסיקו לייצר חלב בישראל, יש כאלה שבונים רפתות ומשקיעים כסף. בוא נגיד שהענף לא ייעלם בתקופה הקרובה. באשר לגליל העליון זו בעיה, כפי שכבר דברנו". ▲

רפת קיבוץ איילת השחר

איילת השחר, הקיבוץ השלישי שהוקם בארץ בשנת 1915, כ–350 חברים, קיבוץ מופרט המתפרנס, עדיין רק מחקלאות, מטעים, גידולי שדה, מכוורת. בימים אלו מתארגנים על החזרת ענף התיירות והקמת מלון •

איתי "זה לא שמועות, יש ממש תוכנית להקמת רפת משותפת לכל האזור, חמישה קיבוצים: איילת השחר, עמיר, כפר גלעדי, כפר בלום ודפנה. התוכנית בשלבי תכנון, מדברים על השקעה של כ–70 מיליון שקלים..."

ההרגשה היא כי לאף אחד לא אכפת מאיתנו. איתי

יש לציין כי כ–70 אחוז מחברי הקיבוץ, פנסיונרים והזיקה לעבודה בחקלאות הולכת ונעלמת, דבר המקשה על ידיים עובדות וכוח אדם. איתי זמיר, 52 יליד איילת השחר, מנהל את הרפת מאז שנת 2007, תואר ראשון במדעי בעלי חיים בפקולטה ברחובות. רפת בעלת מכסה של 3.750 מיליון ליטר לשנה, כ–300 חולבות, כ–230 עגלות, יונקיה מטופחת. צוות של 3 פועלים זרים ו–3 וחצי ישראלים, את המזון מכינים לבד, במרכז מזון עצמאי. 3 חליבות ביום, מבנה מכון החליבה, מיושן, משנת 58, המכון של צח"מ משנת 2015 שדירת דג 12 על 12. רפת איילת השחר נחשבת לרפת טובה ואיכותית וזאת למרות הבעיות ההיקפיות המטרידות והמחסור במקום להרחבה עתידית.

דבר איתי על הבעיות הייחודיות לאזור ולרפת שלכם?

איתי "רוב הרפתות באזור סובלות מבעיה קשה של כוח אדם, כמו גם מבירוקרטיה ואכיפה נוקשה, הארנונה כאן היא פי 20 משאר הארץ, למרות שהשירותים שאנחנו מקבלים לוקים בחסר בלשון המעטה. ניתן לומר כי האזור לא בעד הרפתות, מכל מני סיבות. נבחרי הציבור כאן הכריזו על עצמם כאזור תיירותי ושכונות הרחבה ולדעתם הרפת מזיקה ומטרד של ריח וזבובים, זה המצב ועם זה אנחנו צריכים להתמודד ברמה היום יומית".

מכון?

מדובר במכון בור, קר בחורף וחם בקיץ, 2 חולבים בכל חליבה האורכת כ–3 וחצי שעות. כרגע אין כוונה להשקיע במכון, גם בגלל מגבלת המקום וגם בגלל העתיד הלא ברור"

רפת צפופה?

"כן, רפת צפופה מאוד, בין 15 ל–20 מטר לפרה, העגלות גדלות בצפיפות גדולה יותר של כ–5 עד 8 מטר לעגלה. זו הבעיה מספר אחת שלנו, המקום והצפיפות".

מזון?

"המזון הגס מהעמק שלנו וגליל עליון ואת השאר מביאים

המשך בעמוד 58 >>

ממשיכים להוביל
כל השנה
מביכים את
באי הכנס

חיימזון
החזקות בע"מ

צי רכב יעודי חדש ומתקדם
הכולל נגררים מסוגים שונים
לכל מטרה

נהגים
מקצועיים
ותיקים ובעלי ניסיון עשיר

אשמח לגיים גם אתכם למערך
ההובלה שלנו!
חן חיימזון 050-8870015
hen@haimzon.co.il

יש מובילים.... ויש מובילים בתחום!!!

ניסיון של למעלה מ-40 שנה בענף ההובלה

- רכבי משא שנבנו עם ארגזים בנפחים גדולים מאוד להובלת בלילים / גרעינים / תחמיצים ועוד חומרים נפחיים
- הובלת תוצרת חקלאית מכל סוג ולכל יעד: מגד"ש / מחסני היבואנים / נמלי ישראל עם כל סוגי המשאיות: הייברים - רמסות - סמיטריילרים - גרר לוביטריילר
- הובלת בקר עם טריילרים חדשים ומתקדמים
- הובלת מכולות ימיות מהנמלים

חיימזון החזקות בע"מ - מובילים הצלחות

ת.ד. 1084 קרית מלאכי 8311001 | 08-8503211 | office@haimzon.co.il | www.haimzon.co.il

ממכוני התערובת, אני מכין את המנות עם ערן בן גיגי ממילובר. אני משתדל להקפיד על איכות המזון הגס, אך זה בטח כמו כולם. יש לשמחתי שיתוף פעולה מאוד טוב עם אנשי הגד"ש וזה תורם רבות".

מחירי המזון השפיעו על הרווחיות?

"השפיע מאוד, אני מניח שכמו אצל כולם, הרפת התגלגלה בלי להרוויח רבעון וחיכינו לעדכון מחיר המטרה. מקווה שהענף יתאזן ולא נחווה אירועי קיצון שכאלה כי יש לנו מספיק משלנו".

ומה באשר לזבל?

"זה תלוי, בקיץ יש משטח ייבוש שמגלגלים את הזבל ולאחר מכאן הוא הולך לשדות. בחורף יש לנו יכולת אגירה של חודשיים ולאחר מכן זה נשלח לקומפוסט העמקים כי כרגע בגליל העליון אין אתר פסולת".

ומזג האויר והשפעתו?

"נורא חם ולח בקיץ וקר בחורף לא כמו רמת הגולן וכפר גלעדי אבל עדיין חווים ימים של 0 מעלות. אך ההשפעה על תנובת החלב היא בעיקר בקיץ, מצננים סביב לשעון, כולל בלילה ומקלחות 6 פעמים ביום, מדובר בשיא הקיץ".

עד כמה רציני הדיבור על רפת משותפת לרפתות הצפון?

"זה לא שמועות, יש ממש תוכנית להקמת רפת משותפת לכל האזור, חמשת הקיבוצים, איילת השחר, עמיר, כפר גלעדי, כפר בלום ודפנה. התוכנית בשלבי תכנון, מדברים על השקעה של כ-70 מיליון שקלים, קשה לי לראות כרגע מהיכן נביא את התקציב לכך. אך אם תשאל אותי זה הפתרון היחיד שישמור על רפתות באזור גליל עליון, אין בכלל שאלה".

בעיית מקום קריטית?

"כן, בהחלט, לרפת שלנו יש ספציפית בעיית מקום קשה ויש אולי אופציה לבנות באתר חלופי, רק לעגלות. הרפת תחומה בין המצוק של 15 מטר, בתי הקיבוץ ובית קברות, הם השכנים הכי טובים שלנו, לא מתלוננים על כלום" מסיים איתי בחצי חיוך

ולא הזכרנו עדיין את הטרור חקלאי?

"כל האזור סובל מאוד מפשיעה חקלאית ואם כבר פוליטיקה, לא פלא שגם באיילת השחר בן גביר קיבל קולות. לאנשים מהפשיעה החקלאית הגורמת לנזקים אדירים והשלטון פשוט לא עושה כלום, פשוט שום דבר".

ואיך חברי הקיבוץ עם הרפת?

"תראה, מצד אחד זו פרנסה ונכון לעכשיו, הוא לא יכול לוותר על הרפת שכרגע מרוויחה לא רע, בלי עין הרע. השקעות אסטרטגיות אין בכלל ברפת ואנחנו מתחזקים את הקיים. חברי הקיבוץ אוהבים את הרפת, אך אני לא יודע מה יהיה בעתיד, אני מעריך שזו דילמה לכל הקיבוצים בעלי הרפתות. אך ניתן לומר כי הרפת היא בהחלט ענף חזק בקיבוץ".

אופטימי לגבי העתיד?

איתי מהסס "תראה הפחד שלנו שתיפול הרפת הראשונה ואחריה כל השאר, אנחנו פועלים לצערי בסביבה שלא רוצה אותנו, אני מתכוון ברמה האזורית. לדעתי כל עוד ישמר מחיר המטרה והתכנון אז תהיה כאן רפת, ברגע שזה יסתיים חלילה, לדעתי לא יישארו רפתות בגליל בעליון. אנחנו חוששים,

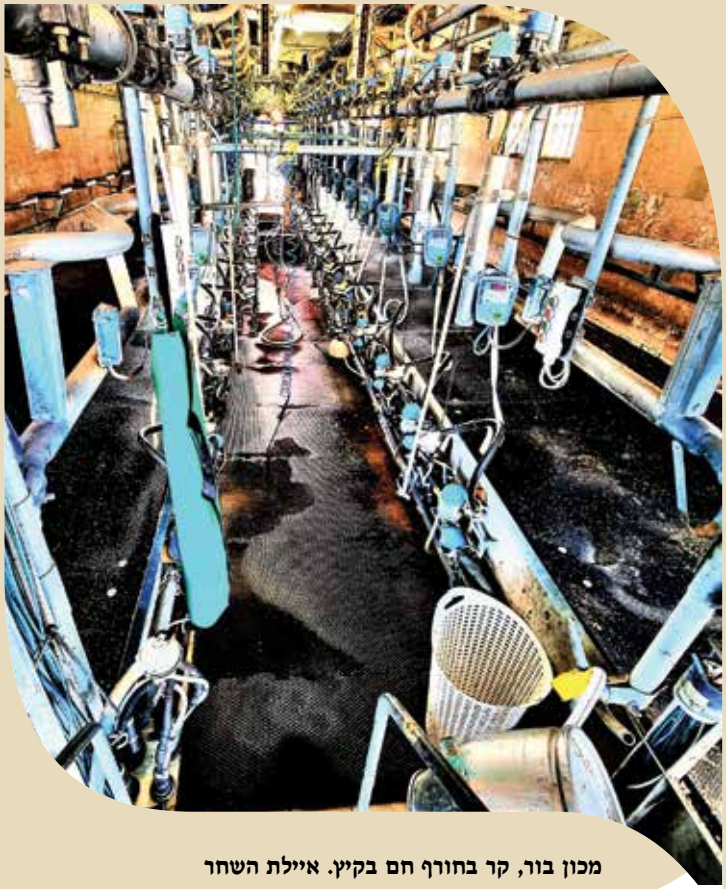

מכון בור, קר בחורף חם בקיץ. איילת השחר

"היה את ההסכם שחתמו עם שוסטר וכץ לפני כשנתיים והיתה סוג של אופוריה ואז בא פורר וליברמן ובעצם הרסו את הכל, החזירו לנו בגדול את אי הוודאות..."

תראה, מדובר כי בשנה הבאה התמורה לחלב עודף בקיץ תרד מ-90 אחוז ל-80 אחוז וזה יהפוך את החלב העודף ללא משתלם. זה נושא המדאיג מאוד והצמצום הזה אם יבוא, אינו מסמן עתיד טוב, כי היום אנחנו חיים בעצם על החלב העודף. בזמנו כל שנה היו מעלים לנו קצת את המכסה, בשנים האחרונות זה תקוע, אני מעריך שזה בגלל היבוא, הגידול בצריכה ננגס על ידי היבוא".

אכזבה ממדינות ממשלות ישראל?

"בוודאי, אנחנו לא שונים משאר הנפגעים, היה את ההסכם שחתמו עם שוסטר וכץ לפני כשנתיים והיתה סוג של אופוריה ואז בא פורר וליברמן ובעצם הרסו את הכל, החזירו לנו בגדול את אי הוודאות. ומילא אם זה היה תורם להפחתת יוקר המחיה, המחירים לצרכן לא ירד. לצערי לאף אחד לא אכפת מאיתנו, אנחנו הכי חלשים פוליטית ובגדול אנחנו לא מעניינים אף אחד". ▲

המשך בעמוד 60 >>

ISO 9001:2015 IQC

שילד
פרויקטים ביולוגיים בע"מ

שילד עוברת לייצור מוצרים כחול לבן

לניטרול רעלנים

להפחתת השימוש באנטיביוטיקה

לבריאות המעי

השבחה תזונתית

שילד פרוייקטים בילוגיים בע"מ

מפעלי העמק, ת.ד. 73, מגדל העמק מיקוד 2310000

office@shieldbiologics.com | www.shieldbiologics.com | פקס: 072.2635301 | טל.: 072.2635300

NOR-FEED
Botanicals • You know why

לכל המוצרים והפתרונות בקרו באתרינו: www.shieldbiologics.com

משק קורלנדר מושב בית הלל

בית הלל הוא מושב עובדים, אחד מיישובי חומה ומגדל שעלה לקרקע בשנת 1940, נעזב ויושב מחדש. המייסדים ברובם, ניצולי שואה ומשפחותיהם. במושב 78 משפחות, שכונת הרחבה המאוכלסת בעיקר על ידי בני המושב •

"אני עושה המון מילואים בשנה, כרס"ן במילואים. אני לא חושב שהחקלאים בטורקיה או אירופה עושים זאת... אני מאוד מקווה שהמדינה תתעשת על עצמה ותיתן לנו לעבוד בשקט ולהתפרנס בכבוד"

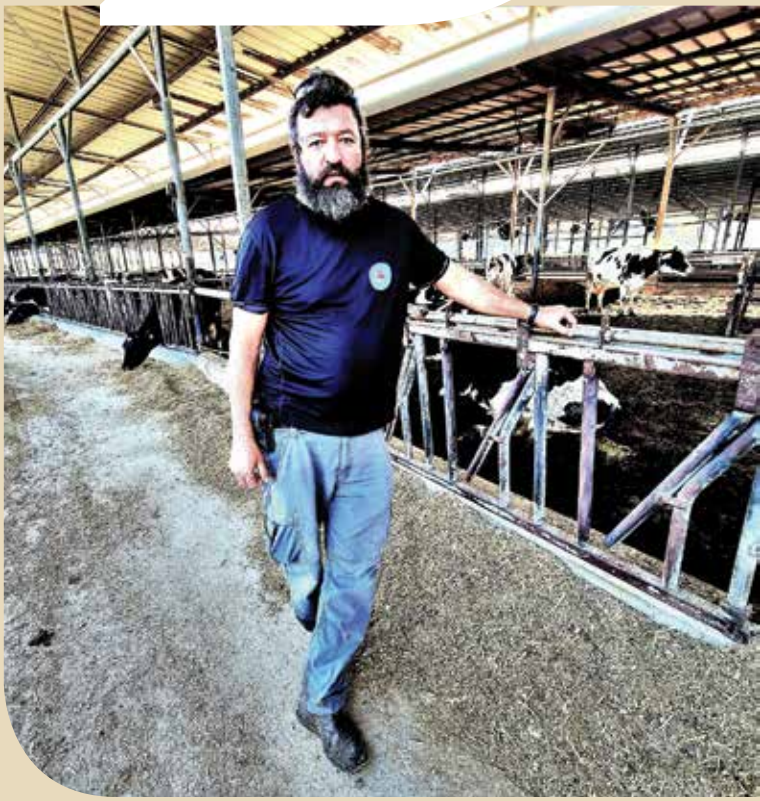

מקווה שהמדינה תתעשת. דרור

הדור הראשון של משפחת קורלנדר, יצחק ולילי קורלנדר הגיעו לבית הלל בשנת 51. טומי ("השם שניתן לי ברומניה בכדי לא להבליט את היהדות שלי") הבן הבכור ואחיו זאב שותפים במשק המשפחתי. טומי "כיום הדור השלישי לוקח את העניינים, עומר ודרור ילדיי והבן של אחי, צחי, הם אלה המריצים את העניינים במשק". טומיי נשוי לחיה ולזוג, יש עוד 2 בנות, אחת מתגוררת בהרחבה במושב והשניה גרה ברמת גן. לזאב האח, יש בת נוספת המתגוררת בהרחבה. המשפחה מתפעלת משק גדול הכולל, רפת כענף ראשי, מטעי שזיפים, אפרסקים, משמיש ופרדסים, רוב הגידולים אורגניים, בנוסף יש למשפחה כרמי זית ואבוקדו. משפחה חקלאית, עובדת את אדמתה, שעות ארוכות, בעיות רבות ועדיין, לא מוותרים שם, עקשנים, אוהבים את עבודתם ולא רואים את עצמם במקום אחר או חלילה עבודה אחרת.

התחלה עם שתי פרות וחצי סוס

הרפת של משפחת קורלנדר החלה את דרכה בשנת 1951 עם 2 פרות וחצי סוס. טומי "למה חצי סוס אתה שואל, פשוט היה סוס אחד לשני המשקים שלי ושל אח שלי". מחייך החקלאי. כיום הרפת בעלת מכסה של מעל 2 מיליון ליטר, כ-150 חולבות. מכון חליבה שדירת דג של צח"מ אפיקים 8 עמדות על 8 שלוש חליבות ביום, מזון ממילובר מקיבוץ עמיר. 4 עובדים ברפת, 2 עובדים זרים ו-2 ישראלים. הרפת נחשבת כיום לרפת תיירותית הכוללת, מרכז מבקרים,

רפת תיירותית במשק קורלנדר

מחלבה לייצור גבינות ונערכים סיורים ברפת והדרכה בהזמנה ותיאום מראש.

דרור קורלנדר "הבירוקרטיה הורגת אותנו"

דרור קורלנדר הבן של טומי, מנהל את הרפת המשפחתית, רפתן בן רפתן, בעל נוכחות, חקלאי מפוקח, שנולד אל תוך הרפת המשפחתית. דרור, חבר במועצה של התאחדות יצרני החלב ונציג דור הצעירים או כמו שהוא אוהב לומר, דור ההמשך, צעיר אני כבר לא. וכששואלים אותו על הבעיות, הוא עונה ללא היסוס "רק תגיד כמה זמן יש לי ומהיכן להתחיל, אחת מהבעיות זו ללא ספק הרגולציה, למשל, בשביל לבנות משהו בחלקה חקלאית זה פשוט גיהינום בירוקרטי. לכולם יש מה להגיד ומה לדרוש, זה פשוט לא יאומן. בעיה נוספת, אין לנו מקום לגדול, מגיעים למיצוי יכולת הבניה בחלקות החקלאיות שלנו וכיום בשביל להישאר במשחק אתה חייב לגדול וזו בעיה קשה. בעיה נוספת שבטח כבר שמעת מאחרים, כוח אדם, שעות העבודה, האינטנסיביות והמשכורות. מחירי התשומות עולים והרווחיות נשחקת. דבר נוסף שאסור להתעלם ממנו, הלך הרוח בציבור המובל על ידי נבחרי ציבור שחרטו על דגלם לחסל את החקלאות בארץ ולפרנס את החקלאים בחו"ל. בנוסף דברים הקשורים במושבים, ההרחבות למיניהם וההתנגשות עם החקלאות. מדובר באנשים שהגיעו מהעיר ורוצים לשנות את הצביון הכפרי. אנשים שכחו שיש חקלאות במושב והם פשוט לא מכבדים את מקום החקלאות במושב".

ולאחר כל מה שאמרת, מה עם העתיד?

"אני לא יודע אם אני אכבה את האור או לא, העתיד לא נראה בטוח וזה עצוב מאוד. למה שארצה שהבנות שלי יחליפו אותי. אנחנו הרי עובדים כאן כמו משוגעים, 365 ימים בשנה. אני רוצה להיולת ברור, לא מבקשים טובות ואנחנו לא רוצים שהמדינה תעזור לנו, אבל רק שלא יפריעו, שיתנו לנו להתפרנס בשקט, זה פשוט בלתי נסבל. תשמע, אני אמנם לא אוהב לציין את זה, אבל אם כבר הגעת ואתה כותב אז שיידעו, אני עושה המון מילואים בשנה, כרס"ן במילואים. אני לא חושב שהחקלאים בטורקיה או אירופה עושים זאת... אני מאוד מקווה שהמדינה תתעשת על עצמה ותיתן לנו לעבוד בשקט ולהתפרנס בכבוד". ▲

ולמרות הכל, עדיין אופטימיים. חיה וטומי קורלנדר

רפת קיבוץ עמיר

קיבוץ עמיר, השוכן באצבע הגליל, צופה לנוף של עמק החולה. קיבוץ מופרט, המתפרנס מחקלאות, תיירות וממגוון תחומים. הרפת, ענף חשוב במארג החקלאי, כלכלי ולכן עתיד הרפת בעמיר בטוח, לפחות לשנים הקרובות •

"קיבוץ עמיר מבוסס על חקלאות, אין תעשיה ואין תיירות, אז המשק מבוסס חקלאות והם מוכנים להשקיע בתחום, אז לרפת כאן יש עתיד"

הרפת חשובה למשק. מקסים

מקסים שטרק, חבר קיבוץ דפנה מנהל את הרפת ואת מרכז המזון של חברת מילובר באתר עמיר. הרפת בעלת מכסה של 3.8 מיליון ליטר לשנה, כ-340 חולבות, מכון שדירת דג 16 של חברת צח"מ, 3 חליבות ביום, מזון ממרכז המזון מילובר. כוח אדם מונה שני חברים, שני שכירים ושלושה תאילנדים.

בעיות?

"כרגע הבעיה העיקרית שלנו, סגירת אתר שזרים, אתר הקומפסט האזורי ששירת את כל הרפתות. עקב הסגירה, עלו עלויות ההובלה וזו בעיה קשה. בעיה נוספת, פחות תחרות של סוחרי בקר שאינם ממהרים להגיע והדבר פוגע ברווחיות".

מה אתם עושים עם זבל?

"אנחנו מפנים את כל הסככות בתחילת החורף, ישירות לשדות. דבר נוסף, אוסף את הזבל, פורק אותו בסככה ומקלטר בתקווה שיתייבש".

שפכים?

"אנחנו לא מחוברים למט"ש, שפצנו את בריכות הדיג וכיום הם שמשות כמאגר לתשטיפים ובקיץ המים מתאדים ומתחילים מחדש בחורף, זה מעין ברירת מחדל אך זה פותר המון בעיות".

עתיד הרפת?

"קיבוץ עמיר מבוסס על חקלאות, אין תעשיה ואין תיירות, אז המשק מבוסס חקלאות והם מוכנים להשקיע בתחום, אז לרפת כאן יש עתיד".

מה על הפרק?

"מדברים על הגדלת הסככות הקיימות וזה מאוד יעזור בטיפול בזבל". ▲

המשך בעמוד 64 >>

קרסומוטורס
ציוד ומיכון חקלאי

DEUTZ FAHR

הטרקטור המוביל בעולם לרפתות
עכשיו בהטבה חסרת תקדים

- **אחריות 3 שנים/4000 שעות**
- **טיפולים עד 2400 שעות**

* המוקדם מביניהם

הבחירה של החקלאים!

לפרטים נוספים - טל': 077-8049235 | כתובת: האורגים 27, חולון.

כפוף לתקנון, התקנון המלא מופיע במשרדי החברה

רפת קיבוץ דפנה

קיבוץ דפנה, בעמק החולה, נחל דן זורם בתחומו, קיבוץ יפיפה, ירוק, כ-7 ק"מ מגבול לבנון. נשען בעיקר על חקלאות ותיירות. כולנו זוכרים את 'סנדלי דפנה' המפעל שהיה רווחי והעסיק עשרות עובדים. אך נקלע לקשיים ובשנת 2009 הועבר המפעל לשליטת 'טבע נאות'. הקיבוץ מופרט ומתמודד עם קשיים כלכליים •

ארז שמואל, חבר קיבוץ דפנה, מנהל את הרפת כשנתיים. ארז סיים לימודי חקלאות ובעלי חיים במדרשת רופין. לפני כשנתיים עברה הרפת לניהולה של חברת פרוג'קט בר. מכון חליבה ישן מאוד של צח"מ 99 שדירת דג. ארז "זה אומר שהחליבות ארוכות מאוד, לפחות כחמש שעות חליבה. 340 חולבות, 3 חליבות ביום, לפני כשנה וחצי עברה הרפת לייצור מזון עצמאי. ארז "זה אמנם חוסך כסף אך מרכז המזון קטן ואנחנו מוגבלים במספר התאים ובגודל הבורות לתחמיץ ואני מקווה שהשנה נשדרג אותם". כוח האדם מונה7 עובדים קבועים ועוד סטודנטים וצעירים העוזרים בחליבות.

הבעיות?

"כמו אצל כולם, בעיות כוח אדם, פעם היו סטודנטים היום אף אחד לא מגיע. אתר הקומפוסט שנסגר פגע קשות ברווחיות. הריחוק מהמרכז המייקר כל דבר כולל עלויות הובלה".

מתקן לביוב?

"כן, מאז 2017 פועל ברפת מתקן של חברת 'אקווינד', בסך הכל עושה את העבודה".

תכנון לעתיד?

"יש מחשבה על מכון חליבה אך כרגע זה עדיין ברמת התכנון, למרות שלדעתי לא תהיה ברירה אלא להקים מכון חדש. השנה החלפנו את המאווררים למאווררי הליקופטר של חברת הרמן פרוג'קט, הם עושים את העבודה".

מזון?

"אנחנו עובדים עם סטיבן רוזן המכין לנו את המנות ואחראי על כל נושא ההזנה. כרגע עובדים עם חליפה כוללת עם מילובר".

עתיד הרפת?

"הרפת ענף חשוב במשק ולפחות בטווח הנראה לעין הרפת תישאר ממתינים לראות לאן ילך הענף". ▲

יש מחשבה על הקמת מכון חדש. ארז

"לא תהיה ברירה אלא להקים מכון חדש.
השנה החלפנו את המאווררים למאווררי הליקופטר"

המשך בעמוד 66 >>

הרמן פרוג'קט (צ.ח)

הרמן פרוג'קט משווקת ומפתחת תוספי מזון חדשניים מהארץ והעולם, המביאים למקסום התוצאות תוך הקפדה ושמירה על בריאות ורווחת בעלי החיים.

בשנים האחרונות זיהתה החברה צורך הולך וגובר בענף החלב, לשפר באמצעים תזונתיים פרמטרים של איכות חלב ובריאות הפרה, המשליכים ישירות על רווחי הרפת.

כתוצאה מכך, החברה ביצעה ומבצעת מחקרים בשיתוף גורמים מקצועיים ואקדמיים, בעזרתם הפיקה סל מוצרים של חומרי גלם ותוספי מזון ייחודיים.

שומן פלוס
תוסף תזונה ייחודי בפיתוח של Project Bar Group להעלאת אחוז השומן בחלב, עם כדאיות כלכלית מובטחת.

סופח רעלנים
סופח רעלנים SAFE של חברת NFT, סופח רעלנים רחב טווח אשר יודע להתמודד עם סוגים רבים של רעלנים DON | T2 | (Aflatoxin Zearalenone).

חלבון פלוס
תוסף תזונה יחודי בפיתוח של Project Bar Group להעלאת אחוז החלבון בחלב, עם כדאיות כלכלית מובטחת.

פרמיקס ויטמינים ומינרלים
פרמיקס ויטמינים של חברת Cargill לבקר, צאן ועופות.

משמר בליל/תחמיץ
משמר בליל/תחמיץ standart Q הינה תערובת מאוזנת של חומצות אורגניות עם תמיסת מגן (בופר). המשמר מכיל חומצה פורמית וחומצה פרופוניות היעילות נגד עובשים, שמרים וחיידקים.

שומן מוגן
שומן דקלים מלחי סידן של חומצות שומן ממקור שמן דקלים מזוקק 84%, מהיצרן ללקוח. בנוסף משווקים, שומן מוגן 87% עם 70% פלמיטית.

שמרים
מיוצרים בטכנולוגיה נוזלית המאפשרת לייצר את המוצר בריכוזים שונים, לשיפור ניצולת המזון ועידוד אוכלוסיית חיידקים מועילים.

טורבו-ויו
תוסף מזון ייחודי שפותח על ידי חברת CCPA שמטרתו הוזלת מחיר המנה תוך כדי שמירת הביצועים.

תחליפי חלב
המותג של חברת Frabes המתמחה בייצור תחליפי חלב לרפת ולבקר בטכנולוגיה מתקדמת המכילה חומרים פרה ביוטים טבעיים.

MAGOX
מגנזיום אוקסיד בעל זמינות ביולגית גבוהה ממקור יבשתי.

Anion+
מלחים אניונים למניעה של קדחות חלב והיפוקלצמיה תת-קלינית בפרות לאחר ההמלטה.

Celmanax
תוסף מזון מולטי פונקציונלי, המשלב את היתרונות של תוספי מזון מרובים בפורמולה אחת באיכות גבוהה ובאופן עקבי כדי לתמוך בתסיסה ועיכול גירה מיטביים.

הרמן פרוג'קט עושים כל שביכולתנו לעזור לחקלאים לצמוח, ומחברים אותם לשווקים רחבים יותר.

הרמן פרוג'קט מפתחים ומשווקים מוצרים העונים לצרכים המדויקים של החקלאיים.
הרמן פרוג'קט מקדמים תזונה חדשנית ומדויקת, רווחיות וקיימות

מכירות צפון ניסן: 052-6444074 | מכירות דרום ניב: 052-6594446
www.projectbar.co.il

רפת קיבוץ גינוסר

קיבוץ גינוסר, נמצא ממש על כביש 90. קיבוץ מופרט המבוסס על חקלאות, מטעי אבוקדו, מנגו, שקדים, אננס. וכמובן תיירות, מלון נוף גינוסר נחשב למלון יקר ומצליח מאוד. רפת גינוסר היא רפת וותיקה מתחילת שנות ה-30, נחשבת לרפת מוצלחת, בכל פרמטר •

"נושא כוח האדם, חייב להימצא פתרון, מגה רפתות שלדעתי יחסלו את הענף כמו שאנחנו מכירים, כולל הרבה ישובים הנשענים על רפת"

יותם קפלן, 45, בן קיבוץ גינוסר, נשוי, 3 ילדים, מנהל את רפת הקיבוץ משנת 2013, קיבוצניק "של פעם" הנחשב לבעל מקצוע, דעתן, ידען והרפת בניהולו יודעת שנים טובות ומצליחות. על היותו רפתן מספר יותם "למעשה גדלתי ברפת, אבא שלי, אליהו ניהל את הרפת ואחי הגדול, ברק ניהל את הרפת ואני צמחתי במכון החליבה, בין הפרות. עבדתי ברפת מגיל 13 בימי עבודה בקיבוץ, תורניות שבת ביונקיה, חליבות, ככה התנהלתי עד הגיוס לצבא. לאחר שירות צבאי בשריון עזב את יותם המשק לסיבוב בן כ-10 שנים בחוץ. יותם "כמו כל הצעירים אחרי צבא "יצאתי לחפש את עצמי" מחוץ לקיבוץ, לקחת לי כמה שנים להבין את מקומי, מספר יותם בחיוך וממשיך "באזור הגיל 30 הבנתי שהעבודה היחידה שבאמת אהבתי זה ברפת, מה שנקרא, העבודה בחרה בי ואז כמובן שחזרתי. עשיתי איזה קורס רפתנות והבנתי שיש מה ללמוד וילכן צאתי לקורס הנדסאי בעלי חיים ברופין. חזרתי משם נשוי עם אישה בהריון. גרנו בגינוסר ועבדתי ברפת חנתון, לאחר שנה חזרתי לנהל את רפת גינוסר".

כוח אדם כוח אדם כוח אדם

רפת בעלת מכסה של כ-4 מיליון ליטר לשנה, כ-330 חולבות, מכון שדירת דג 24 עמדות, ירדו לפני כחודשיים ל-2 חליבות ביום, החלב משווק לתנובה. המכון של אפימילק אך עובדים עם תגים של חברת ענגס, חברה צפונית מאזור תעשיה צחר, העובדת בעיקר בחו"ל.

איך שיתוף הפעולה איתם?

יותם "מצוין, אנחנו עושים איתם דברים מאוד מיוחדים ומאוד מרוצים מהעבודה מולם ואיתם. בחברה מתמחים בהתנהגות הפרה ומאמינים כי משם בעצם מתחיל הכל. בניגוד לחברות אחרות, לא מתחילים מהמכונה אלא מהפרות". מרכז ייצור למזון עצמי, יותם "אין לנו גד"ש אז הכל נקנה בחוץ, כשקיבלתי את הרפת לניהול קנינו ממרכז מזון אך הישמשנו בחזרה את מרכז המזון ומשנת 2015 אנחנו מייצרים לבד בעזרת התזונאי חן גיל". ברפת מועסקים 8 עובדים, 2 עובדים זרים, 4 בני קיבוץ".

מקווה שהמדינה תתעשת. דרור

מרכז מזון עצמאי. הכרחי במציאות הנוכחית

והנה הגענו לבעיות?

"ולצערי יש לא מעט, אך מבחינתי הבעיה העיקרית היא ללא ספק כוח האדם המתקשר כמובן למונח ציונות או שלצערי מה שנותר מהמילה הזו. בעצם המחלבות מכניסות אותנו למצב שעובדים יהודים לא יכולים לעבוד בשבת ומכיוון שהחקלאות עוד לא יודעת לשלם כמו בהייטק וספר אם אי פעם היא תדע, קשה מאוד למצוא כוח אדם ומעבר לכך, כוח אדם איכותי ולאורך זמן".

ניסית לעשות משהו בעניין כוח האדם?

"בהחלט, אני רציתי להפעיל את הרפת ללא עובדים זרים, פרסמתי מודעות דרושים, אף אחד לא בא. אם אני רוצה למשוך ילד אחרי צבא, הסיכוי לכך הוא אפסי, גם דור שלא רוצה ללכלך ידיים וגם לא משתלם לו כלכלית. אני חושב שאם ישתלם להם מבחינה כלכלית הם יסכימו להתלכלך. לצערי האידיאלים נגמרו, זה לא קיים יותר ואנחנו חייבים להתעדכן, להסתגל למצב ולייצר פתרונות שיביאו כוח אדם לרפת החלב, אחרת המצב פשוט קטסטרופה. השוקת כבר שבורה, אין עתודת ניהול, אין כלום, אם אני מסתכל לענף בעיניים אני מודאג. אולי מתוך משבר מאוד גדול יצמח כאן משהו חדש טוב יותר. גם הקיבוצים צריכים להתעשת ולהבין את המצב ולייצר פתרונות תואמים".

מערכת צינון חכמה

הדילמה התמידית כיצד, מתי ואיך, לצנן את הפרות בקיץ, זו אחת השאלות הפופולריות ביותר בענף. על ההשפעה המיידית של איכות הצינון על כמות ואיכות החלב, אין כבר ויכוח, השאלה שנותרה היא רק על ה-איך. יותם מאמין שברפת שלהם, הם עלו על הדבר האמיתי.

דילמת הצינון בכלל ובקיץ בפרט?

"כן, זו בהחלט מהשאלות החשובות שלנו בענף. מאז שאני ילד שפכו כאן כמויות של מים על צינון והאמת היה לי חלום למצוא את הפתרון האולטימטיבי לנושא זה. הרי כולנו מוליכים את הפרות בלי סוף, הלוך חזור לצינונים, שהרי צינון באבוסים כולם יודעים לעשות, אך אצלנו בעזרת חברת ענגס, פיתחנו מערכת צינון חכמה הפועלת בצורה וולנטרית לפי פרות. אם יש פרות היא עובדת, אם אין אז לא, היא בעצם פועלת כל השנה. המערכת מזהה את הפרות לפי התגים וכך

עברו ל-2 חליבות ביום. רפת גינוסר

היא מווסתת את הצינון לפי הפרה ומצב החום. זו מערכת חכמה והפרה מחליטה אם היא זקוקה לצינון. המערכת הזו מבחינתי עשתה מהפיכה, כל הפרמטרים השתנו ועצם זה שאני לא צריך להביא בקיץ פרות לצינון, גרם לי לעבור ללא חשש לשתי חליבות ביום".

מערכת ביוב ושפכים?

"אנחנו מייבשים בקיץ את הזבל של המדרכים, הזבל נאגר במחסן זבל ומועבר בחורף לכל מני מגדלים באזור. לשפכי מכון יש מפרדת מוצקים ומשם זה עובר למת"ש ליבנים. לצערי אין כיום מתקן אחד העושה את העבודה, כולם פתרונות חלקיים ומאוד יקרים עם תחזוקה מאוד גבוהה".

עתיד הרפת בגינוסר?

"הקיבוץ הגיעה להחלטה שהרפת נשארת, הגיעו להבנה שהרפת ענף מניב ואנחנו מתכננים השקעות ומקווה שזה יצא אל הפועל. על הפרק להגדיל סככות, אנחנו על הקצה מבחינת מקום. היום אני בעצם לא יכול לעשות כלום, לא לגמול עגלים ובעצם לא יכול להגדיל את ההכנסות שלא מחלב".

עתיד הענף?

לצערי אני חושב שענף לקראת משבר שיביא, כך אני מקווה, לדברים טובים ודרך חדשה. נושא כוח האדם, חייב להימצא פתרון, מגה רפתות שלדעתי יחסלו את הענף כמו שאנחנו מכירים, כולל הרבה ישובים הנשענים על רפת, הרי זה לא רק הרפתנים, אלא ענפי חקלאות שלמים הנשענים על הענף. ודבר לא פחות חשוב, תחליפי החלב המאיימים על החלב שלנו. אבל אני אופטימי. כל רפורמה שהיתה הצעידה אותנו קדימה. חייב להיות אופטימי. נושא הקיימות, רווחת הפרה, זה הנושא הבא שעל הפרק לדעתי". ▲

רפת קבוצת כנרת

קבוצת כנרת, 1913, קיבוץ מופרט משנת 2008, מתפרנסים בעיקר מחקלאות, בננות שקדים ובימים אלה שותלים 500 דונם חרובים ותיירות •

"הרפת ענף מאוד מרכזי בכלכלת המשק ויש לנו תוכנית אב להגיע ל–800 חולבות, כולל הקמת מרכז מזון חדש, 2 סככות לעגלות ופרות ויונקיה, ייעודית ליונקים"

מוכן כבר עם התוכניות להגדלת הרפת. רון

לפני כשנתיים ביקרנו ברפת, ממש לקראת סיום העבודות על מכון החליבה המרשים, בהשקעה של כ–8 מיליון שקלים, קרוסלה, 40 עמדות. כיום רון כנרתי, מנהל הרפת לא מבין איך הם עבדו בעידן טרום המכון החדש "חבל על הזמן, זה פשוט עולם אחר, משנה מציאות ותודעה, אורך החליבה התקצר משמעותית ובמפתיע יש כרגע יותר חלב לא יודע אם זה קשור למכון. כל התפעול, זה לא רק החליבה, הכל נעשה במהירות ויעילות. 4.6 מיליון ליטר לשנה, לא כולל אומנה של מיליון ליטר מרפת שניידמן מהמושבה כנרת ועדיין יש חריגה של 850 אלף. אנחנו כעת במו"מ מתמשך להגדלת הרפת".

הרפת בקיבוץ?

"הרפת ענף מאוד מרכזי בכלכלת המשק ויש לנו תוכנית אב להגיע ל–800 חולבות, כולל הקמת מרכז מזון חדש, 2 סככות לעגלות ופרות ויונקיה, ייעודית ליונקים. אנחנו מאמינים בענף ומאוד רוצים מגדול ולהשקיע".

בעיות?

"כמו לכולם אך בעיקר, יש בעיה עם דור צעיר שלא רוצה לבוא לרפת ולכן הכיוון הוא להכניס כמה שיותר טכנולוגיה לרפת, מיכון חוסך כוח אדם ואז אולי יבואו גם בני הדור הצעיר. ומאוד יכול להיות שאנחנו צריכים לשוב על צוות קטן ומקצועי שיתוגמל בהתאם".

ענף החלב?

"כולם אומרים שזה הולך לכיוון ביטול המכסות ומחיר המטרה, אני מקווה שחלב תמיד יצרכו והכל עניין של איך, כמה ומחיר הרווח". ▲

המשך בעמוד 70 >>

עולם היונקים של הרמן

Urban

ממשק ניהול יעיל
ונוח לשימוש

עגלה מפסטרת
לחלוקת חלב

מיינקת Alma Pro

מדחום רקטאלי
לבקר

ציוד נלווה ליונקיות

הרמן פרוג'קט (ע.נ)

המיכון 3, באר טוביה 83815, טל. 08-8505353 | פקס. 08-8505355
עודד: 050-4477739 | יורי: 050-3242322 | אלדד: 050-5414414 | מומו: 050-5413560
חפשו אותנו ב הרמן שיווק בע"מ | www.herman-marketing.co.il

רפת קיבוץ דגניה א'

דגניה א', הקיבוץ הראשון בארץ, שהפך לסמל להתיישבות הציונית החדשה בישראל. הוקם בשנת 1910, קיבוץ מופרט, נשען בעיקר על חקלאות, מטעים, בננות, לול וכמובן רפת. הנהנית מהתואר, הרפת הקיבוצית הראשונה בארץ •

הסיפור הוא התייעלות. ישראל

ואם מישהו עדיין מחפש סמליות, או עדות לשינויים החברתיים, כלכליים העוברים על החברה הישראלית, הרי שישראל ג'יליירס שגדל בבית שאן יכול בהחלט להיות דוגמא מוצלחת במיוחד. כמי שנולד בעיירת פיתוח, על כל הקלישאות והיחסים המורכבים עם הקיבוצים, ישראל מנהל כיום את הרפת הקיבוצית הראשונה בארץ, ועושה זאת בהצלחה מרובה. למי שתהה באשר לשם משפחתו הייחודי, הרי שהוא נולד בעקבות סיפור אהבה בין סבו, נוצרי צרפתי לבין אלג'יראית יהודיה, שהסתיים בגיור, חתונה, לימודי רבנות\ שבסופו של תנהליך הפך סבו ליהודי דתי אדוק. ישראל 50, כיום חבר קיבוץ דגניה א', נשוי לשירי בת קיבוץ ואב לשניים, חייל ונערה לפני גיוס. בגיל 14 הבין שהוא לא אוהב לגור בבית שאן, ישראל "רגע לפני הטכני בחיל האויר החלטתי שאני בעצם מעדיף פנימיה חקלאית וכך הגעתי לפנימיה החקלאית מאיר שפיה, משם התחלתי ברפת והבנתי שחלב זה לא רק בשקיות ומאז אני מתבוסס בחרא של הפרות" אומר ישראל בחיוך. הוא עבד ברפת מיצר בדרום רמת הגולן, הגיע לרפת דגניה בשנת 95, החל כיונקיסט ובשנת 2007 החל לנהל את הרפת. רפת בעלת מכסה של 4 מיליון ליטר, 370 חולבות, 3 חליבות ליום, חלב לתנובה. מכון חליבה ששודרג לפני כשנתיים משדירת הדג 28 עמדות למכון פרלל 40 עמדות, כהכנה לרובוט חליבה של אפיקים.

מתכוננים לרובוט החליבה

למרות חוסר ההצלחה, בלשון המעטה של רובוט החליבה בישראל, ברפת דגניה א', מאמינים כי עם הטכנולוגיה המתאימה, רובוט החליבה יצליח בארץ ולא רק. ישראל "לפני כשלוש שנים היו שמועות שחברת אפיקים מפתחת רובוט חליבה ומאוד עניין אותנו הנושא הזה, אני מאלה המאמינים

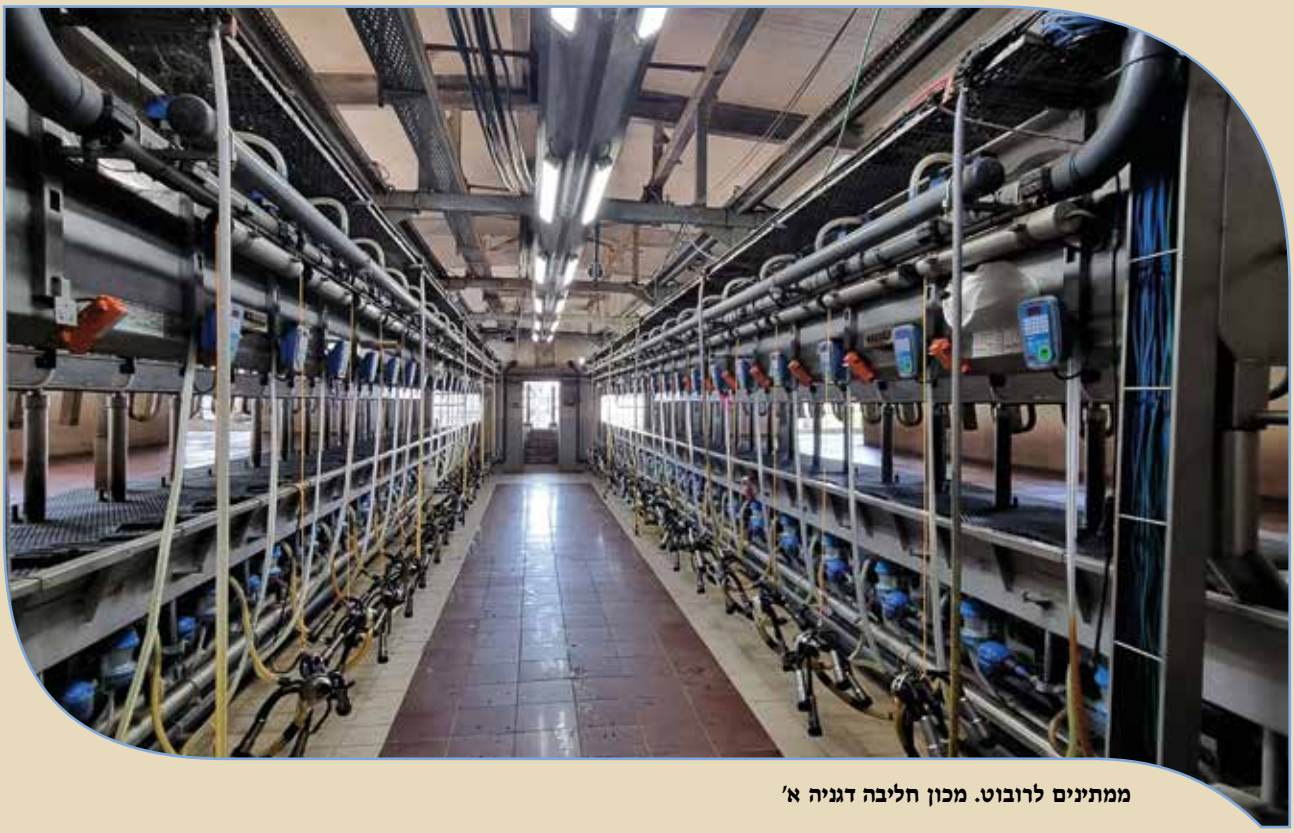

ממתינים לרובוט. מכון חליבה דגניה א'

כי עם הרובוט הנכון, רובוט החליבה ישדרג את הרפת. לאחר שיחות עם אפיקים, לפני כשנתיים הפכנו לרפת ביתא של חברת אפיקים. הם מתקדמים לאט, אבל אני מאמין במוצר וממתין לו. בעצם כל המחשבה שלי ללכת על רובוט, זה בין השאר המחשבה של המחסור הקבוע בכוח אדם. לפי החברה הרובוט יחסוך שני תקנים של משרות ואני בעד. בגדול, אני

הרפתנית הראשונה מרים ברץ

לגמרי מודרניזציה וטכנולוגיה, כמה שיותר, כל החקלאות הולכת לשם וכך גם רפתות החלב". לרפת דגניה א', יש מרכז מזון עצמאי וברפת מועסקים 2 עובדים זרים, 2 סטודנטיות מאפריקה ו–2 ישראליות. ישראל "אנחנו מאכילים בשותפות עם דגניה ב' וזה לדעתי סיפור של שיתוף פעולה מוצלח ולא מובן מאליו"..

ספר על שיתוף הפעולה עם דגניה ב'?

"היום הסיפור הוא התייעלות הרפתות, ולכן עקב הצורך בהתייעלות והרצון להרוויח יותר כסף החלטנו בשתי הרפתות, לקנות כלי סלפ אחד ולעבוד ביחד ובכך להקטין הוצאות של כלי וכוח אדם. אנחנו עובדים כבר 13 שנים וניתן להכריז על הצלחה גדולה לדעתי זה חוסך המון כסף בשנה".

זקני הקיבוץ לא התנגדו?

ישראל מחייך "קשישי הקיבוץ התנגדו מאוד, החבר'ה עם הדעות הקדומות, אבל לשמחתי ההצלחה הצליחה לעבור ואנחנו שמחים על כך בכל יום מחדש".

ומה הבעיות העיקריות שלכם?

"אהה זה ברור, כוח אדם כוח אדם וכוח אדם, זו פשוט בעיה קשה ביותר שלא הצלחתי לפתור. ולצערי, לא יהיה פתרון אלא להגדיל את מכסת העובדים הזרים ולשאוף ולהכניס לרפת כמה שיותר רובוטיקה, אני לא רואה פתרון אחר. אנחנו רפת מרוויחה ובעיית כוח האדם קשה ומקשה עלינו ביותר".

צינון קיץ, הלחות כאן קשה?

"נכון, אנחנו סובלים מלחות, אז הרבה מקלחות בקיץ ועובדים בעיקר בערבים ובלילות, הפרות סובלות אבל אנחנו עוברים את זה".

שפכים וביוב?

"יש לנו מפרדה ובוחנים מתקנים כל הזמן, נכון לעכשיו משלם קנסות, פשוט אין מתקן המספק פתרון קרוב לאידיאלי".

הרפת בדגניה יציבה?

"כן, לשמחתי ממש כן וזאת למרות הבעיות וחוסר הוודאות. זו רפת עובדת, פועלת ומרוויחה. וכך הרפת יציבה ובטוחה. אנחנו השקענו בשנתיים האחרונות במכון חדש, סככה חדשה ושתי חצרות צינון חדשות, ככה שההשקעות הסתיימו בשנתיים הקרובות".

אשמח לעוד בנות ברפת. תהל

הכוח הנשי

תהל מרום, 27, בת משק דגניה א', מס' 2 ברפת אחראית על החולבים, חליבה, בריאות העדר והיונקיה. תהל, אם אתם חובבי טריוויה, הרי שהיא ממשיכה את דרכה של מרים ברץ, הרפתנית הראשונה בארץ שהקימה אי שם בתחילת המאה הקודמת, רפת על טהרת הכוח הנשי. על הסיבות שהביאו אותה לרפת, עונה תהל "אין באמת סיבה, פשוט מילדות הגעתי לעבודה ברפת וכך זה החל וזה ממשיך עד היום". תהל עשתה קורס על רפת החלב, בריאות העטין ומכון חליבה. את רואה את העתיד ברפת? "לזמן הקרוב, כן, בשנים הקרובות ככה נראה לי. אני לא דואגת כרגע לעתיד הרפת. הרפת שלנו עובדת, מתפקדת ומצליחה, אני מתמקדת בעבודה שלי ובהתמקצעות והקידום שלי".

עוד נשים ברפת?

"ברור, אבל זה מאוד אינדיבידואלי, צריך לאהוב את זה, זו לא עבודה קלה, אבל מתגמלת, לפחות אותי. בטח שאשמח לעוד בנות בענף, אנחנו יכולות השאלה היא ברצון".

לאן הולכת רפת החלב?

"מתי שהוא יפתחו המכסות והגודל כן קובע, אני רואה מיליונרים שייקחו שטחים בנגב ויפתחו רפתות ענק. לא יהיה מקום למושבניקים וקיבוצים בפריפריה. לדעתי אנחנו צריכים להקים תנובה חדשה, לחשוב על הקמת מחלבה לרפתנים ולראות איך אנחנו שומרים על עצמנו ועל הפרנסה שלנו". ▲

המשך בעמוד 74 >>

צמח תערובות
מקבוצת צמח שאן

תופרים חליפה לצרכים שלך

- שומן מוגן פלמיטית 70/20 בחליפה
- ראשונים בחומצות אמינו מוגנות בחליפה
- שירות הכנת תחמיצים
- הפעלות מקומיות של מרכזי מזון

עיצוב: מיכל ואלה

04-6709597 | Zemach Feed Mill | zmf.co.il

רפת קיבוץ דגניה ב'

דגניה ב' הוקמה בשנת 1920, מאז כשנתיים קיבוץ מופרט, מתפרנסים בעיקר מחקלאות, מטעים, בננות, אבוקדו, שקדים, מנגו, תמרים, גד"ש ורפת הנחשבת לעוגן מרכזי בכלכלת המשק •

משה (מוקי) רוטמן יליד דגניה ב', 60, נשוי לסיגל, לזוג 3 ילדים, שני בנים ובן, ונכדה בת שנתיים. מוקי נזכר איך ומתי נגיע לרפת "למרות שזה היה מזמן מאוד, אני זוכר כי לאחר צבא, ממש בחופשת השחרור שלי, קרא לי מרכז המשק ואמר שחסרים עובדים ברפת וזה רק עניין של לכמה חודשים של מחסור זמני. מאז אני כאן ועוד לא אמרו לי אם אני מתאים או לא" מחייך מוקי. מאז הוא ברפת, כיום אחראי על בריאות ופוריות, מספר 2 של יגאל דרורי. רפת עם 430 חולבות, בעלת מכסה 4.3 מיליון ליטר מכסה לשנה, מכון ישן, שדירת דג 14 עמדות בכל צד, אפימלק, 3 חליבות ביום, החלב לתנובה. מרכז מזון עצמאי. 4 עובדים זרים, 6 עובדים קבועים.

בעיות

"בעיקר המחסור הקשה בכוח אדם מקומי, איכותי שירצה לעבוד ברפת, זה חסר. וכמובן תכנון אסטרטגי ארוך טווח. אני מדבר על הרפת שלנו, לראות ולתכנן היכן נהיה בשנים הקרובות. הרפת שלנו היא קיבוצית גדולה וצריך לשאוף לגדול, זה הפתרון לטווח ארוך. הייתי רוצה לראות השקעות גדולות יותר ברפת, מכון חליבה, סככות, ציוד, בינתיים יש רק תוכנית שכל הזמן מדברים עליה".

צינון בקיץ?

"מתחילים לקראת סוף אפריל, בשיא הצינון 3 צינונים ביום לא כולל חליבות. הבעיה אצלנו זו הלחות הכבדה, אך מתמודדים".

בנסיעה לאורך כביש 90 נדמה כי הממשלה שכחה, מהפריפריה?

"זה נכון וזה מצער מאוד, אין השקעות של הממשלה כאן, אנחנו כמו נטע זר, לא מפתחים, לא באים לקראת, שום דבר. לצד זה יש את הרגולציה, סיפור העסקת בני נוער, הכל קשה וחבל. במקום להשקיע בפריפריה הממשלה כאילו נלחמת בנו. החקלאים כאילו לא רצויים וזה חבל".

אם כך, הרפת לאן?

"למזלי ולשמחתי, הרפת אצלנו יציבה ומקווה שהיא תישאר עוד הרבה שנים". ▲

> על היחס לפריפריה, מוקי "במקום להשקיע בפריפריה הממשלה כאילו נלחמת בנו. החקלאים כאילו לא רצויים וזה חבל"

הממשלה שכחה אותנו. מוקי

aerea אראה

עושה את ההבדל...

PUSHER

חדש!! מנוע חשמלי חזק ושקט במיוחד!!

- ✓ מקרב הופך ומפנה את המזון לשני הכיוונים
- ✓ חיסכון של אלפי שקלים בשנה בתפעול
- ✓ 6 שעות עבודה רצופה
- ✓ טעינה מהירה
- ✓ טיפול פעם בשנה

אותו הכלי המוכר רק בשקט

WWW.AEREA.CO.IL

מכירות: 050-7545992 | שרות טכני: 054-5200101

אראה בע"מ ת.ד 199, שרונה 1523200

aerea@aerea.co.il 053-7970641 04-6708501

אורי שמרת מנכ"ל MSD
"בעתיד הקרוב נראה טכנולוגיות חדשות בענף"

ראובן זלץ

אורי שמרת, מנכ"ל החטיבה לבריאות בעלי חיים ב-MSD מהחברות הגדולות והמשפיעות בענף, משרטט את התקדמות הטכנולוגיה ומבטיח חידושים כבר בעתיד הקרוב בתחום הפרות החולבות •

אורי שמרת
נשוי לרותם, אבא לרוני בת 7 ולתאומים, הראל ויובל. בעל תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה בהצטיינות יתרה ותואר שני במנהל עסקים מאוניברסיטת ת"א. שמרת החל את הקריירה בהתמחות בראיית חשבון ב-KPMG אחד מ-4 הפירמות העולמיות הגדולות ביותר בראיית חשבון. שמרת "לאחר שנה, החלטתי לנסות להגשים חלום ולהתקבל לאגף תקציבים באוצר. לאחר תהליך סינון וקבלה שערך מספר חודשים, התקבלתי לאגף, ועזבתי את ההתמחות באמצע. אז אני לא רואה חשבון". שמרת עבד שנים באגף תקציבים, אותה הוא מגדיר "התקופה הכי מעניינת, מאתגרת ומספקת בחיים שלי. אגף תקציבים זה מקום מדהים - יחידה קטנה במגזר הציבורי, המונה כ-50 כלכלנים שעובדים לילות וימים על מנת לשפר את החיים של תושבי ישראל".

MSD חברה ציבורית בשווי של כ-250 מיליארד דולר. החברה נמנית בין חמשת חברות התרופות המובילות בעולם בתחום בני האדם והחברה השנייה הגדולה ביותר בתחום תרופות לבעלי חיים. לחברה 68,000 עובדים והיא פעילה בלמעלה מ-140 מדינות. בישראל ישנם כמה מאות ביחידת המו"פ והייצור העולמי של טכנולוגיה ופתרונות לבעלי חיים אשר נמצאת בנתניה וכ-30 בחברה המסחרית האחראית על המכירות והשיווק בישראל. כיום הטכנולוגיה מתרכזת במכוני חליבה ובתגים לפרות חולבות. יש לנו תוכניות להתרחב וכן להביא טכנולוגיה נוספת ואיכותית יותר בתחום הפרות החולבות.

מעבר ל-msd

בשנת 2018 MSD העולמית רכשה את תאגיד אנטליק, אשר כלל בתוכו את חברת SCR בסכום של כ-3.7 מיליארד דולר. זו הייתה רכישה אסטרטגית של החברה שבחרה להיכנס לתחום הטכנולוגיה בבריאות בעלי החיים. מאז הרכישה החברה הגדילה משמעותית את השקעותיה בתחום הטכנולוגיה, יותר מהכפילה את מספר העובדים במו"פ בישראל וביצעה מספר רכישות משמעותיות של חברות נוספות, על מנת להיות חברה הטכנולוגיה מספר 1 בעולם בתחום בריאות בעלי החיים. החברה רכשה לפני שנה את הנכסים של החברה הניו זילנדית LIC AUTOMATION הכוללים, בין היתר, סנסורים לבדיקות החלב, לרבות תאים סומטיים בחלב. לאור קצב הרכישות, אני משוכנע שנראה רכישות נוספות בתחום בעתיד הקרוב. מעבר לכך, החברה היא הבעלים של ALLFLEX שמספקת בישראל את כל תגי ה-EID לפרות וכמיליארד תגים לחיות ברחבי העולם.

שת"פ עם מוסדות הנהלת הענף. איציק שניידר

דני קולבר תחום טכנולוגיה ותרופות ענף בקר

מה באשר לפעילות עתידית?

שמרת "החברה משקיעה הרבה משאבים במחקר ופיתוח ברפת החלב וגם בתחומים נוספים. אחת הרכישות של החברה הייתה חברת IDENTIGEN שמאפשרת, באמצעות DNA, ללקוח הסופי לדעת בדיוק מהיכן הבשר שהוא אוכל הגיע, למשל הסטייק שהוא אוכל. מדובר בשלב נוסף של שקיפות ללקוחות – שיוכלו לדעת בדיוק מהיכן הבשר המגיע וביכולת

ארוע חיבור MSD ו-SCR בהנחיית אומן החושים ליאור סושרד

מעקב על הבשר ובתחנות שהוא עבר בעולם. בימים אלו ממש, הגיע הנשיא העולמי של MSD ANIMAL HEALTH , מר ריצ'רד דה לוקה, יחד עם צוות ההנהלה שלו למרכז המחקר והפיתוח שלנו בנתניה לראות במו עיניהם את הפיתוחים החדשים המפותחים בישראל וזה לדעתי אומר הכל. אני משוכנע שכבר בעתיד הקרוב נראה טכנולוגיות חדשות מגיעות לשוק.

היתרון לרפתן הישראלי?

"לרפתן הישראלי יש ייתרון גדול שכן זו הפעם הראשונה שיש חברה בינלאומית גדולה, שמשקיעה מיליוני דולרים במחקר ופיתוח של טכנולוגיה לטובת בריאות בעלי החיים. חלק גדול מהניסויים שמובילים לטכנולוגיה פורצת הדרך אנחנו מבצעים בישראל, כך שהרפתן הישראלי נהנה מזכות הראשונים להשתמש בטכנולוגיה החדשנית ביותר. בעתיד, אני מאמין שהחברה תוכל למנף את הטכנולוגיה גם לשימוש נכון יותר ויעיל יותר בתרופות ובחיסונים של החברה.

מבנה החברה החדשה?

החברה מחולקת היום ל-3 יחידות, **חיות מחמד** בהובלת ד"ר טל ליפשיץ, **עופות** בהובלת ד"ר יוגב פיאסטון ומורן, **פרות חולבות** בהובלת דני קולבר. אשר אחראי גם על תחום הטכנולוגיה וגם על התרופות ברפת".

האם צפוי שת"פ עם חברות נוספות ואם כן, באיזה כיוונים?

"החברה בוחנת כל הזמן שיתופי פעולה עם חברות נוספות וכן רכישות של חברות נוספות. ישנו פיתוח עסקי הנמצא בישראל והוא פעיל מאוד, ואני מאמין שנראה רכישות נוספות, בעיקר בתחום הטכנולוגיה, בזמן הקרוב. אין לי ספק ש-MSD ANIMAL HEALTH , תהיה החברה המובילה בתחום הטכנולוגיה בבעלי חיים, בכל הזנים, כפי שהיא מובילה עולמית כיום בתחום התגים לפרות חולבות. רק לשם השוואה, MSD מוכרת היום בעולם יותר תגים לפרות חולבות מאשר כל המתחרות שלה ביחד".

אנא הסבר החיבור עם וטמרקט ואופן העבודה המשותפת?

"וטרמקט הוא המפיץ של התרופות והחיסונים שלנו בישראל לבעלי החיים. מהניסיון שלי, אני יכול לומר בלב שלם כי מדובר בחברה המקצועית ביותר בהפצה של תרופות וחיסונים, בכל הקשור לתנאי ההובלה והשירות".

שת"פ עם מועצת החלב והתאחדות יצרני החלב?

"כן כבר היום כאמור יש שיתוף פעולה ומחקרים של MSD ברפת הישראלית. אני בהחלט רואה שיתוף פעולה פונטציאלי בין MSD להתאחדות יצרני החלב. הרפתן הישראלי הוא הרפתן המצליח בעולם מבחינת תוצאות - זו עובדה שאנו גאים להיות חלק ממנה. אחת הסיבות העיקריות זו התרבות של השימוש בטכנולוגיה והשיתוף במידע בישראל הודות לארגונים כמו מועצת החלב, שיאון והחקלאית. בנוסף, הרפתן הישראלי אוהב לאמץ טכנולוגיה חדשנית ויודע למנף אותה כך שתתן לו ערך מוסף. משכך, אני משוכנע שנראה שיתופי פעולה בישראל". ▲

רוברט ברגר

חירוץ בטון

ברכות
למשתתפי
כנס הבקר

חיספוס שבילים
ומשטחי בטון
למניעת החלקה

berger.robert.fan@gmail.com

052-3265113

רוברט ברגר

אייל ברייר
"מהפכת הרפת המושלמת The Meadow Sense בדרך"

ראובן זלץ

קחו רגע ותחלמו על הרפת המושלמת, חסכונית, מדויקת, איכות וניצול מקסימלי של תנובת חלב ופרות שמחות הצוחקות כל הדרך לאוכל. עכשיו תפסיקו לחלום כי לדברי איל ברייר, המהפכה כבר כאן או אם תרצו, הרפת המושלמת, בשלבי תכנון וביצוע מתקדמים, הפיילוט כבר עובד. כעת, לאחר קבלת תוספת לגושפנקא ממועצת החלב העולמית IDF, ומנהל קמפוס הרפתנות של הולנד Mr. Kees De koning איל ממשיך במרץ קדימה ואומר "אין לי ספק כי בעתיד הלא רחוק רפת שלא תפעל כך, לא תשרוד". ואם אתם מכירים את איל, כבר הבנתם שצריך להאמין לו. חשיפה ראשונה •

אין לי ספק כי זו רפת החלב העתידית. איל ברייר

איל ברייר, 70 בן כפר מונאש, האב, צבי, ניצול שואה מהונגריה, האם עלתה בגיל שנה מעירק. ברייר, משפחה חקלאית, בעבר כך מספר לנו איל, פעלו בכפר למעלה מ-60 רפתות קטנות, כיום נסגרה גם האחרונה. אם תרצו, זה בעצם הסיפור העצוב של הרפת המשפחתית בישראל, בעידן הקפיטליסטי חסר הרחמים והחמלה. איל התגייס ב 1970 לחיל קשר ומאז עוסק בתחום האלקטרוניקה, הוא נשוי למיכל בת כפר מונש, איל "במהלך השנים היו בכפר מונש 17 חתונות בתוך הכפר, כנראה יש כאן משהו הגורם לחתונות בינינו", מחייך איל. לזוג 3 ילדים ושבעה נכדים. "אני סבא במשרה קלה" מציין איל.

המוח היהודי ממציא לנו פטנטים

ניתן לומר די בוודאות כי כל עוסקים בענף החלב, השם איל ברייר מוכר לו ברמה כזו או אחרת. אפשר גם לציין בשיא הצניעות כי הפיתוחים של איל, תרמו ואף שינו את רפת החלב בישראל ובעולם כולו. ורק לרענן את הזיכרון הקולקטיבי, בשנת 1976 הקים איל את חברת s.c.r יחד עם מאיר רבינוביץ ועוד 2 שותפים אחרים. המוצרים הראשונים היו פשוטים כמו פולסטור לחליבה, סנסור העוצר חליבה ועוד. אך הכל השתנה בשנת 89 כאשר איל וצוותו ובמיוחד בהמשך אורי בן מנחם איש תוכנה סופר מוכשר יוצא 8200 שזכה באי אלו

הפרות אוכלות ונחלבות

איל "אנחנו מתכוונים להפעיל אותה ב-2023 ואנחנו רוצים למכור רפת ראשונה בארץ כבר בסוף 2023 2024"

פרסים עסקו בפתוח מד החלב האופטי אותו המציא איל ומאז וממש כיום הוא נחשב למד החלב הנמכר ביותר בעולם והוא מוצר דגל בחברה. מוצר נוסף ואף בולט יותר, תג צוואר, לגילוי ייחומים של פרת החלב, כאשר עד לפיתוח התג, התג צוואר נחשב לשיטה הפחות נכונה ובעלת ביצועים ותוצאות

BlueVet® Patented
בלו-ווט

לחיטוי ומניעת דלקות עטין

- חוסך בעלויות ובמקום אחסון
- פועל בצורה מתמשכת על כל סוגי המיקרואורגניזמים (כולל פטריות, חיידקים, נבגים ונגיפים)
- בעל סמן צבע כחול (לסימון המקום המטופל לבטיחות)
- מותג בשימוש בינלאומי
- ידידותי לסביבה ולחולב
- לא מגרה ולא מייבש את העור (pH 5.5)
- מתאים לחיטוי לפני ולאחר החליבה
- אינו מכיל יוד
- לא שאריתי

Concept

באישור השירותים הווטרינרים מס. 910

ISO 9001:2015 ISO 13485:2016

קונצפט לרוקחות בע"מ טל. 09-7667890 | לקוחות הצפון: אלי 052-2360951 | לקוחות הדרום: הורציו 054-4972362
www.concept-Rx.co.il

איל עם התעודות והפרסים בכנס בהודו

איל "בעצם בשיטה שלנו, פרה שהיא עתירת חלב ובשיא התחלובה שלה, יכולה להיחלב גם 5 פעמים ביום וכל פרה תיחלב לפי מרווח הזמן מהפעם הקודמת, המחשב יספר לנו הכל"

דלות. כאמור, לאחר 8 שנות פיתוח הצליח איל עם צוותו לפתח ולייצר תג צוואר הנחשב לטוב בעולם וכיום עם תפוגת הפטנט הוא הועתק ע"י חברות נוספות שמנסות לנשוף בעורף, הצלחת התג יסודה ביכולת להבין את פעילות הפרה השונות, ובעיקר ככל שהדבר קשור לגילוי ייחומים מעולה האם היא משחקת או אוכלת. בשנת 2015 החברה נמכרה במיליארד שקל לקבוצת משקיעים מאירופה. ואיל ממשיך עד היום לשמש כיועץ חיצוני ל-s.c.r כיום בבעלות חברת Merck העולמית הממשיכה למכור בהצלחה גדולה את המוצרים שפותחו במקור על ידי איל וצוותו. אך המוח היהודי לא מצא מנוח. ובשנת 2018 הקים איל ביחד עם קיבוץ איל ובהמשך הצטרפו גם אחרים את חברת Dairycs המפתחת את מה שאיל מכנה, רפת העתיד, ולא פחות.
בשיטת ה-Meadow-Sense בחברה מועסקים כ-30 עובדים מהם 27 מהנדסים ואנשי פיתוח.

פרסים והוקרה

לפני מספר חודשים הציע לאיל, חברו ד"ר נדב גלאון, להשתתף בתחרות ה'סטראט אפ' של מועצת החלב העולמית. (IDF) איל "נדב העלה את הנושא במהלך אחת השיחות שלנו ואנחנו אמרנו יאללה בואו נלך על זה, מה כבר יכול להיות. וכך נרשמנו לתחרות העולמית שנערכה השנה בניו דלהי ומתוך 8 קטגוריות בתחרות, החליטו שופטי התחרות שאנחנו מתאימים להיכנס לגמר ב-4 קטגוריות שונות. והנה למרבה הפתעתי ושמחתי, זכינו להיות ה-Winner ב-2 קטגוריות. הראשונה, (development Farming) והתחום השני (Animal care) הזכיות בפרסים אלה, הוכיחו לי ולשותפיי ביתר שאת כי יש בהחלט מקום לרעיון שלנו והענף מחכה להתקדמות משמעותית כזו, אם תרצה, מהפכה ראויה בענף החלב. הזכיה וההכרה הפיחה רוח נוספת במפרשים ואנחנו ממשיכים קדימה במלוא המרץ ומאמינים מאוד במוצר שלנו". איל ממשיך ואומר "הגעתי למסקנה כי באמצעים הטכנולוגיים העומדים לרשותנו כיום ניתן להגיש לפרה החולבת תנאי אחו מלאים שכמובן גם יגדילו את תנובת החלב, את אורך חיי הפרה, תזונתה, בריאותה והיכולת לאתר בעיות בצורה אבסלוטית בזמני אמת וללא שגיאות ואת כל זה לקיים ברפתות הקיימות עם שינויים והתאמות מינימליות, תוך חיסכון גדול גם בשטח הרפת. אני חייב לומר כי לדעתי הפרה החולבת, היא יצור שונה לחלוטין מכל חיות המשק האחרות וככזו צריך לנהוג בה אחרת ותוך חשיבה מקורית על ייחודיותה". תראה ממשיך איל "פרה ממוצעת חיה כ-5 שנים, מתוכן כשנתיים עגלה ואז מבכירה בגידולה בתנאי נסיכה. הפרויקט שלנו מתמקד בממוצע שלושת השנים החשובות מבחינת הרפתן. 3 שנות תחלובה הממוצעות (יש פרות שנחלבות גם מעל 6 תחלובות ויש כמובן גם פחות משנה) כשבעצם בתקופה זו אנו צריכים למקסמם את הפוטנציאל". הפרויקט של איל וחברתו שם דגש על תנאי חייה של פרת החלב".

מה התנאים ההכרחיים לרפת טובה?

איל "צריך להקפיד על 4 תנאים, מגורים ברמת מלון 5 כוכבים, הזנה מתוכננת ומדויקת ברמה של מסעדת יוקרה, רפואה ברמת VIP וכמובן מנהל רפת ברמת מנכ"ל מצטיין. ללא 4 התנאים הללו, פחות ממושלם, הרפת פחות טובה והתוצאות בהתאם". אלמנט נוסף ועיקרי מבחינת רפת העתיד על פי איל "כוח האדם ברפת מצטמצם משמעותי, כל צוות החליבה וסביבתה, יורד ובעצם כל ניהול הרפת מקבל מימד אחר ושונה ממה שידענו. נוח יותר, מדויק יותר ויעיל וחסכוני הרבה יותר".

התנאים לרפת מושלמת

אז מה היא בעצם ה'רפת המושלמת' לפי איל ברייר ועד כמה היא רחוקה מהמציאות ומפעילות. מדוע דווקא חברת Dairycs תעשה את המהפכה הגדולה ברפת החלב ותשנה לחלוטין את פני רפת החלב בעתיד הלא רחוק. איל "בעצם לאור הותק שלי בענף והבנתי אותו גיליתי, כי כל רפת הקיימת בעולם כיום, קמה ומתוכננת תמיד סביב המחשבה איך לחלוב ולהוציא את החלב מהפרה. יש 2 שיטות לחליבה, הנפוצה ביותר, הרפתן צריך להוביל את הפרות 3 פעמים ביום ולבצע את החליבות, זה עבודה רבה הן לרפתן והן לפרה ו"גונב" לפרה מהזמן החופשי שלה, בין 5 ל-8 שעות ביממה תלוי ברפת. זה בעצם הפתרון הנפוץ ביותר הקיים כיום ובעצם חיים איתו טוב, כמו ממש כפי שחיו פעם טוב עם סוסים ועגלות, או קטרי קיטור. ויש את האופציה הרובוטית שלא הצליחה בישראל, בעולם בסה"כ, זו הצלחה עסקית יפה אך אינה מנצחת מקצועית כפי שהחברות המפתחות קיוו, אם כי החברות הגדולות מתפרנסות לא רע מהעניין", אומר איל בחיוך. באשר לחוסר ההצלחה של הרובוט ברפת החלב הישראלי אומר איל "היות והרפת הישראלית בעיקרה מאוד טובה ומקצועית מבחינת ביצועים, העבודה עם הרובוטים הסטטיים בסופו של יום גרמה בשורה תחתונה לירידה בביצועים, עלות מול תועלת. החליבה באמצעות רובוט נייח, שהפרה חייבת להגיע אליו בכוחות עצמה למקום

שאינו טבעי לה לבוא אליו, יוצרת בעצם סוג של אי סדר ואי יציבות בהגעעות לחליבה. והרפתן מצא כל מני שיטות לאלץ אותה להגיע לרובוט, בראש ובראשונה פרוק חלקים ממנת ה-TMR עם חלק מושך לתוך הרובוט הנייח, וזה לא מספיק אז גם חצרות לכידה שרק שם יש שתיה לפרה, או כשהיא חוזרת למנוחה, המערכת לוכדת אותה והיא יכולה לצאת לאזור הרביצה רק דרך רובוט החליבה. השיטות האלה רחוקות מלהיות מושלמות והכל נעשה בעצם בסוג של אילוץ. ולכן המצאנו את השיטה שלנו, שבה הפרה בעצם לא באה לחליבה, אלא החליבה אם ניתן לומר זאת, באה אליה. למעשה הפרה באה לאכול "במסעדה" ועל הדרך היא נחלבת בזמן האוכל. פרה מגיעה לאכול בין 6 ל-12 פעמים ובממוצע כ-7 פעמים סביב היממה, תלוי בפרה הספציפית ובהרגלים שהיא מתאימה לעצמה לאור החופש המוחלט לאכילה בכול עת, הן בעצם מתרגלות מהר לאכול לפי הבטן שלהם. בשיא תחלובה כ-60 אחוז מהתזונה הולך ליצירת החלב".

אתה מצייר כאן בעל חיים יונק תבוני, זה בניגוד למה שהרבה חושבים עליה כעל בהמה טיפשה?

"כן, זה נכון, זה בניגוד למה שחלקנו חושבים, הפרה היא בעל חיים פיקח, המבין עניין ומתרגלת מהר מאוד למציאות ובעיקר כשהמציאות מאוד טובה לה, היא יודעת להסתדר. בשיטה שלי, פרה חולבת בסופו של דבר רוצה לאכול ועוד פעם ועוד פעם לאכול ולנוח לנוח לנוח אפילו מעל 17 שעות ביממה כשהיא מייצרת כמויות חלב גדולות ומגלגלת בבטנה כמויות מזון בהתאם ובעצם אין כל צורך ביותר ממקום אכילה אחד לכל 5-4 פרות וגם אז עדיין ישארו מקומות פנויים בממוצע של כ-20 עד 30 אחוז מקומות אכילה ריקים. זאת אומרת אני בעודף מקום. בעצם המערכת הממוחשבת רואה בכל פעם שפרה באה לאכול, הזדמנות לחלוב אותה. הפרה באה לאכול בערך לחצי שעה+ בממוצע ולפרה אין שום בעיה להיחלב בזמן האוכל, נהפוך הוא, כולם כבר יודעים שהניצול הטוב ביותר לתפוקת חלב גבוהה, זו פרה רגועה, האוכלת ונהנית, המכונה כבר תמצא אותה כשצריך תיגש אליה כשהיא שם אוכלת ותבקר אותה למספר דקות בודדות בעוד היא ממשיכה בפרק האכילה שלה. הפרה היא חיה של הרגלים ואם ההרגלים נוחים, טובים, ונעימים לה, היא תחייך כל הדרך לחליבה, לא משנה מה".

שיטת ה-Meadow-Sense

אז מה זו בעצם השיטה שזכתה לפרסים והוקרה בינלאומית ואמורה לשנות את פני הרפת העתידית. בשיטה שפותחה על ידי איל ואם להקשיב לו, כך תיראה בסופו של תהליך כל רפת החפצת חיים. איל "מכון החליבה והרובוטים כפי שהכרנו והפועלים כיום, נעלמים ברפת העתיד, כך גם שבילי ההולכה וחצרות ההמתנה, חצרות לכידה שערי סלקציה והפרדה ועוד דבר החוסך שטח, כמו גם שינוי דרמטי בשיטת ההזנה כך שהפרה תוכל לאכול בכל רגע נתון ומתי שהיא תרצה. בעצם השיטה הזו מדייקת ומדויקת ונסמכת על ניסיון מצטבר ונאגר בליבת הנתונים המדוייקים ללא ניחושים והשערות ולמידת רפת החלב, השיטה שלנו טובה וחסכונית הרבה יותר מכל השיטות הרווחות כיום".

כל פרה תיחלב לפי כמות החלב שלה?

איל "אכן, בעצם בשיטה שלנו, פרה שהיא עתירת חלב ובשיא התחלובה שלה, יכולה להיחלב גם אפילו 5 פעמים ביום וכל

האם זו הבשורה המושלמת לרפת החלב?

פרה תיחלב לפי מרווח הזמן מהפעם הקודמת שהגיע לפרק אכילה, המחשב יספר לנו הכל. למשל, אם פרה מגיעה לאכול 7 פעמים ביום, ובממוצע כל 3 וחצי שעות וזאת במקרה גם פרה בשיא התחלובה, והמערכת תחלוב אותה לפי הצורך. לעומת זאת, פרה שהיא עמוק בתוך החליבה וכבר נחלבת הרבה זמן וכבר לא בשיא התחלובה, אפשר לחלוב אותה ברווחים של 6 וחצי עד 10 שעות. או פרה הנכנסת לייבוש, ניתן לחלוב אותה פעם ב-15 שעות ואחר כך פעם ב-20 שעות וכל הלאה. בשיטה שלנו, ידוע למערכת המידע בצורה אבסולוטית את הרגע שהפרה נכנסה לאכול, כמה היא עשויה לאכול ואז אם היא לקראת ייבוש לצמצם לה את זמן האכילה (כן יש לנו גם פטנט כזה שבעמדה שלנו ניתן חס וחלילה לא למנוע מהפרה מזון אבל בד בבד אם ריווח החליבות לעצור את אכילתה אחרי חלק מהזמן בלבד מתוך הזמן שהיא בדרך כלל אכלה וכך הלאה בהתאם) כהכנה לייבוש ובעצם אביא אותה לייבוש באפס סבל בפחות ימים, פחות חליבות ופחות מזון, ללא תכשירים ומיותר לציין כי בכך יש אלמנט כלכלי, בריאותי ורווחת פרה בצורה המדויקת ביותר".

היכן עומד הפרויקט כיום?

"בהובלתו של יונתן אשר המשמש כיום כמנכ"ל ומוביל הפיתוח, כבר באוקטובר 2020 עבד באתר ברפת איל מכלול רפת כזו בשלב שקראנו לו Mark-1 וממש בימים אלה אנחנו מסבים את הרפת באתר שלנו בקיבוץ איל לשלב Mark-2, שבה אנו בודקים, מפתחים ובוחנים את כל הצדדים בשיטה זו. יש לנו שם מעבדה תלויה מעל הפרות ומעבדה נוספת ליד הרפת ומעבדה העיקרית בפארק תעשיות ראש העין אני אבקש להדגיש כי .החברה בונה את הכל, מרמת הבורג (הכל מתוך חשיבה על ייצור יעיל ונשלטות במפעל ייצור ואינטגרציה שנקים לצורך העניין) וכעת אנחנו נמצאים בשלב הנקרא mark 2 שהוא בעצם כבר בתצורה הסופית".

נערכים למכירות בשנה הבאה

ואם הכלי ילך כמתוכנן ושום דבר לא יקרה חלילה, איל אומר לנו כי לקראת סוף 2023 או במהלך 2024 החברה תחל למכור את הרפתות הראשונות.

ומתי מדובר על מכירה והפעלת הרפת הלכה למעשה?

"אנחנו מתכוונים להפעיל שלב Mark-2 ב-2023 וממנו לצאת לשלב הביתא שלפני מכירות ואנחנו רוצים למכור רפת ראשונה בארץ כבר בסוף 2023 2024. הרפתן הישראלי קשוח בדרישותיו ולאור הביצועים המצוינים של הרפת הישראלית זה המקום הנכון לדעתנו להוכיח שהשיטה עובדת ומצליחה ואם היא תעבוד כאן ברפת החלב בישראל, הרי שאין לי ספק שהיא תעבוד בכל מקום אחר בעולם ברמות ROI ללא תחרות. אם תשאל אותי, רפת שבעתיד לא תעבוד בשיטה זו, פשוט לא תשרוד, ממש כפי שקטרי הקיטור לא שרדו". איל מסיים ואומר "חשוב לי להזכיר כאן את ארנון אושרי מכפר ויתקין שהוא הרפתן הראשון שנחשף לרעיון שלי, התייעצתי איתו רבות הלוך וחזור והוא מלכתחילה חשב ממש כמוני כי פרות יש לחלוב היכן שהן אוכלות באופן טבעי. ארנון חבר טוב ורפתן מהמקצועיים ביותר שאני מכיר".

לאור ניסיונך העשיר, איך אתה רואה את עתיד רפת החלב בישראל?

"לדעתי כל נושא החלב המלאכותי יהיה שולי, בטח ובטח בעשורים הקרובים, תשמע, אני לא מדען אך זו הערכה שלי לפי ידע אישי. כשהמשקיעים שלי שאלו אותי על הסיכונים לפרויקט, עניתי שיש רק 2 סיכונים, הראשון, שנפסיק באמצע בגלל בעיות פנימיות בחברה (מימון או כוח אדם) והסיבה השניה, שלפתע לא יצטרכו יותר פרות ורפת חלב, דבר שלדעתי לא יקרה בטווח השנים של המאה הזו. תראה, חשוב לי לומר ולהדגיש, אם היתה לי ידיעה חד משמעית שעוד קרוב ל-20 שנה לא יצטרכו יותר פרות הייתי סוגר את העסק אבל זה לא המצב. ברמת המקצועיות, רפת החלב הופכת לגדולה יותר מקצועית יותר, איכותית הרבה יותר והחלב טוב יותר, בריא ואיכותי הרבה יותר, זה באשר לרמת המוצר, כמו גם רווחת הפרה ובשיטה שלנו כל הפרמטרים הללו מתחזקים ואני גם חושב שהפרות יחיו יותר וטוב יותר. אצלנו הפרה תקבל תנאי אחו Meadow מתמידים גם הפרה הנחלבת וגם העגלה שמגדלים להיות מבכירה ופרה, בבקשה תספרו את זה לכול אבירי תנו לחיות לחיות ". ▲

תנובה

הבוקר טס לך? בקטנה!
ארוחה בקטנה
לאבנה וצזיקי עם קרקרים

McCann

קריאה לרפתנים
"בואו למקסם רווחים ולהיות שותפים במהפיכה בריאותית"

ראובן זלץ

זה בקלות יכול להפוך לסיפור סינדרלה מרגש על מאיה מקרית אתא שהקימה חברת סטארט אפ ומיפתה לראשונה בעולם למעלה מ-1500 חלבונים התורמים בריאותית למערכות השונות בגופנו. אך זה הרבה יותר מעוד סיפור, מאיה: "מתברר כי קולוסטרום הפרה נמצא תואם בכ-400 חלבונים לחלב האם וכעת אני ממתינה לרפתן הישראלי שיצטרף לדרך". מאיה אוטמזגיון אשכנזי, יש נביאה בעירה •

מאיה "המסר שלנו לשוק החלב הישראלי ולכל העוסקים במלאכה, בואו לשתף פעולה איתי בחברה שהקמנו וכולנו נרוויח מזה. בואו למקסם את ערוצי ההכנסה שלכם כדי להוביל מהפיכה בריאותית בעולם המזון העולמי"

דומה כי כיום, מרבית חברות הסטארט אפ העוסקות בתחום, מחפשות למצוא תחליפי חלב ומוצרים נטולי חלב אמיתי ומשקיעות עשרות מיליונים בתחום, כל זאת במסגרת הטרנד העולמי של איכות סביבה ושמירה על הטבע ובעלי החיים. ולכן כשאדריאנה ממועצת החלב סיפרה לי על חברת מאו-לאק מטירת הכרמל ועל מאיה, קפצתי ואמרתי, בטח שאדבר איתה. שוק הסטארט אפ הוא שוק קשוח, מרבית החברות לא מתרוממות, רק מעטות מצליחות להגיע אל האקזיט המובטח. מאיה אוטמזגין אשכנזי, מייסדת שותפה ומנכ"לית מאו-לאק, חברת סטארט אפ ביו טכנולוגית הפועלת מטירת הכרמל ומעסיקה כ-12 עובדים. מאיה נולדה מקרית אתא בת 31, בעלת תואר ראשון בהנדסה פרמצבטית ובעלת תואר שני בהנדסה ביו רפואית מהטכניון. מאיה נשואה לעידן ולזוג שני ילדים.

הכל החל בהנקה

כבר בגיל 28 כיכבה מאיה על שער המגזין היוקרתי פורבס כאישה פורצת דרך בתחום הביוטכנולוגיה תחת הכותרת

מאיה אוטמזגיון אשכנזי, יש נביאה בעירה

"30 מתחת ל-30". לא מדובר באיזה רצון זמני או מחשבה חולפת, מאיה ידעה בדיוק מה היא רוצה ולאן היא הולכת וכיום, רגע לפני הפריצה הגדולה היא רוצה מאוד לרתום את הרפתן הישראלי לעגלת ההצלחה. "הכל החל בשנת 2018" נזכרת מאיה בחיוך ילדתי את ביתי הבכורה ליאל ומתוך חוויית ההנקה נפל לי פתאום האסימון, ממש ככה, זה בא לי פתאום תוך כדי הנקה ומעייפות מצטברת. הבנתי לפתע כי חלב אם זה הרבה יותר מנוזל לבן המספק ערכים תזונתיים. והוא למעשה נוזל המכיל את כל החלבונים האופטימליים

מאיה "וכאן אנחנו הגענו לפרות החלב בישראל. קולוסטרום ולא רק מהיום הראשון, אלא עד היום החמישי, היה אחד מחומרי הגלם שנחקרו עמוקות על ידי החברה ונמצאה התאמה של 400 חלבוני קולוסטרום הדומים דמיון רב לחלבוני חלב האם השונים"

בס"ד

מלאי ענק של מאוורדי הרקולס

במחירים ללא תחרות

אל

איורור וצינון

מכירה, שירות והתקנה של כל פתרונות האיורור, צינון ועירפול

לחקלאות ותעשייה, מוסדות, גני אירועים וכו', תיקון ושיקום מערכות ניפנף, חצרות צינון

התקנת תאורת פנסי לד, שידרוג מאוורדים, צירים, מייסבים, מנועים

גירים, כל סוגי הרצועות, גלגלי שינוע,

מתזים וכל סוגי המערפלים, כל סוגי הכנפיים

שירות אמין ומקצועי!

ליאור: 053-2296563 איתי: 050-6376222

E-mail: lior120986@gmail.com

צוות מאולאק

סטארט אפ כחול לבן. מאו-לק

לגדילה ולהתפתחות של המין האנושי כולו וחשבתי לעצמי כי עכשיו צריך להוכיח את התיאוריה ולהראות שזה בעצם המתכון הסודי של האבולוציה על מנת לשמור עלינו בריאים וחזקים ולא רק שאנחנו תינוקות". ומי שמכיר את מאיה, מבין ויודע שהיא לא תסתפק ברק מחשבה, אלא תיכנס כבולדוזר לעניין ולא תרפה עד שתבין, תלמד ותגיע אל המטרה.

איך לקחת את התובנה קדימה?

"החברה שלנו, היא אולי הקטנה ביותר בעולם אך לשמחתי היא הראשונה שמיפתה למעלה מ-1500 חלבונים הלוקחים חלק קרדינאלי בכל המערכות הביולוגיות בגופנו, חלבונים אלו מצויים כמובן בחלב האם. אנחנו חילקנו אותם לקטגוריות כמו, תרומה למערכת חיסון, למערכות עצביות, למערכת עיכול, לעור ועוד. החברה בנתה אלגוריתם, המוצא את חלבוני חלב האם במקורות קיימים בטבע, תוך השוואה חלבונית מלאה. וכאן אנחנו הגענו לפרות החלב בישראל. קולוסטרום ולא רק מהיום הראשון, אלא עד היום החמישי, היה אחד מחומרי הגלם שנחקרו עמוקות על ידי החברה ונמצאה התאמה של 400 חלבוני קולוסטרום הדומים דמיון רב לחלבוני חלב האם השונים".

אך קולסטרום הפרה מותאם לעגל?

זה נכון ומדויק, אכן אבל קולוסטרום של בקר מותאם לעגל ולא לאדם. וכאן נכנס הכוח הטכנולוגי של מאו-לק לדעת מי החלבונים הרלוונטיים, לאיזו אינדיקציה בריאותית הם תורמים והטכנולוגיה לנקות רק אותם ולהרכיב כל פעם הרכב חלבוני שונה".

מבין שהצלחתם והלכתם כבר צעד קדימה?

"כן בהחלט, חברת מאו-לק משתמשת ומפתחת את אותם תמהילי חלבון שונים, להיות הדור הבא של אבקות החלבון הפעילות לשימור ולשילוב כתזונה מונעת במזון, משקאות, תוספי תזונה, תרמו- קוסמטיקה ולא רק לתינוקות אלא למעשה לאוכלוסיה הכללית הבוגרת. חשוב לי לומר ולהדגיש עניין שמאוד חשוב לי, בעוד חברות סטארט אפ רבות, פועלות להחליף את הפרה מאו-לק היא החברה הראשונה, המפתחת טכנולוגיה השמה את הפרה במרכז".

הקולסטרום לא נחשב לחלב איכותי, בלשון המעטה?

"זה נכון לגמרי, קולוסטרום, מה שנקרא, חלב המעבר שהחברה אוספת ועושה בו שימוש, באחוזים לא מבוטלים שלו הוא כיום "פסולת" ברחבי העולם. חברת מאו-לק למעשה, עושה שימוש בכלכלה מעגלית ולוקחת את הקולוסטרום, חלב המעבר, ליצירת חומרים שהם פרימיום, זאת אומרת, שהם לא פשוטים".

ועדיין המשקיע הישראלי לא מגיע?

"לצערי נכון לעכשיו אתה צודק, תשמע, אני ישראלית, אני בונה תעשיה ישראלית, נכון להיום, הצלחתי לגייס משקיעים וחברות חלב מאירופה ולא מישראל וזה קצת מעציב אותי, לא הצלחתי לרתום את רפת החלב הישראלית לפרויקט ואני מאוד רוצה ואשמח לשתף פעולה, כאן בישראל, בבית שלי, עם מי ששותף לחזון ולדרך".

בעצם כבר עכשיו, סיימתם פיתוח של שתי אבקות?

"חברת מאו-לק, סיימה לפתח שתי אבקות חלבון, האחת, אנטי דלקתית לשימוש בתזונת ספורט, לאוכלוסיה מתבגרת ותרומה להגנה החיסונית הכללית של כל אחד מאיתנו, פורמולציה נוספת שפותחה, לשיפורו תמיכה למערכת העיכול. החברה סיימה את כל שלב המחקרים הפרה-קליניים והוכיחה יעילות גבוהה אל מול המתחרים ואל מול קולוסטרום מלא. כי לקחת קולסטרום כמו שהוא ולהשתמש בו, גורם לנזקים ולכן צריך את הטכנולוגיה שפתחנו על מנת לעשות שימוש יעיל ובטוח בקולוסטרום. החברה בנתה מתקן ייצור ראשון בטירת הכרמל, בו מועסקים כ-12 עובדים ומחפשת להתרחב ולהגדיל את יכולת הייצור שלה".

מה המסר שלך לרפתנים?

"המסר שלנו לשוק החלב הישראלי ולכל העוסקים במלאכה, בואו לשתף פעולה איתי בחברה שהקמנו וכולנו נרוויח מזה. בואו למקסם את ערוצי ההכנסה שלכם כדי להוביל מהפיכה בריאותית בעולם המזון העולמי.

עד היום השקענו בטכנולוגיה, כעת אנחנו זקוקים לחומר הגלם בכדי לייצר". ▲

חברת מילואטיס:
תחליף יעיל לשימוש באנטיביוטיקה

חברת מילואטיס לקחה על עצמה את אחת מהמשימות הקשות ברפת החלב, פיתוח תחליף יעיל ומוכח לשימוש באנטיביוטיקה ברפת החלב. החברה מביאה פתרון שעשוי לשנות לחלוטין את תפיסת בריאות הפרה והטיפול בדלקות עטין ולהפוך את האנטיביוטיקה לתכשיר לא רלוונטי. מייסד משותף ומנכ"ל החברה, דיויד איסקוביץ': "השימוש במוצרי החברה יכול להפחית עד 90 אחוז את השימוש באנטיביוטיקה ברפת החלב" •

"קזאין הידרוליזט, החומר הפעיל במוצרי החברה מופק בתהליך ייחודי מקזאין של חלב פרות ומוגן בפטנטים וסודות מסחריים רבים"

מילאוטיס היא חברת ביו-פארמצבטית ישראלית אשר הוקמה לפני למעלה מעשור על ידי ד"ר חוזה איסקוביץ' ובנו דיויד-חויאר איסקוביץ'. החברה ממוקמת כיום בפארק המדע קרית ויצמן בנס ציונה, במתחם הכולל את משרדי החברה, מעבדות משוכללות ומתקן יצור. החברה מעסיקה כיום קרוב ל-50 עובדים ביניהם 21 וטרינרים, רופאים או בעלי תואר Phd. במחקר ופיתוח.

דויד איסקוביץ': "המטרה, החלפת האנטיביוטיקה במוצר בריא יותר"

מטרת החברה וחזונה הוא להוביל את האנושות לעתיד בריא ובטוח ולמנוע מגיפות ומחלות על ידי פיתוח פתרונות חדשניים ובטוחים לשימוש בחיות ובני אדם כאחד. קו המוצרים הראשון של החברה מתבסס על מחקר ראשוני שנעשה במכון וולקני ומשתמש בפפטידים (נגזרות של חלבונים) המופקים מקזאין (החלבון העיקרי בחלב) ומיועד לשני יישומים:

א. **Imilac™** - לטיפול בפרות ביובש על מנת להחליף את האנטיביוטיקה בה משתמשים כיום, למניעה וטיפול

לשנות את כל תפיסת הבריאות ברפת החלב. חוזה ודויד איסקוביץ'

"שימוש בקזאין הידרוליזט – מוצר ביולוגי למניעת דלקות עטין בתקופת היובש ולריפוי דלקות תת-קליניות"

בדלקות עטין, לשפר את רווחת הפרה על ידי האצת תהליך היבוש ולשפר את תנובת החלב.

ב. **Milac™** – לטיפול בדלקות עטין בזמן התחלובה. התכשיר יוכל לאפשר טיפול ברבע הנגוע תוך אפשרות להמשיך ולחלוב את שאר הרבעים כרגיל.

כיום האנטיביוטיקה היא התרופה השכיחה ביותר ברפת החלב?

"כן, זה נכון, כיום, הפתרון העיקרי למניעה וטיפול בבעיה הבריאותית הגדולה ביותר ברפת החלב – דלקות עטין, אשר משפיעות על כ 30% מהפרות וגורמות לנזק של כ 30 מיליארד דולר מדי שנה – הינו שימוש נרחב באנטיביוטיקה. השימוש באנטיביוטיקה נושא איתו השפעות שליליות רבות, ביניהן האיסור על שימוש בחלב שנחלב מפרות שקבלו טיפול למשך תקופות ארוכות עקב הסיכון הכרוך בחדירת אנטיביוטיקה לחלב המשווק אבל, מעל לכל ידוע כיום כי השימוש הנרחב באנטיביוטיקה גורם לבעיה רחבה הידועה בכינוי, AMR – Anti Microbial Resistance או בעברית "בעיית העמידות לאנטיביוטיקה" הגורמת להתפתחות של זני חיידקים קטלניים ועמידים לאנטיביוטיקה אשר אין נגדם טיפול יעיל, וגורמים כבר כיום למקרי מוות רבים מאד. בעיה זו הולכת ומתרחבת וארגון הבריאות העולמי מעריך שבעשורים הקרובים צפויים למות עשרות מיליוני אנשים כתוצאה מכך, יותר מכל גורם סיכון בריאותי אחר הידוע כיום. השימוש במוצרי מילאוטיס יכול להפחית בכ 90% את השימוש באנטיביוטיקה ברפת החלב ולתרום משמעותית לצמצום הסיכון ל-AMR".

ומה מילואטיס מציעה לרפתן

"שימוש בקזאין הידרוליזט – מוצר ביולוגי (כתחליף לאנטיביוטיקה) למניעת דלקות עטין בתקופת היובש ולריפוי דלקות תת-קליניות. זו הכותרת המדעית. ננסה להסביר בכמה מילים את אופן פעולת התכשיר ומעלותיו ביחס למצב הנוכחי,

קזאין הידרוליזט, החומר הפעיל במוצרי החברה הינו אוסף של פפטידים (חלקי חלבון) המופק בתהליך ייחודי מקזאין של חלב פרות ומוגן בפטנטים וסודות מסחריים רבים. החומר מוחדר לפטמה באופן דומה להחדרה של אנטיביוטיקה באמצעות מזרק פלסטי. החדרת החומר גורמת למספר תהליכים בחלל העטין, ראשית החומר משפיע על התאים מפיקי החלב וגורם לצמצום מהיר של יצור החלב. בכך הטיפול מביא להתייבשות מואצת של העטין. בנוסף, החומר גורם לפתיחת המעברים בין התאים מפיקי החלב ומאפשר לגורמים שונים של מערכת החיסון להגיע לחלל העטין ובכך להגן על הפרה טוב יותר ולתקוף גורמים מחוללי דלקת. לצורת טיפול זו יתרונות גדולים על אנטיביוטיקה ואם אין די בכך, מחקרים קליניים הראו כי הטיפול מאפשר לקצר בבטחה את תקופת היובש וגם מביא לעליה בתנובת החלב בתחלובה העוקבת. למידע נוסף אפשר לקרוא מאמר של ד"ר עזרא שושני וד"ר מיכאל ואן סטרטן (שהינו תקציר של מאמר מדעי שהתפרסם ב-Journal of Dairy Sciences) והתפרסם בחוברת משק הבקר והחלב גיליון 417.

ישנן חברות נוספות העוסקות בתחום בארץ או בעולם?

איסקוביץ': "יש מאמצים רבים למניעת דלקות עטין ולצמצום השימוש באנטיביוטיקה, אולם למיטב המידע העומד לרשות החברה אין בעולם כיום מוצרים דומים הנמצאים בשלב כה מתקדם. הפתרון של מליאוטיס הינו ייחודי ופורץ דרך בקנה מידה עולמי ומעורר עניין גדול מאד אצל כל הגורמים הקשורים לעולם החלב ומשקיעים בכל העולם".

היכן עומד תהליך הפיתוח של המוצר כיום ומה הם הקשיים?

"פיתוח תרופות ותכשירים רפואיים הינו תהליך ארוך וסבוך הדורש משאבים רבים וידע מקצועי רב. החברה נמצאת בשלב מתקדם מאד כאשר, למעשה הבטיחות והיעילות של התכשיר הראשון לטיפול ביובש הוכחו בניסויים קליניים שנעשו בישראל. החברה כבר הקימה בישראל את מתקן היצור הראשון, המאפשר את יצור התכשיר לצורך המחקר והניסויים ויוכל לשרת גם את צרכי השוק המקומי. תכשיר ה- Imilac™ הוגש כבר לפני כשלוש שנים לאישור הרשויות הרגולטוריות בישראל, והיה יכול להיות כבר בשימוש הרפתנים אלמלא קשיים בירוקרטיים וחוסר היכולת של הגורמים הרלוונטיים להתמודד עם מוצר חדשני אשר לראשונה אי פעם הוגש לאישור בישראל. אנו מקווים שהחסמים הבירוקרטיים יפתחו בהקדם ונוכל להביא את הבשורה לרפתני ישראל בקרוב. במקביל עומלת החברה על קבלת אישורי הפצה והקמת מתקני יצור גם בארה"ב ואירופה שהם השווקים הגדולים בעולם וממשיכה במו"פ להבאת מוצרים נוספים לפרות ובעתיד גם לבני אדם".

עד כמה קשה להיות חברת סטארט אפ בתחום החלב ובכלל?

"הקמת חברת סטרטאפ הינו אתגר גדול המחייב אומץ, מחויבות ונכונות להתמודד עם קשיים גדולים ואי ודאות לאורך כל הדרך. הדברים נכונים שבעתיים כאשר מדובר בפיתוח תכשירים רפואיים לבע"ח או בני אדם אשר פיתוחם אורך שנים ארוכות. חברת מילאוטיס ומייסדיה מוכיחים כי הם אכן עומדים באתגר ובטוחים כי מוצרי החברה יגיעו לרפתני כל העולם בקרוב ויחוללו שינוי גדול". ▲

מעבדה לבדיקת מזונות לבעלי חיים

Forage and Feed Lab

מכון התקנים הישראלי

א.ח. סמולר שירותי ייעוץ ומחקר חקלאי בע"מ

האם במנה חסר חלבון, או חלבון שרידי? האם יש נוכחות של מיקוטוקסינים?

לקשר ישיר: ד"ר אליעזר סמולר 050-5628125

מיקוצ'ק
זיהוי רעלנים
חידוש של
סמולר

המעבדה לבדיקת מזונות לבעלי חיים מאפשרת בקרה על איכות ותכולת המזונות במרכזי מזון מושביים וקיבוציים, במכוני תערובת ובמפעלי מזון. ברשותנו מאגר נתונים וידע רב וביכולתנו לבצע אימות ערכים תזונתיים, הערכות נעכלות ותמיכה מקצועית בהכנת מנות הזנה.

חדש! אם ברצונך להיות מנוי על מאגרי מידע - צור קשר עם ד"ר אליעזר סמולר

אנו מתמחים בנוסף לבדיקות הרגילות גם בבדיקות נעכלות בכרס מלאכותית ופריקות בשיטת שקי דקרון (כרס אמיתית) בדיקות חלבון, מסיסות חלבון, פריקות חלבון, נעכלות חלבון, פריקות חומר אורגני ומקטעי דופן תא (CF, NDF, ADF, ADL), NDIN ADIN מינרלים, ניטראטים ומיקוטוקסינים.

לקראת עונת התחמיצים הבאה המעבדה מציעה שירותי קידוח ואיסוף בבורות תחמיץ ובחבילות של שחתות וקש.

חדש! בדיקות מפורטות של ויטמינים ומינרלים בתרכיזים, חליפות ובלילים.

חדש! בדיקות מהירות לקביעת מועד הקציר בשטח!

אנו מצמיחים אותך להיות אתנו בקו הראשון של תכנון המנף

צומת ראם ת.ד. 283 גדרה 7075201, הגעה בוייז, סמולר משקי הדרום www.ehsmoler.com

טל: 08-8601315, פקס: 08-8505292 נייד 050-5628125 E-mail: esmoler@bezeqint.net

שימוש בתוצרי הלוואי של כותנה להזנת בקר לחלב

יואב גולן ויונתן עמנואל תחום גד"ש | שה"מ
יואב שעני, דניאל ביקל, עירא פלך וגבי עדין
תחום בקר לחלב | אגף בעלי חיים | שה"מ

צמח הכותנה (Gossypium) הוא מרכיב מרכזי בסל גידולי השדה בארץ. הכותנה מהווה חומר גלם בתעשיית הטקסטיל, אך תוצרי הלוואי שלה משמשים להזנת בקר וצאן במגוון צורות: גרעיני כותנה, כוספת כותנה, קליפות כותנה, קש כותנה ואף פסולת מנפטה. במאמר זה נציג מידע שימושי לרפת החלב בנוגע לערכם התזונתי של המזונות השונים, המופקים מצמח הכותנה, ולאופן השימוש בהם •

בשנים האחרונות חווה גידול זה תנודות משמעותיות הן במחיר והן בהיקפיו, כאשר בשנת 2021 היקף המזרע היה הקטן ביותר בשנים האחרונות. לעומת זאת, בשנה החולפת חלה עלייה משמעותית בהיקף הגידול בכל הארץ, ועל פי ההערכות, בשנה הבאה, שנת 2023, היקף הגידול יגדל עוד

איור 1. שטח המזרע של הכותנה בישראל באלפי דונמים, על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומועצת הכותנה בין השנים 2000–2022

איור 2 גרעיני כותנה מזן פימה (א) וגרעיני כותנה מזן אקלה (ב)

יותר. בשנה האחרונה היקף הגידול השתרע על כ-86,000 דונם, ובמרבית השטחים גודל זן הסיב הארוך – הזן פימה. בנוסף, בחלקות מעטות גודל זן הסיב הקצר – הזן אקלפי. בשטחי הארץ מגדלים את הכותנה בשיטת הגידול הקונבנציונלית, אך יש גם חלקות אחדות שהגידול בהן אורגני, וכמה חלקות המיועדות לייצור זרעים.

שטח המזרע של הכותנה בישראל באלפי דונמים, על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומועצת הכותנה בין השנים 2000–2022. גידול הכותנה כגידול קיצי בשלחין מאופיין במזיקים רבים, ונדרש טיפול בהם. לקראת סוף הגידול מבוצע שילוף (מלשון 'שלכת'), הגורם ליצירת רקמת

פסולת המנפטה עשויה להוות תחליף חלקי למזון גס בשלוחת עגלות התחלופה וניתן להשתמש בה ללא חשש בכמות גבוהה יחסית

טבלה 1 הרכב כימי (אחוז מהחומר היבש) האופייני למוצרי הכותנה המקובלים לשימוש ברפת הישראלית*

	אקלה	אקלפי	פימה	פימה מטופלת NaOH	קש כותנה	פסולת מנפטה
חומר יבש	91.5	91.7	91.7	82.0	90.7	90.4
אפר	4.2	4.4	5.5	12.0	10.9	16.6
חלבון	23.1	24.9	25.3	25.3	8.3	14.2
NDF	50.5	48.7	45.0	46.2	61.8	55.0
ADF	39.0	37.0	30.0	31.1	54.6	38.2
ליגנין	9.0	12.0	12.6	12.4	11.6	14.2
שומן	23.0	25.0	25.0	23.8	2.7	4.7
אשלגן	1.2	1.2	1.2	1.1	1.7	2.2
סידן	0.2	0.3	0.3	0.3	1.6	3.8
זרחן	0.7	0.7	0.7	0.7	0.4	0.2
נתרן	0.0	0.0	0.0	1.5	0.0	0.0
נעכלות NDF (48 ש')	24.1	21.0	20.1	28.8	21.4	35.5

*הנתונים מבוססים על בדיקות מעבדה ועל נתונים ממאגרי מידע.

ניתוק בין הגבעול לעלה ולנשירת העלה. המזיק העיקרי הנמצא בגידול הכותנה הוא הזחל הוורוד. אמצעי הטיפול במזיק זה כוללים שימוש בחוטי בלבול, המכילים פרומון נגד המזיק, וריסוסים שונים בתכשירים כמו טלסטאר ואטלס. שאריות של חוטי בלבול בקש הכותנה מהוות בעיה ועלולות לגרום לפגיעה במערכת העיכול של מעלי הגרה המוזנים ממנו. בעיה נוספת לגידול הכותנה נעוצה בהעברת חבילות קש הכותנה מאזור לאזור, התורמת להפצת המזיק הזחל הוורוד. יתרה מכך, חבילות כאלה, הנשארות במרכז המזון או ברפת לאחר חודש מרס ובהן עלול להימצא הזחל הוורוד במהלך החורף, יהוו מצע להתפרצות המזיק באביב ויגרמו לנגיעות חמורה בשטחי הכותנה הסמוכים וגם באלה המרוחקים מהאזור כמה קילומטרים.

הריסוסים בכותנה נחלקים לשניים לפי שלבי הפריחה: עד פרח למטר ולאחר הפרח למטר. הריסוסים בתחילת הגידול ניתנים לרוב נגד העשבייה הצומחת בתחילת הקיץ. בהמשך ניתנים ריסוסים כנגד המזיקים הפוקדים את הפרחים וההלקטים ואף את תהליך השילוך. כיום אין בידינו די מידע לגבי השאריתיות של חומרי הריסוס מאמצע הגידול והלאה, אך לרוב הם נותרים על העלים, שבמהלך השילוך נושרים לקרקע, כך שאינם מגיעים למרכזי המזון. בשל השימוש בחומרים אלו ומשום החשש להימצאות שאריות, מומלץ להמתין כשלושה שבועות מהקטיף, ורק לאחר מכן להתחיל להזין את הבקר בגרעיני הכותנה. יתר על כן, חסר גם מידע מהימן על קצב היעלמות חומרי ההדברה מגרעיני הכותנה לאחר ריסוס בחומרים מעודדי תשליך, ולכן יש לנקוט משנה זהירות בהזנת הבקר בהם.

גרעיני כותנה כמספוא

גרעיני הכותנה הם מזון ייחודי בסל המזונות ברפת החלב. הגרעינים ממוינים במנפטה, שבה הם מופרדים מסיבי הכותנה המיועדים לתעשיית הטקסטיל, ומגיעים לרפת בחודשי הסתיו. בניגוד למזונות מרוכזים סטנדרטיים, גרעיני הכותנה מסופקים באופן חד-פעמי, והכמות שנקנתה צריכה לשמש את הרפת במשך שנה שלמה. לפיכך, יש לדאוג לשטח אחסנה מקורה ומנוקז היטב, כך שגרעיני הכותנה לא יירטבו במהלך האחסנה.

גרעיני הכותנה עשירים בחלבון, בשומן ובסיב, אך כמעט שאינם מכילים עמילן וסוכרים. קיים שוני בין זני הכותנה מבחינת התכולות הכימיות של גרעיניהם. בגרעיני הפימה (גרעין שחור ללא פלומה) כמות הסיב נמוכה יותר, אך כמות השומן והחלבון גבוהה יותר, ביחס לגרעיני האקלה (גרעין לבן) (טבלה 1). גרעיני הכותנה מכילים כמות גבוהה של שומן, המרוכז בעיקר בתוך הגרעין, ולכן אינו חשוף לחיידקי הכרס אלא לאחר פירוק המעטה החיצוני של הגרעין. השומן המצוי בגרעין מעניק לגרעיני הכותנה ערך אנרגטי גבוה. חומצות השומן העיקריות בגרעיני הכותנה הן חומצה לינולאית (55% מכלל חומצות השומן), חומצה פלמיתית (25%) וחומצה אולאית (15%).

תכולת הסיב בגרעיני הכותנה היא גבוהה, וריכוז ה-NDF בגרעין נאמד בכ-45-50 אחוזים מהחומר היבש. גודלו הפיזי של גרעין הכותנה, הגדול מ-4 מ"מ, תורם להעלאת גרה, ולכן מהווה סיב פיזיקלי אפקטיבי. נעכלות הסיב של גרעיני הכותנה נמוכה מאוד, בייחוד בגרעיני הפימה (כ-20%), ולכן טיפול בגרעינים אלו בעזרת בסיס חזק, כמו סודה קאוסטית, יכול לשפר את תרומתה לפרה משתי סיבות עיקריות: 1. המסה של מקטע ההמי-צלולוז בדופן התא ופירוק של קשרים בין מולקולות ההמי-צלולוז, הצלולוז והלגנין; 2. גרעיני הכותנה מהווים נשא של בסיס חזק העוזר לאזן את חומציות הכרס. הטיפול בגרעיני הכותנה מתבצע באמצעות תוספת של 40 ק"ג נתר מאכל - NaOH (סודה קאוסטית) ו-120 ליטר מים - לכל 1 טון גרעיני כותנה. לאחר ערבוב של החומרים עד לקבלת פיזור אחיד של הסודה והמים בגרעיני הכותנה, יש לפרוס את הגרעינים המטופלים על משטח בטון במשך כמה ימים עד להתייבשותם ולהתקררותם. חשוב להדגיש כי השימוש בסודה הקאוסטית מסוכן בשל ה-pH הגבוה של החומר, ולכן יש לנקוט בכל אמצעי הזהירות הנדרשים בעת ביצוע הטיפול (ראה מסמך של המוסד לבטיחות וגהות).

חברת ונטה מציגה:

מערכת ערפול לרפת להגדלת תפוקת החלב

פותחה במיוחד לסככת הרביצה הפתוחה

המערכת מבוססת על ערפול בגודל טיפה זעיר (כ- 3 מיקרון). ללא הרטבה של המרבץ באמצעות שילוב של לחץ אוויר ומים בצריכת מים קטנה במיוחד. בניסוי שנערך הודגמה ירידה משמעותית בחום הגוף של הפרה ועליה של כ-1.5 ליטר חלב לפרה ליום בתקופת הקיץ.

Venta איוורור זה

מאווררי תקרה

מאווררי תקרה לסככות הרביצה בקטרים שונים ובספיקות אוויר ללא תחרות.

מאווררי תקרה לחצר ההמתנה במהירויות גבוהות ליצירת רוח קווית מושלמת כולל מערכת המטרה מתקדמת ובקרה ממוחשבת להפעלה משולבת של המטרה ואוורור.

הדמיה ממוחשבת לפני רכישה לכל משק

מאווררים במבנה ארגז

מאוורר בעל הנעה ישירה בקוטר "50 מיועד: ליונקיות, סככות גידול, מכוני חליבה נמוכים ומבנים שלא ניתן להתקין בהם מאווררי תקרה.

מאוורר פלסטי עמיד קורוזיה (צריכת חשמל של כ-600W למאוורר).

מאוורר קו אבוס מדגם DRYER

מאוורר בקוטר 1.3 מ' מחליף את מאווררי האבוס הישנים במבנה פנל (ביחס של מאוורר DRYER בודד ל-3 מאווררים מהסוג הישן). צריכת חשמל נמוכה במיוחד. חסכון שנתי של אלפי שקלים בעלות החשמל.

Venta איוורור זה www.venta.co.il

לפרטים: מוטי ניר - 054-7912860 motin@venta.co.il

רחוב העבודה 4 אזור התעשייה רמלה | טל. 08-9207004 | פקס: 08-9207005

שימוש בגרעיני כותנה בפרות חלב

השפעת ההזנה בגרעיני כותנה על מדדי הייצור, על הנעכלות ועל תנובת החלב נחקרה בצורה נרחבת בישראל בעיקר בשנות ה-90. למרות אי-האחידות בממצאים, במרבית המחקרים הסתמן יתרון לשימוש בגרעיני כותנה מבחינת העלאת ריכוז שומן החלב, ללא פגיעה בתנובת החלב או בצריכת המזון. מכיוון שנעכלות הסיב בגרעיני הכותנה היא נמוכה, נבחנו טיפולים שונים לשיפורה - החל מטיפול בחום, דרך טיפול לחיצה, וכלה בטיפול בסודה קאוסטית, אשר למרות מחירה היקר נמצאה כיעילה ביותר, בעיקר בגרעיני כותנה מהזן פימה. הטיפול בסודה קאוסטית בגרעיני כותנה מהזן פימה העלה את תנובת החלב ואת ריכוז השומן, אך לא העלה את צריכת המזון, ביחס לגרעינים שאינם מטופלים. עם זאת, בבחינת ביצועי פרות חלב, אשר הוזנו במנה המכילה גרעיני כותנה מזן אקלה מטופלים ולא מטופלים בסודה קאוסטית, לא הסתמן כל יתרון לטיפול בגרעינים מבחינת מדדי הייצור וצריכת המזון. אחת המגבלות בשימוש בגרעיני כותנה מהווה הגוסיפול - פיגמנט צהוב רעיל המצוי בעיקר בגרעינים, אך בריכוזים נמוכים יותר גם בחלקים אחרים של צמח הכותנה. מולקולת הגוסיפול היא פוליפנול, אשר יכול להימצא הן בצורתו החופשית והן בצורה קשורה. הצורה הקשורה אינה מסוכנת, אך החופשית רעילה לבעלי החיים. ריכוז הגוסיפול החופשי בגרעיני הכותנה אינו קבוע ויכול לנוע בין 0.4% ל-1.0% מהחומר היבש, כאשר לרוב הריכוז בגרעיני הכותנה מהזן פימה גבוה יותר מריכוזו בזן אקלה. הסימנים העיקריים להרעלת גוסיפול כרונית (להבדיל מהזנה חופשית בגרעיני כותנה) מתבטאים בפגיעה בלב ובכבד וכן בירידה בפוריות, הן בזכרים והן בנקבות. כדי להימנע מתוצאות אלו יש להגביל את כמות גרעיני הכותנה במנה, כך שריכוז הגוסיפול לא יעבור את ה-700 PPM בבקר בוגר (שווה ערך ל-10% מהח"י במנה, אם ריכוז הגוסיפול החופשי בגרעין 0.7%).

שימוש בגרעיני כותנה בבליל יונקים

גרעין הכותנה מהווה מרכיב חשוב בהזנת היונק עד שלב הגמילה, בשל תכולת החלבון, האנרגיה והנעכלות הגבוהות שבו. בבליל היונקים מקובל לשלב גרעיני כותנה בשיעור של עד 15% מהחומר היבש. בעבודה שנעשתה בעבר (עדין וגולדשטיין 1998) נבדקה האבסת יונקים בגרעיני אקלה מטופלים בנתר מאכל, לעומת גרעיני אקלה ללא טיפול, ונמצאה תמ"י הגבוהה בכ-35 גרם/יום בקבוצת הניסוי, המוזנת מגרעיני אקלה מטופלים עד הגמילה, וייתכן שהסיבה לכך היא האנרגיה הזמינה יותר בגרעין המטופל.

קש כותנה

קש הכותנה הוא תוצר הלוואי הנשאר בשדה לאחר קטיף הכותנה, אשר מתבצע לרוב בחודשים ספטמבר, אוקטובר ונובמבר. פעולת הקטיף (איסוף סיבי וגרעיני הכותנה) אינה כוללת את קציר הצמח וניתוקו מהקרקע, ולכן יש צורך בפעולות של קציר במכסחת, גיבוב וכיבוש בבאלות לכדי איסוף החומר. לאחרונה משתמשים בקומביין, המצויד בשולחן לקציר תחמיץ תירס, לשם קציר וקיצוץ החומר (פעולה זו מבוצעת למניעת הפצה של הזחל הוורוד, ולכן החומר הקצוץ מפונה במשאיות עוד בטרם נגע בקרקע). לאחר פעולת הקיצוץ ניתן לאחסן את הקש הקצוץ בתפזורת בתא או בערמה במרכז המזון, אך יש לשים לב כי החומר אינו מתחמם או נרטב.

הערך התזונתי של קש כותנה (טבלה 1) מאופיין בתכולת דופן תא גבוהה, אשר נעכלותו ירודה מאוד, ולכן מזון זה תורם בעיקר לאפקט המילוי בכרס. חשוב לציין כי "איכותו" של קש הכותנה תלויה בכמות האפר שפעולת הגיבוב עלולה להוסיף (בלתי רצוי) וגם בשיעור סיבי הכותנה הנותרים על גבי הצמח לאחר סיום פעולת הקטיף, שכן נעכלות סיבים אלו טובה. בשל התכולות הנחותות של קש הכותנה, מומלץ להימנע מהשימוש בו בשלוחת הפרות, אך ניתן לעשות בו שימוש מושכל בשלוחת העגלות, כמזון גס בעל אפקט מילוי כרס. מקובל לשלב קש כותנה (כתחליף לקש חיטה) במנות של עגלות תחלופה בעלות כרס מפותחת (מעל גיל חצי שנה) ברמה של עד 15% מסך החומר היבש במנה, לאחר הרגלה ממושכת במינונים נמוכים. מהניסיון בשטח עולה כי קיצוץ קש הכותנה מסייע בהקטנת בירור כנגד מזון זה באבוס, ומקטין באופן לא מבוטל את כמותו היחסית בשאריות (פחת באבוס). בכל מקרה, מומלץ לעקוב אחר הרכב השאריות הנותרות באבוס העגלות בסוף היום, לבחינת תרומתו המעשית של קש הכותנה ולהמשך השימוש בו.

הערה: קיים סיכון בשימוש בקש כותנה, הנובע מהימצאות חוטי מתכת, אשר אינם נצמדים למגנט בעת הכנת הבליל. חוטי מתכת אלו נקשרים לצמח הכותנה לשם טיפול במפגעי הזחל הוורוד. לנושא זה טרם נמצא פתרון מוסכם בפרקטיקה האגרוטכנית בישראל.

פסולת מנפטה

פסולת המנפטה היא תוצר לוואי נוסף של השימוש במנפטה. פסולת זו מכילה סיבי כותנה, ענפים, עלים וחלקי צמח אחרים שהגיעו למנפטה. פסולת המנפטה מגיעה בתפזורת, ולכן נדרש עבורה שטח אחסון מתאים. הרכבה הכימי והפיזיקלי של פסולת המנפטה (טבלה 1) מקנים לחומר זה תכונות של מזון גס, אך רמת האפר, הנוטה להיות גבוהה, לצד נעכלות הסיב הנמוכה - מונעות את השימוש בחומר זה בשלוחת החולבות והיבשות ברפת החלב. פסולת המנפטה עשויה להוות תחליף חלקי למזון גס בשלוחת עגלות התחלופה וניתן להשתמש בה ללא חשש בכמות גבוהה יחסית (עד 15% מהחומר היבש במנה). בעבודה עם פסולת המנפטה יש להקפיד על קיצוץ הבליל באופן אחיד, כיוון שיש בה נטייה להיווצרות גושי סיב.

האמור לעיל הינו בגדר עצה מקצועית בלבד ואינו מהווה חוות דעת מומחה לצורך הצגה כראיה בהליך משפטי. על מקבל העצה לנהוג מנהג זהירות, ושימוש או הסתמכות על המידע המופיע לעיל הינו באחריות מקבל העצה בלבד. אין להעתיק, להפיץ או להשתמש במסמך זה או בחלקים ממנו לצורך הליך משפטי כלשהו, ללא אישור מראש ובכתב של החתומים.

את מקורות המידע, ששימשו בכתיבת המאמר הזה, ניתן לקבל מהמחברים. ▲

הדברת זבובים ברפת

זבובים ברפת הן מן מטרד ידוע מזה שנים רבות. מזון זמין בכל מקום כל הזמן, כושר התפתחות בכל תנאי מזג אויר ויכולת תעופה למרחק, הופכים את הזבוב לבעייתי להדברה.

יכולתו של הזבוב להעביר מחלות שונות לבני האדם ולפגוע בבריאותן ובהתפתחותן של חיות המשק, בתנובת החלב הבשר והביצים, גורמים לנו "להלחם" בהם על מנת להגן על בריאותנו ועל בריאות המשק החי שלנו.

במשך השנים פותחו חומרים ומלכודות שונות ללכידת זבוב הבית וזבוב השוקיים - המזיקים העיקריים של הבקר, חלק מחומר ההדברה הם רעילים והיכולת להשתמש בהם מוגבלת גם לנו כמשתמשים וגם לחי. לאחר לימוד ממושך של דרכי התנהגות הזבוב וניסויים רבים פותח בישראל לפני כעשר שנים דבק בצבע צהוב - **אמריליו** - לא רעיל! על בסיס מים, עמיד בגשם ובהמטרה ובעל כושר הדבקה ארוך טווח. הגוון הנכון של הצהוב מושך אליו את הזבובים בהמוניהם והם נדבקים אליו ללא יכולת להשתחרר. היותו של הדבק צהוב מאפשר למשתמש למרוח או לרסס אותו על משטחים (לא סופגים) שונים הנמצאים בסביבה וכשהמשטח מלא בזבובים, פשוט מרעננים את הדבק ע"י ריסוס חוזר של **אמריליו** על הזבובים הלכודים, כל זאת מבלי להחליף את המשטח עצמו.

הגמישות והקלות ביישום **האמריליו** של חברת לוכסמבורג ויכולת הלכידה ההמונית שלו הופכים את **האמריליו** לאטרקטיבי במיוחד. אין ספק שלא נצליח ללכוד את כולם אבל בהחלט נדלל משמעותית את האוכלוסייה של הזבובים למיניהם.
בכל נקבת זבוב שלכדנו מנענו הטלה של עד 1000 ביצים !!!
מחזור חיי הזבוב בקיץ הוא 8-10 ימים.

לוכסמבורג תעשיות בע"מ
www.luxembourg.co.il 03-796 4300 :טל
לוכסמבורג®
לפרטים נוספים: דניאל 050-2933326 gdaniel@luxembourg.co.il

BlueVet® Patented
בלו.ט

זה הזמן לשינוי

שינויים מקרו-כלכליים במשק מביאים לעלייה מתמדת בתשומות הייצור בכל המגזרים. עניין זה אינו פוסח גם על משק הבקר והחלב. התנהלות כלכלית נכונה, משמעותה שיש לבחון כל פעולה שנעשית בתהליך הייצור ולבדוק חלופות טובות יותר, יעילות יותר וכלכליות יותר.
סוף של עידן היוד? לאחר שנים רבות של שליטה מוחלטת של מוצרים מבוססי יוד לחיטוי עטינים, בשנה האחרונה החלה מגמה שבה הרבה רפתות ודירים התחילו להשתמש בבלווט (**BlueVet**).
מה הסיבה? יש מספר גורמים ששינו את הכללים בשוק חיטוי העטינים. בלווט (**BlueVet**) אינו חומר חדש ומוכיח את עצמו כחומר חיטוי מצוין לאור התוצאות ברפתות שמשתמשים בו בשנים רבות. בנוסף, יש יותר מודעות על בעייתיות של שימוש ביוד, בין אם זה בבחינת בריאות של החולב ובין אם מדובר בבריאות הציבור ששותה את החלב (היוד הוא חומר שאריתי בחלב).
על הסיבות האלו יש להוסיף את העלייה המתמדת במחיר של היוד, מה שהגדיל עוד יותר את הפער בין מחירו והמחיר של בבלווט (**BlueVet**), והביא לכך שהחומר הרבה יותר אטרקטיבי מבחינה כלכלית.

בין היתרונות הרבים של בלווט (BlueVet) אפשר למנות:

- מגיע בצורת על טבליות תוססות במים ליצירת תמיסה כחולה המכילה טרוכלוסין הנתרן, מולקולה חצי אורגנית שמכילה כלור
- משמיד את הפתוגנים הגורמים לדלקת העטין בתוך פחות מחצי דקה
- סמן כחול שמקל את הזיהוי של הפרות שטופלו ומראה את רמת הכיסוי על הפטמה
- זול יותר ממרבית החומרים המתחרים
- אינו משאיר שאריות בחלב
- דרגת חומציות pH 5.5-6.0, אינו מגרה או מייבש את העור אפילו בתנאי מזג אוויר קיצוניים. אין צורך להוסיף גליצרין
- קל להכנה - ריכוז מדויק (טבליה אחת לכל ליטר מים). ניתן להכין כל כמות רצויה בקלות
- תאריך תפוגה ארוך בצורת טבליות
- אינו רעיל וידידותי לחולב ולסביבה
- לבלווט יש פעילות המשכית, ולאחר 2-3 שעות החומר עדיין נשאר פעיל על העטין
- חוסך במקום אחסון.

למידע נוסף על בלווט וחומרים נלווים:
concept-rx.co.il/veterinary
או לנייד 054-4972362 (הורציו) בדרום
052-2360951 (אלי) בצפון

השפעת השימוש ב-ActiSaf (אקטיסף) שמרים חיים על תנובת החלב של פרות חלב גבוהות תנובה

יתרונות ה-ActiSaf (אקטיסף) הוכחו במחקרים רבים בארץ ובעולם, כאשר יתרונות אלו מודגשים תחת עקה. בגיליון הנוכחי נעסוק בהשפעות השימוש באקטיסף על תנובת החלב של פרות חלב גבוהות תנובה לאורך התחלובה.

השמרים החיים של אקטיסף פועלים לייצוב הכרס ושמירה על ה-pH, דבר המעודד את החיידקים מפרקי הסיב בכרס. דרך הפעולה של אקטיסף מסייעת בשיפור יעילות יצור החלב, הבריאות והיצרנות לכל אורך התחלובה.

גרף יצור החלב, ניסוי במכון וולקני*

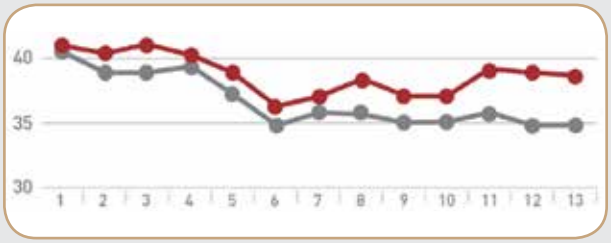

* Moallem, U., et al. 2009

בתחילת הניסוי נתוני יצור החלב היו דומים בשתי הקבוצות, **לאחר כשבוע נמדדה תנובת חלב גבוהה יותר בקבוצת האקטיסף** (אדום), יתרון זה נשמר ואף גדל עם התקדמות הניסוי שנמשך כ-13 שבועות. לאחר ניתוח סטטיסטי, **היתרון של קבוצת האקטיסף היה של 1.5 ק"ג לפרה ביום** ($p<0.007$). **בניסוי זה נראה גם יתרון מובהק של 7% בתנובת השומן ושל 2.4 ק"ג חמ"מ.**

גרף יצור החלב, רפת בדרום הארץ

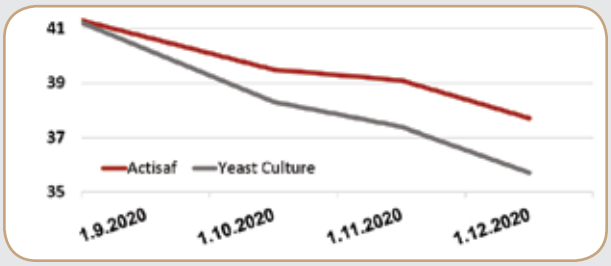

ניסוי ברפת מסחרית, בתחילתו נתוני יצור החלב היו דומים בשתי הקבוצות, ככל שהתקדם הניסוי **נמדדה תנובת חלב גבוהה יותר בקבוצת האקטיסף** (אדום) לעומת קבוצת הביקורת שהכילה תרבית שמרים. יתרון זה נשמר וגדל עם התקדמות בניסוי שנמשך כ-13 שבועות. לאחר ניתוח סטטיסטי **היתרון של קבוצת האקטיסף היה של 1.9 ק"ג** לפרה ביום ($p=0.057$).

חשוב לציין שניסוי זה נערך בדיוק לפני תחילת החורף, עם פרות הרחוקות מהמלטה תקופה בה לרוב הפרות סובלות פחות מעקות.

יצור חמ"מ לפי ביקורות, ניסוי ברפת בדרום הארץ

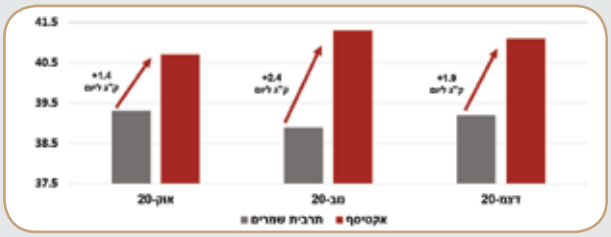

ניתן לראות **שבקבוצת האקטיסף (אדום) תנובת החמ"מ הייתה גבוהה יותר** מקבוצת תרבית השמרים לכל אורך הניסוי, כאשר **יתרון זה היה של כ-2 ק"ג** לפרה ביום בממוצע. תוצאות אלו הם מאותה הרפת של גרף יצור החלב.

גרף יצור החלב, רפת מסחרית באירופה*

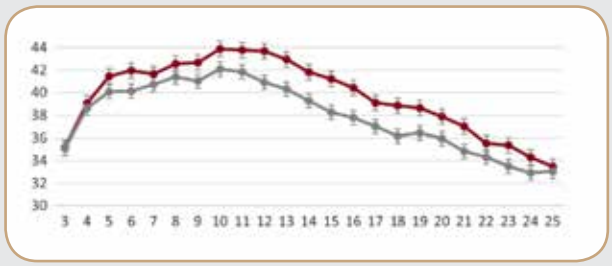

* Kumprechtová et al. 2019

בתחילת הניסוי, 3 שבועות לאחר ההמלטה, נתוני יצור החלב היו דומים בשתי הקבוצות. **לאחר כשבוע נראה יתרון בתנובת חלב בקבוצת האקטיסף** (אדום), יתרון זה נשמר ואף גדל עם התקדמות הניסוי שנמשך כ-22 שבועות, ללא הבדל בתנובת המוצקים. לאחר ניתוח סטטיסטי **היתרון של קבוצת האקטיסף היה של 1.6 ק"ג** לפרה ביום ($p=0.019$).

סיכום

בניסוים שהוצגו נמצא שתוספת ActiSaf (אקטיסף) **שמרים חיים למנת ההזנה מסייעת בהעלאת תנובת החלב לכל אורך התחלובה**, גם בתקופות שאינן תקופות עקה מובהקות כמו עקת חום או תקופת המעבר שלאחר ההמלטה. בניסויים אלו נמדדו **עליות ביצור החלב של לפחות 1.5 ק"ג ליום לכל לאורך התחלובה** בהשוואה לקבוצות הביקורת.

נתונים אלו הוכחו בניסויים נוספים מכל רחבי העולם בפרות גבוהות תנובה-

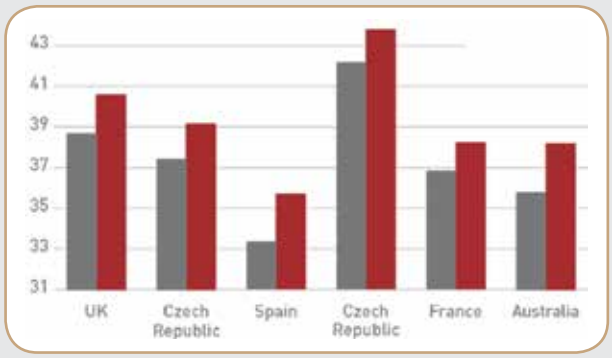

לפי החישובים שערכנו על נתוני היצור על בסיס הניסויים שנערכו בישראל ומוצגים כאן, ה**הבדלים בהכנסות בין קבוצת האקטיסף לעומת קבוצת הביקורת היו גבוהים יותר ב-3.8 ₪ לראש ביום בקבוצת האקטיסף.**

מאחלים לכם כנס פורה
ומצפים לראותכם בהרצאות ובתערוכה

לפרטים נוספים על השימוש באקטיסף:
סורפול - מעין וסר, במייל: Maian@sorpol.com
או בטלפון: 054-7916263

רוצה תקופת המלטות עם פחות אנרגיות שליליות?

חברת השמרים המובילה בעולם
מאפשרת לך לשנות את כללי המשחק עם
השמרים החיים של ActiSaf

שיפור ביצועי פרות חלב בתנאים של מאזן אנרגיה שלילי

על ידי שימוש ב**שמרים החיים** של ActiSaf
לשיפור תנובת החלב, המוצקים, בריאות הפרה
וסביבת הכרס

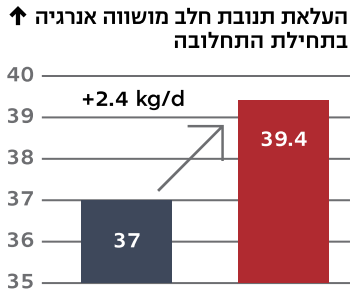

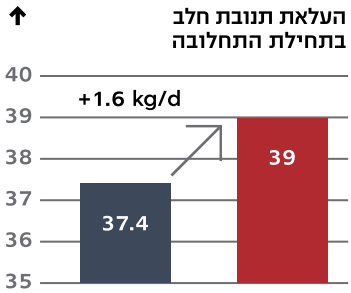

Kumprechtov a. D. et al. 2019.

ליצירת קשר:
מעין וסר, מנהל פיתוח עסקי,
תחום הזנת בע"ח, סורפול
maian@sorpol.com ,054-7916263

הגפן 2, א.ת. קלה אשדוד WWW.SORPOL.COM

SORPOL. nutrition

Phileo by Lesaffre

phileo-lesaffre.com/heat-stress/dairycows

OmniGen® AF

- שיפור תפקוד מערכת החיסון
- שיפור הבריאות והפחתה בתחלואה
- התמודדות טובה עם עומסי חום
- תנובת חלב גבוהה ויציבה
- שיפור בניצולת המזון
- תוספות משקל גבוהות יותר
- איכות בשר גבוהה יותר

Animate®

לשמירה על רמת סידן תקינה בדם אחרי ההמלטה

רמת סידן תקינה מסייעת בהפחתת אירועי קדחות חלב קליניות ותת-קליניות (היפוקלמציה), לבריאות הפרה ולרווחיות גבוהה יותר

Phibro ANIMAL HEALTH CORPORATION TM ישראל

חטיבת השיווק של פיברו ישראל

טל' 073-2700322 | מרכז הזמנות: 073-2700319 | www.phibroisrael.com